

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:
 Egy évre 24 korona.
 Egy hónapra 2 korona.

VIDEKEN:
 Egy évre 26 korona.
 Egy hónapra 2 k. 40 l.

HIRDETÉSEK:
 6-hatásos petit sor egyszer 20 fill.
 minden következőnél 16 fillér.

nyomatéka 20 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
 vasutak palotájában.
 TELEFON-SZÁM: 367.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvénytársaság.
 József főherceg-ut 22. sz.
 TELEFON-SZÁM: 151.

Arad. 1901.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
Stauber József.

Vasárnap, augusztus 11.

Mai számunk főbb közleményei:

- Veséreiük: Kártyavárak.**
- Harc az „erőtelkek” ellen.**
- Egyről-másról.** Irta: Vay Sándor gróf
- Küzdelem a kenyérért.**
- Krügér elmebeteg.**
- Uti levelek.**
- Színészek a börtönben.**
- A hódító automobil.**
- A Szelle-ügy a képviselőházban.**
- Apróságok a divatban.**
- Magyarországon elfogott orosz tisztok.**
- A Henry-cirkusz katasztrófája.**
- Hallja maga, Schlesinger!**
- A tudomány halottja.**
- A cigány-törvényesek.**
- Nemzetközi csekk-tolvajok.**
- Tárcsa: A fehér jácint.** Irta: Abonyi Árpád.
- Csarnok: Eladó birtok.** Irta: Götliér Lajos.

Kártyavárak.

Arad, augusztus 10.

Ne áltassuk magunkat s ne legyünk elfogultak. Az a haladás, amely napjainkban látható, javarészen nem természetes, nem biztos alapon nyugvó fejlődés, hanem csak pusztá látszat, külső hatásra épített alkotás, amely mesterkéltséggel és erőltetéssel. Mindmennyi kártyavár, amelyet a szél első fuvallata halomra dönt. Napról-napra épülnek és létesülnek haladást jelentő alkotások s mentől gazdagabbak vagyunk kulturális vívmányokban és intézményekben, annál nagyobb a szegénység, a nyomor.

A tőke nagyrésze le van kötve. A pár évtized óta kifejtett rohamos haladás kimerítette az ország pénzerejét. Félzá-

rad alatt akart az állam a művelt nyugati államok magas színvonalára emelkedni, arra a magaslatra, amelyet a nagy műveltségű nyugati évszázadok lassu, természetes és rendszeres fejlődésével ért el; ott állunk a sorban, de kimerülve, fáradtan, szárnyszegetten. — Jóformán nincs annyi erőnk, mint amennyi a meglevő alkotások, az elért színvonal fenntartására szükséges. Az ipar- és kereskedelem, melyben az ország életerejé, vérkeringésének lüktetése nyilvánul, mintha közel állana ahhoz a ponthoz, ahol a pangás, a bomlás kezdődik. Akárhova tekintünk, bámerre fordulunk, mindenütt lehangelő, szomorú látvány tárul szemünk elé s panaszszal, mindig és mindenütt panaszszal találkozunk.

A verseny minden vonalon föltámadt az üzleti érdekek, a haszonhajhászat kiélesedett; mindenki szebbet, jobbat, többet s olcsóbbat igyekezett előállítani. Versenyre kelt a tőke s az erősebb a gyengét elnyomta; erre következett az üzleti élet romlása, a tisztességes és becsületes verseny hanyatlása. Gombamódra fölszaporodnak az olyan vállalatok, amelyek tisztán az emberek jóniszeműségének kihasználására létesültek. A mai közönség már alig hisz valakinek; odamegy, a hol szemrevaló dolgot kap s olcsón kiszolgálják.

A hitel kihasználása epidemikusan lépett fel. Minden alkotásnak, adás-vevésnek hitel képezi alapját. Ha valaki gyárat épít, üzletet nyit, házat vesz, hitel-művelethez folyamodik. A mindennapi szük-

ségletek beszerzése is hitelre történik. Csak az adóval nem nyujtnak hitelt; ezt behajtják kérésselhetlenül. Ilyenek a mai viszonyok s ilyen körülmények közt egy cseppet se csodálható, hogy olyan általános a deprimált hangulat, olyan nagy az elégedetlenség és ékeseredettség.

Ki-ki ameddig a sajátjából bírta, fizetett a magából; a mikor kifogyott a zsebe, hitelt vett igénybe s kölcsön pénzzel dolgozott. Egyik kölcsön után következett a másik s az eladósodást a hitel tulságos megdrágulása követte. A rendelkezésre álló olcsó pénzeket különböző vállalatokba fektették s 40—50 évre lekötötték. Ami csekély tőke szabad még, annak nagy a kamatja: lehetetlen vele dolgozni.

S egyáltalán nem alkalmasak a mai viszonyok arra, hogy terhes befektetésekkel vállalatok létesüljenek. A haladás természetesen nem tűr megállapodást, mert a stagnálás magában véve hanyatlást jelent. Folyton-folyvást előre törekszünk s a haladás hangzatos jelszavait emlegetve, sürgetjük az alkotások újabb-nál-újabb sorait s nem gondolunk arra, hogy ez alkotások fönnállását biztosítani kell. Mert mit ér minden erőlködés, ha meddő munkát végezzük, ha ingoványra építünk palotákat.

A föld agyon van terhelve; a lakosság roskadozik a köztelherviselés alatt s a gazdasági állapotok napról-napra rosszabbak. A terménynek nincs ára, az állattenyésztés lanyha; ezenkívül az elemi csapások egész sorozata sújtja a gazdát. Hol a filloxa, hol a gabona-rozsda, hol

TÁRCSA

A fehér jácint.

Irta: Abonyi Árpád.

Kávéházi kompániának egyik kedves tőrsztagját, a télen-nyáron egyforma szürke ruhában járó Martel Vilmos doktort éppen akkor pillantottam meg minap egy sebészeti műszereket árusító üzletben, mindön egy kerekon mozgó betegszék árát kifizetve utasítást adott, hogy a széket haladéktalanul küldjék a Temp-lom-utca 40. szám alá Mayer Rózsika címére, aki anyjával együtt ott a 10-edik számú egy-szobás, félpincelakásban lakik.

E hangosan elmondott adatokat elég különösnek találtam arra, hogy megvárjam az üzletből kilépő szürke doktort s megismételjem neki kompániánk rendes kérdését, melyet hónapok óta jóformán mindennap fölvetett egyik-másik kő ekedő improztor:

— Nos, drága ur, — mi lesz a jácintokkal?

Kutyafuttában értneve ezt a jácint-kérdést, ide kell róni hamarjában, hogy a doktor hónapokkal ezelőtt az elérékenyülés egy méla pillanatában valamelyikünket meghívott „közel jövőben” megtartandó esküvőjére, de kikötötte, hogy életének e komoly és ünnepies akusánál, diszruhánk gomblyukában mindnyájan egy-egy

fehér jácinttal jelenjünk meg. Tegyük meg a kedvéért, ha szeszélynek tartjuk is a dolgot: ő így kívánja. Természetesen azonnal megígértük, hogy legyen bár ezen a komoly és ünnepies aktus télel vagy nyáron: a fehér jácint semmi körülmények között nem fog elmaradni.

A milyen páratlanul szeretetreméltó, s orvosban ritka idealista, gyöngéd és sajtáságosan ábrándos természetű ember volt, azt is azonnal megígértük volna neki, hogy egy napon valamennyien egy-egy üstökösillagot vagy más hasonló fényességet fogunk viselni kabátunk gomblyukában, annyira hallatlan, lovagregénybe való, hősiés cselekedetnek tartjuk, hogy kitűnően szitullált intelligens férfiu létére, nőül akar venni egy földhöz ragadt szegény leánykát, homályos, kicsi polgari sorból, a kinek mindezek tetejébe a neve is Mrkva Kathrin. — (A kompánia persze Répa Katira fordította ezt a némettel keveredő zemplémi slovák nevet.)

Mivel azonban a „közel jövő”-re kilátásba helyezett hősiés aktus csak nem akarta bámuló szemünket elkápráztatni, — hol itt, hol ott vetődött föl a már-már gonyos mellékizű kérdés, hogy voltaképpen — mi lesz a jácintokkal?

A szürke doktor karomba fűzte karját, s miközben szakállas, szelid kifejezésű arcán megjelent valami bánatosárnyék, leintett rezignáltan a kezével.

— Azt hiszem, — barátom, — felelt halk sóhajjal, — hogy izé... hogy nem lesz semmi.

— Csak nem történt valami szerencsétlenség?

— Azt hiszem, történt.

— Lábát törte, vagy más efféle?

— Kicsoda?

— Hát a boldog menyasszony?

A doktor csendes mosolylyal rázta meg a fejét, s kijelentette, hogy a boldog menyasszonyban nem esett semmi hiba. Nyulánk alakja, csinos, szőke feje, leányos kontyocskája ma is csak olyan kedves, mint tegnap és tegnappelőtt. A betegszéket nem neki vásárolta, hanem egy nyolcvan esztendő öregasszonynak, a ki ugyanabban a földszintes házában lakik. Helyesebben: fcszik az ágyban. Ennek az önmagával tehetetlen matrónának van egy körülbe'ül hatvan esztendő leánya, — a kit Mayer Rózsikának hívnak. — Ennek a Mayer Rózsikának vette meg némi hála és köszönet fejében azt a kerekos betegszéket, — hogy bele ültesse az édesanyját és kocsikáztassá az udvaron. — Punktum. Ez a székvásár története.

— Gondolom, most már érti?

— Világosabban, drága ur! ez sokkal zavarosabb, semmint képzelem.

Öszintén szólva, — nem mertem értésére adni, hogy nagyjában már tisztában vagyok

meg a sertésvész pusztít. A regenerálás, följuttatás óriási befektetéseket igényel. Csupa nagy kamatu kölcsönpenz. Szegény az ország, nagy a közteher s a kultúra mindig többet és többet kíván. Maholnap nem bírjuk.

Remélhető azonban, hogy a kényszer hatása alatt nemsokára fölnyílik az ország szeme. A nyakló nélkül való háladást zabolázni fogják s csak a természetes és biztos alapon mozgó fejlődést engedik érvényesülni. A bizonytalan és kapkodó vállalkozásoknak nyakát szegik, még mielőtt nemzetgazdasági károkat idézhetnének elő. A tapasztalatokon okulva, a takarékoság lesz minden ember jelszava s minden téren a tisztesség és becsületesség morálja lesz az alap, a melyre építeni lehet és szabad.

A tisztesség és becsületesség mindenekfölött! S mihelyt a tiszta erkölcsök gyökeret vernek az ország elgazosodott talajában, kivész a gyom és a jólét virágzásnak indul. De vajjon mikor! (*)

Harc az „eretnekek“ ellen.

(A horvátországi áttérések.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Budapest, augusztus 10.

Strossmayer diakovári püspökről szól megint az ének és pedig reánk magyarokra nézve meglehetősen szomorú ének. Ez a szerencsétlen püspök, a ki a nagyfokú nagy horvátoskodás betegségében szenved, gyűlöl mindent, a mi magyar. És ennek a gyűlöletnek, fájdalom, egészen szabad folyást enged, az abszolutizmus alatt megszakított és a Deák Ferenc fehér lapja által ismét törvényesített az a szerencsétlen állapot, hogy a magyar korona területén a katolikus hierarchia két részre van osztva. Deák Ferenc bölcs politikája tehát teljesen szabad kezet adott a diakovári püspöknek arra, hogy Horvát- és Szlavonországnak területén valóságos őrjöngő dühvel üldözhesen mindent, a mi magyar.

Ezt Strossmayer meg is teszi. Már több ízben megemlékeztünk a szlavóniai magyar katolikusoknak áttéréséről. Sajnos, hogy ez a protestáns egyházba való áttérés nem meggyőződésből, hanem politikai okokból történik.

A mostani áttérési mozgalom azonban nem új dolog, hanem csak ismétlése a maradiki áttéréseknek. Maradik szlavóniai faluban ugyanis ez előtt két évvel háromszáz magyar katolikus tért át a református egyházba. Miat akkor a maradiki hívek, úgy most a nikinci és Mitrovic környékén élő, mintegy kétezer lelket számláló róm. katolikusok is azzal a kéréssel fordultak Strossmayer diakovári püspökhöz, hogy rendeljen gyülekezetiükbe olyan lelkészt, a ki tud magyarul s képes arra, hogy nekik az isten igéjét anyanyelvükön hirdesse. A püspök a magyar katolikusok kérelmét durván utasította vissza és értésükre adta a magyar katolikusoknak, hogy az ő egyházmegyéjében csak horvát nyelven prédikálhatnak a papok.

Midőn azonban a magyarok hivatkoztak a többi horvát-szlavonországi egyházmegyére, nevezetesen pedig arra a türelmességre, melyben Magyarországon a különböző nemzetiségek részesülnek és végre, midőn azzal fenyegetődtek, hogy mint a maradiki magyarok, úgy ők is áttérnek a protestáns egyházba; akkor a püspök rendelt ugyan egyházukba magyarul tudó káplánt, de ennek a káplánnak megtiltotta, hogy magyarul prédikáljon. Ennek a botrányos és mintegy sértő intézkedésnek az eredménye, hogy most már Mitrovic környékén mind tömegesebben térnek át a református egyházba.

Az ottani katolikus magyarok ugyanis végső elkeseredésükben, a dunamelléki ref. kerület püspökéhez fordultak, hogy küldjön nekik egy magyar papot. A kerület püspöke le is küldött Szlavóniába egy lelkészt. Ennek a lelkésznek a jelentése alapján intézkedett a kerület püspöke, hogy a ref. egyháznak legyen ott egy segédlelkésze, ki a vallásoktatást végezve, az áttérteket átvegye.

És most, midőn a szegény református egyház erejét megfeszítve költokezik a szlavóniai misszióra, most midőn az ottani magyar katolikusok tömegesen hagyják el az egyedül idevité egyházat, mert inkább készek vallásukat is elhagyni, semhogy horvátok legyenek, most, midőn a katolikus egyház érzi a veszteséget, most feljajdul és készül a védekezésre a katolikus sajtó az — eretnekek ellen. De hol volt a klerikális sajtó akkor, mikor a katolikus horvátországi magyarok egyedül állottak szemben Strossmayerrel, hol volt a katolikus

sajtó akkor, mikor Strossmayer azzal hizelegte be magát Rómában, hogy a *plagolii* misével a görög keletieket akarja a római egyház számára megnyerni?

Sajnos akkor hallgatott a klerikális sajtó és elnézte, hogy horvátosít Strossmayer Szlavóniában és a mint a jelek mutatják, egész hidegvérrel nézte volna a magyarok elhorvátosítását is, ha azok továbbra is katolikusok maradtak volna. Hát ez jellemzi a magyar ultramontán katolikus sajtót. Egy szál református magyar papnak kellett Szlavóniában megjelenni, hogy a katolikus magyar sajtó egyszerre egész erővel üsse a hazafiság nagy, üres dobját.

TÁVIRATOK.

A kínai helyzet.

London, aug. 10. A *Standard*-nak jelentik Tiencincből tegnapi kelettel: Mig a többi hatalmasság nyomatékosan felszólalt a nyári palotának az angolok által való újabb megszállása ellen, az angolok egész Kinában a legnagyobb meglepődéssel kísérik követük politikáját. Pekingben csak elszánt, erélyes fellépés van helyén.

Kitchener proklamációja.

London, aug. 10. A reggeli lapok azt mondják, hogy Kitchener proklamációja jogosult és okos rendszabály. Ha a proklamáció, a mi nagyon valószínűtlen, nem vezet célra, még szigorubb rendszabályokhoz kell nyulni.

Forradalmi iratok.

Filippopol, aug. 10. Konstantinápolyi jelentések szerint ott letartóztattak néhány embert, a kinél forradalmi iratokat találtak. Ezeket a letartóztatásokat a szultán trónralépésének évfordulója alkalmából a közrend biztosítása érdekében szükséges rendszabályokkal is hozzák összefüggésbe.

a dologgal is, — a banális befejezéssel is. És szörnyen természetesnek tartom — főleg a befejezést. — A doktor ur mindössze negyvenöt-negyvenhat éves ember volt és lényének egész érzelmességével csüggött az ideálján. — Veszedelemesen szerelmesnek látszott, s ez kényes ügy. — Az ilyen lázas őrrel csinálni kell banni. Sohse lehet tudni, nem viszonozza-e ingerült vére örökké forrongó fölgerjedésében kemény harapással az évődő simogatást.

— Azt hiszem, tisztelt barátom, elég világosan megmondtam, hogy a betegszéket hála fejében vettem.

— A hatvan esztendő Rózsikának.

— Igen, a hatvanesztendő Mayer Rózsikának, hogy ültesse bele az édes anyját és kocsikázassa az udvaron. Kívánja, hogy még egyszer ismétljem?

— Ha nem unja, drága ur, — én ráérek.

— En is — felelte most már erősen lanyar hangon a doktor, s miközben egymás mellett sétáltak rendes kávéházunk felé, hogy a még függőben levő kül- és belföldi szociális és egyéb állami kérdéseket egy szál piccolo mellett elrendezzük: lassankint rá-ráütögetett ama bizonyos szög fejére, amely szorosán összefüggött az ugylátszik, végkép eimaradó jácintokkal. A ráütögetés elég egyenetlen és elég hézagos volt. Néha nem is igen érttem az összefüggést, a végeredménnyel azonban mindjárt az elején tisztában voltam. Mesés, hogy ezekben a szerelmi játékokban mily piciny a

külömbőség, s valósággal szédítő, hogy e játékokban szereplő hősök e lehet-könnyű, piciny külömbőséget mily óriási szélességekben képesek variálni! Mindent elborít az aranyos mámor. Varázsa, mérege, gyönyörűsége legelőször is az agyat igázza le, mert ez az ő tüzes hatalmának legnagyobb ellensége.

Eszre kellett a azonban vennem, hogy doktor valamennyire visszaperelte agyát a mámor aranyos körmei közül, de mintha fájna szegénynek ez a nagy győzelem. Vontatva, immelámmal beszélt. — A „puktum“ szót ezuttal is bőven használta, de a kíséző akkordoknak nagyon siralmas, nagyon kényszeredett „zöngéje“ volt. Ugy hangzott, mint a pityergés... De, mondom, ez kényes ügy. Ugyelni kell a kacagással.

— Biz úgy, tisztelt barátom, — vezette be egy roppant ugrással a komédiát, — olyan az ilyesmi, mint a himlő: ritka ember kerül ki. Jobb az effélén fiatal korban átesni, semmint az én koromban? puktum, ez számár igazság... nemde

— Mondják, hogy az. — feleltem mély semmitmondással — és nagyon meg voltam magammal elégedve. — (Egém nem harapsz meg...)

— Helyesen mondják, de persze itt a mellékkörülmények döntenek. Önök ismerik életemet. Tanultam, mindig csak tanultam, mindig csak huztam, mint az állat. Szüleimet rég elvesztettem, egyedül álltam a világon s ez már egy-magában is kész szerencsétlenség, pedig nem

szenvedtem szükségét: volt vagyonom, de győrt az ambíció, a tudás mohó vágya, a mindent megtanulás dőre kívánsága, mely arra birt, hogy folyton a könyveket és a kórházakat bujjam itthon is, a külföldön is, hol életem tiz esztendejét valósággal kiloptam önmagamból. Most persze már meg tudtam állapítani a diagnózist és természetesnek találok, hogy az utamba vetődő első meleg női szempár azonnal ki tudott forgatni lényem legbenső tartalmából.

— Nemcsak önt, — kockáztattam meg egy jótékony gorombaságot, — megesezt az már okosabb emberrel is.

— Elhiszem, de annak is csak hasonló sovány vigasztalással kellett beérnie. E mellett pedig könnyen meghalhat éhen... No, de puktum, megtörtént! Ki tehet róla, ha szédülünk, mint a legyek ősszel: az én koromban. Ne higyjék, hogy ámitottam önöket. Lássá, bizonyos fokkal büntetni is akarom magamat, midőn ismételtén kijelentem, hogy igenis, komolyan el akartam venni a kis Kathrint és sohasem tettem kísérletet, hogy megpróbáljam, hátha szeretőmmé tudnám tenni. Artatlan és becsületes gyermeknek tekintetem. Karcsu alakja, szerény, kedves lénye azt a benyomást tette rám, mint egy illatos jácint-virág. Nem volt fejedelmi rózsá, sem kevély lilium, csak fehér jácint... s ez elbűvölt, nem tagadom. Befolyásolt talán a szájalom is. Anyja nincs, csak apja: egy félig elzüllött, részeges fráter, kazánkovács az államvasutak gépgyárában. —

Egyről-másról.

(A palatinus-huszárok. — A tátra-lomnici verseny. — A Husz-parkban. — Felvidéki fürdők.)

As Aradi Közlöny számar írtá:

Vay Sándor gróf.

Budapest, augusztus 10.

Szilágyi Dezső temetése után újra a rendes mederbe tért az élet. Mulatnak, jubilálnak, veszekednek és nyögnek tovább is az emberek.

Ezen a héten ünnepelte a monarchia egyik legkitünőbb lovasezrede, a 12. számú huszár-ezred is a jubileumát. Nevezetes ez a huszár-ezred azért is, mert ez volt mindig a monarchia legnagyobb ezrede. 1801-ben alakították s első tulajdonosa József nádor volt. A vérkeresztiséget Göppingennél nyerték, a honnan kezdve elszántan fedezték a francziák által szétzilált hadtestek visszavonulását. Szeri-száma sem volt a vitéz katonáknak. Farkas Sándor káplár kapitányát, Nagy Ferenczet, a ki súlyos sebével földre rogyott, oly elszántan védelmezte, hogy az odarohanó francziáknak nem sikerült foglyul ejteniök. A wagrami csata után tulerővol támadták meg Baký kapitányt, az előnyomuló vadászok ágyúikra vetették magukat, mire Baký eme kiáltással; „Inkább essünk el egy szálíg, hogysem ágyúinkat elvegyék,” az ellenség négyszögébe vágatott s parancsnokát levágta.

A lipcei csatában a diadalmasan harcoló ezredet is nagy veszteség érte. Ott esett el báró Vécsey kapitány is, kinek atyjához József nádor sajátkezű részvétiratot intézett. A Párisba való bevonuláskor az ezred teljes díszben Ferencz császár kíséretét képezte. Sándor cár ekkor Illésy ezredet, Szerlem kapitányt, báró Orczyt és Tóth főhadnagyot szent Wladimir renddel tüntette ki. Ferenc császár azok számára, kik 1818—14-ki hadjáratot végig küzdötték egy babér koszorúval díszített arany keresztet készíttetett. Napoleon letüntével a hosszú béke nyugalmát élvezte a jubiláns ezred, melynek tisztikarában szolgált Görgey Arthur is. A szabadságharc kitörése után Csehországban találta az ezredet, melynek hős fiai csoportostól szöktek haza, hogy a nemzet szabadságáért harcoljanak. Legelsőnek Bolla Endre káplár szökött meg hetedmagával, majd Sréter Lajos kapitány és Desewffy Dénes hadnagy, azután Virág Ge-

deon és Hollán Hugó vezették haza századukat ellenséges lovasságtól és gyalogságtól üldözötve.

Lembergben ünnepelte jubileumát az ezred, a melynek első hős generálisa, Herdelendy Gábor Gyöngyösön alussza örök álmát.

A hét derekán meg már újra kezdődtek a nyári lóversenyek. Az első meeting Tátra-Lomnicon folyt le, a hová most örömmel jön a sok tipikus lóverseny-alak. Még a vastag Náthán hordárral is, a ki a Kossuth Lajos utca sarkán szokott ácsorogni, a poprádi vasutállomásnál találkoztam. Versenyprogramokat lobogtatott kezében, s mikor kijelentettem neki, hogy engemet semmiféle turf nem érdekel, a szó szoros értelmében lesajnált. Hát én igen igen nagy kedvelője voltam a lónak, mikor még módomban volt, szenvedélyes lovas is voltam, de a mai lóversenyt utálok. A külön vonatborbély legény, meg pincér tippelői megutáltatták velem még a Tátrát is.

Erre a négy napra be vettem magam a Husz parkba, a mely a poprádi állomástól mintegy tíz percnire afféle turistatelep, valamikor Husz-Dávid alapította, a ki az egész országnak kedves *Husz-bácsija* volt. Most Matějka Vilmos vezeti. Egyike a legjutányosabb tátrai üdülő helyeknek. Az ellátás jó, s különösen örömmel konstataáltam, hogy az ágyak pompásak, a mivel a Szepesség nem igen dicsekedhet különben. Természetesen leszámítva Tátra-Lomnicot, meg Ó-Tátra-Füredet. Tátra-Lomnicon olyan szobám volt, mint egy szalon, s olyan angol ágyam, hogy a welsi herceg is elalhatott volna benne.

Ott különben most zsufolva van minden lakás — még Nagy-Lomnicon a paraszt házakban is budapesti *sport-brüttel* tanyáznak. A lóverseny-maniakusok még a turista maniakusokat is háttérbe szorítják, a kik hátukon zsákkal, kampós botokkal kezükben és lábukon szeges talpu cipőkben járják be az ormokat. No, már én csak azt nézegetem végig, a mit kocsin, meg lóháton ellehet érní. Semmi ivadékon sem szerette a gyaloglást. — Tulajdonképen egészségtelen is a forszírozott gyaloglás, turistáskodás, testedzés, mely legutóbb nemzetünk nagy halottjánál, Szilágyi Dezsőnél is megbosszulta magát.

Különben a Tátra majd minden nagy és kis helyén van vendég. Nagyon szép Tátra-

Széplak is, Westerheima, Gréb park, de ezek mind kisebb igényű, de kedves helyek. Igló-és Thurzó-füred a középhelyet foglalják el. Cigány, még pedig elég jó, van mindenütt.

Küzdelem a kenyérért.

(Államvasuti kezelőnk mozgalmá.)

— As Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, augusztus 10.

A magyar államvasuti kezelőnk országos mozgalmat indítottak helyzetük javítása céljából és ma, a részletek megbeszélése végett, a fővárosban, a vasuti klub helyiségében népes gyűlést tartottak özvegy csallóközi-megyeresi *Dömjén* Zoltánné elnöklete alatt. A gyűlésen csaknem minden nagyobb vidéki város állomásának női kezelő személyzete képviselve volt, köztük a főváros minden pályaudvara számos küldöttel.

Özv. *Dömjén* Zoltánné elnök megnyitó beszédében ecsetelte a magyar államvasuti kezelőnk rossz helyzetét, állami rendezetlenségét, nyugdíjjogosultságukat, a mely munkaképzettségük esetén, a koldusbottal kezükben, a szegények házába vezet. Indítványozza, hogy szerkesszen a gyűlés memorandumot, melyben kifejtik állapotuk tarthatatlan voltát, felsorolják kérelmeiket és juttassák azt küldöttségileg úgy a kereskedelmi-, mint az öszskormány-, és az országgyűlés elé.

A memorandum megszerkesztésére *Hajdu* Miklós hírlapíró-kollégánkat kérték fel, a ki hangzatosan, az öszszgyűltek legnagyobb megelégedésére, teljesítette a kezelőnk kívánságát.

Kérelmük oda kulminál, hogy a kereskedelmi miniszter már az 1902-iki költségvetés keretében rendelkezék, hogy

1. az államvasuti kezelőnk állása rendszeresíttessék

2. és nyugdíjjogosultsága szerveztessék.

Az évi fizetéssel való alkalmazás az érvényben levő altisztii illetmény-táblázat szerint történjék, azzal a módosítással, hogy a minimális fizetés 1000 korona legyen. A kinevezés ellenben tisztii rangban történjék.

Az előléptetés következőképpen szabályoztassék:

Három évenként 100 koronával való előléptetés, mindaddig, mig az 1400 korona fizetést elérik, innen kezdve 2000 koronáig négy évenként 200 koronával való előléptetést kérnek, úgy, hogy a 2000 korona legmagasabb fizetést 24 évi szolgálat után elérhessék. Teljes nyugdíjjogosultság 30 évi szolgálat után álljon be. A kik már 20 vagy több év óta szolgálnak, szolgálati idejükből 12 év számítassék be vissz-

Meg azt is gondoltam: kire legyek tekintettel, midőn ugyszólván így állok a világon, mint az ujjam? Nincsen senkim. A boldogságra viszont jogaim vannak nekem is, mint mindenkinek.

Egy szóval sem követeltem, — hogy valamivel frissebb és eredetibb elvi kijelentéseket tegyen. — Lehet azonban, hogy a doktor ur leolvasott valamit arcomról, mert így szólt:

— Kopott igazság . . . nemde? De mikor oly jól esik az ilyen elhasznált portéka, ha *ró-lunk* van szó.

— Uhó! villant át fejemen a sanda gyanu: ha ez *igy* filozofál, akkor még nem gyógyult meg. Tehát: vigyázat! Még megharaphat. Okosabb, ha mindenre helyeslő igent intek. Ezzel különben is a legtöbbre viszi az ember . . .

— Igaza van, doktorkám! A boldogság . . . hm . . . nagy dolog . . .

— S főleg nincs könnyebb, mint szellemes röppentyűkkel kigunyolni, ha *másról* van szó, — vágott közbe ironikus mosolylyal a doktor. — Egy hónap múlva én is képes leszek erre a barbár munkára, de most még egy kicsit nehezen menne . . . Hja, ez így van, punctum. — És nem lehet rajta segíteni, hogy másképp legyen. Lássá, de tökéletlen találmány az ember: annak a bizonyos Mayer Rózsikának is százötvenforintos ajándékot küldök, — pedig . . . isten bizony! . . . inkább azt

érdemelné, hogy egy botot fogjak és jól elverjem.

— Sejttem, hogy emiatt a Rózsika miatt nem lesz fehér jácint a gomblyukunkban. Pletykázott a vén szűz?

— Nem pletykázott.

— Semmi rosszat nem monhatt a kis leányról?

— Egy szót sem!

— Szép! — Hát akkor miért szeretné elverni?

— Hisz éppen azért — fakadt ki elkésredve a doktor — mert csupa szépeket mondott róla! . . . Kérem, ne gondolja, hogy megbolondultam. Nagyon jól tudom, mit beszélék! De lehet, hogy hiányosan adom elő. Hasonlítok az olyan emberhez, a ki részegségből ébred, de értelme és látása nem egészen tiszta. El-lentmondásnak látszik, amit beszélék, pedig nem az. Csak meg kell érteni. Az ördög tudja, miért akarom most önnel megértetni ezt az egész dolgot, holott csak rám tartozik és senki másra . . . de szívesen teszem; bizonyos megkönnyebbülést érzek, s ez jól esik, punctum. Hiába, ezzel mindenki így van. Főleg, gondolom — eső után. . . A méltóságos logika természetesen megkivánná, hogy a helyes megértés szempontjából töviről-hegyire elmondjam az előzményeket is. Hol láttam meg őt, mikor és miképpen? Hogyan ismerkedtünk meg? Mi volt az, ami különösebben, és mi, ami részleteiben ragadott el? De mindez nehéz, sőt lehetetlen, sőt — hogy úgy mondjam — ostobaság lenne,

főleg, gondolom, mert — eső után . . . Meg-elésem tehát annyival is, ha a kritikus időpont keletkezését és lefolyását minél értelme-sebben sikerül elmondanom.

— Ez a máskülönben csodaszép mondat magyar fordításban nyilván azt jelenti, hogy gyanakodni kezdett?

— En? Eszemben sem volt! — tiltakozott tagadó mozdulattal a doktor. — Kritikus időpont alatt azt a napot értem, midőn elhatároztam, hogy a forma kedvéért meglátogatom as apát és megkérem tőle leánya kezét. Ez elhatározásomat mintegy tíz-tizenkét nappal ezelőtt hajtottam végre. Megjelentem a Templom-utca 40. számú földszintes házban, de sem az apát, sem Kathrint nem találtam otthon. Mayer Rózsika, ez az öszzetöprördött vén leány, kibujt odujából s kért, hogy várakozzam, „angyalka” (így hívta a kis Kathrint az egész ház) valószínűleg hamar haza fog jönni, mert csak a „hivatalba” ment, hogy az igazgató urnak köszönetet mondjon.

— Uh, be szép volt angyalka a fehér ruhájában — lelkesedett élénk mozdulattal az öreg leány — és oh, be boldog, hogy hivatalba jutott!

— Hivatal, hivatal . . . miről van szó? — kérdeztem magamtól megütözve. Kathrin nekem sohasem említette, hogy „hivatal”-ba akar jutni. — A posta- és távirtdai tanfolyamot ugyan kitünő sikerrel végezte, de azt is tudhatta, hogy nem lesz rá szükség, ha az én . . .

szahatólag a nyugdíjigénybe, a kik 10, vagy ennél több év óta szolgálnak, nyolc év és a kik 8 évnél kevesebb ideje szolgálnak, azok részére az eltöltött szolgálati évek teljes összegükben vétsenek figyelembe.

A kezelőknék e mozgalmában nagy segítségére volt Margalit Kálmán zágrábi magyar államvasuti főtisztviselő, a ki szakdolgozokban szolgált felvilágosítással a gyűlésezőknék.

A gyűlés végeztével a kezelőnk táviratilag üdvözölték Hegedüs minisztert és Ludvig Gyula elnökgazgatót.

SZINHÁZ ES IRODALOM.

A színház műsora:

Vasárnap: Délután: Rezervisták, bohózat. Este: Model, operette.
Hétfő: Szünet.
Kedd: Constantin abbé, vigjáték. Ujházi Ede vendégfelleptével.
Szerda: Bor. színmű. Ujházi Ede vendégfelleptével.
Csütörtök: Délután: Papanek Dani, bohózat. Este: Model, operette.
Péntek: Szünet.
Szombat: Bölcs Nathan, regé. Ujházi Ede vendégfelleptével.

A model.

— Bemutató előadás. —

Zsufolásig telt ház nézte végig ma a Modelt, Suppe-operettjét, melyre a társulat hosszú ideig készült és melyről a kommuniké nagy hangon beszélt és leleményesen izgatta a közönség képzelmet.

Igazságtalan volnék, ha nem méltatnám a rendező és az egyes főszereplők komoly ambícióját, hiszen ők közül telhetőleg mindent megtesznek, hogy kellő hatást érjenek el a rendelkezésükre álló eszközökkel és ha ez nem sikerül úgy, mint ahogy a közönség szeretné és megkövetelni jogosítva van, az nem rajtok mulik és nem tőlük függ.

A mai előadásból tisztán lehetett látni a társulat szervezésében létező fogyatékosokat és azt, hogy hol kellene sürgősen intézkedni a hiányok pótlása tekintetében.

Suppé örök álmát alaposan megzavarta volna, ha láthatta vagy hallhatta volna, hogy mit csináltak nálunk Aradon az ő operettjéből. A legszebb zeneszámok kimaradtak és tettek bele oly sok oda nem való kuplét, dalt, táncot, melyek egymagukban egy silány, rossz operetthe elegendők lettek volna.

Már most az a kérdés, miért kellett az eredeti dalokat, az első felvonás remek en-

sembléjét kihagyni? A felelet egyszerű, azért mert nincs a ki elénekelje. Hogyan? Az aradi színházban ne lehessen egy operettet teljes partitúrájában előadni, mert nincs arra alkalmas erő. Hát azért állandósítottuk a színészetet? Azért hoz a város és a közönség oly sok és nagy áldozatot, hogy betéteket hallgasson a közönség, eredeti operett-zene helyett?

Szinte bohózatba való az, hogy miként kénytelen a rendezőség a bajon segíteni. Ezt a mai előadás egy jelensége fényesen illusztrálja. Az első felvonás fináléjában nincs énekesnő, ki vezetné hangjával a kart. Ezen úgy segített a rendezőség, hogy kiküldte Mányai Arankát a színpadra, pedig annak nem volna szabad ott lenni, hisz neki nem szabad látnia, hogy Rubos ott mit művel. De ez mellékes. A rendezőségnek hang kell, nem pedig drámai valószínűség. No hát ez ripacszerű és nagyon szomorú dolog.

Az operettnék librettója meglehetősen hülye és unalmas. Az ily szövegnél arra kellene ügyelni, hogy minél gyorsabban peregjen, hogy a közönségnek ideje se legyen gondolkodni a sok sületlenség felett. Épen ellenkezőleg csinálták ezt a mai előadásban. Lassan, vontatottan beszéltek és pointíroztak ott is, ahol át kellett volna surranni. Ez eredményezte aztán, hogy a közönség meglehetősen unatkozott.

Felhő Rózi, Tomcsányi Russi, Mányai Aranka, Rubos és Polgáré az érdem, hogy valamiképp tűrhető volt a mai előadás. Ők öten sok tehetséggel, kedvvel és ügyességgel látszottak, táncoltak és énekeltek szerepüket.

Jellemző, hogy a kommuniké a mai operettnék egész súlypontját arra a káviárra helyezte, mely Felhő Rózi kosztümtelességében rejlett. Igen helyes dolog volt Felhő Rózistól, hogy ő épen nem helyezett oly nagy súlyt rá és elég diszkrétan viselkedett a tablók alatt.

A kiállítás egyébként ügyes volt.

Carolus.

* Ujházy Aradon. A nemzeti színház kiváló művésze hétfőn érkezik Aradra s kedden játsza egyik legnagyobb alkotását, Constantin abbé-t. Ezt a szerepet a mester évek óta nem játszta Aradon. Ujházy vendégjátékai iránt nagy az érdeklődés.

* A rezervisták. Vasárnap délután leszállított helyárok mellett a Rezervisták-at adják a nyári színházban, a régi szereposztás szerint.

A darabot június havában elevenítették föl, holnap lesz első délutáni előadása a kacagtató bohóságnak.

* A lefoglalt színházi kaució. A szegedi színház elnyeréséért pályázók közül az egyik lelkes honfitársat némi baleset érte a kauciójáért. A tanács ugyanis ma tárgyalta, hogy az igazgatójelöltek, akik a szegedi színházat nem nyerték el, visszakérlik az óvadék gyanánt pályázati kérvényükhöz csatolt 10.000 koronát. Csakhogy az egyik igazgatójelölt aligha kaphatja vissza teljes egészében az óvadékát. — Ugyanis egy pénzéért lihegő szabó megtudta, hogy az ő hitelezője a szegedi színházért pályázik, a budapesti ötödik kerületi járásbíró útján 157 koronát letiltatott az igazgatójelölt kauciójából, még évek előtt szállított ruhák fejében. A dolgot bonyolítja az a körülmény, hogy a kaució nem is a színházgatójelölt, hanem egy tekintélyes szegedi ur pénze, aki úgy látszik, kételyektől háborgatva már napok óta kergeti a tanácsot a pénzéért. A tanács ma azt határozta, hogy a letiltó végzésnek helyt ad és a szabó-kontót lefogja.

* Márkus Emilia balesete. Márkus Emiliát, a Nemzeti Színház művésznőjét, ki most Reichenhallban üdül, sajnálatos baleset érte. A művésznő kirándult a hegyek közé és fölment a Hochstauf helyre is. Itt történt, ezernégy száz méter magasságban, a baleset. Márkus Emilia, a mikor már visszafelé jött, megcsuszott, elesett és megütötte magát. A művésznőt lakására vették s most ott ápolják.

* Magyar operaénekes Ischiben. Ma az ischli színházban előadták Gounod „Faust“-ját. Az előadásban részt vettek Guzsalevics Jenő és Guzsalevics Alice, a prágai nemzeti színház, továbbá Kornay Richárd, a budapesti opera tagja. Az előadást nagy és előkei közönség nézte végig és az Ischiben nyaraló magyarok szép ovációban részesítették Kornayt, a magyar operaénekest.

* Hetilap Uj-Aradon. Németh Péter újságíró-kollegánk szerkesztésében a mai nappal Uj-Aradon egy társadalmi hetilap indult meg, magyar és német nyelven, Uj-Arad és Vidéke címen. Az ügyesen szerkesztett hetilapnak az a rendeltetése, hogy az ujaradi német polgárokat rászoktassa a magyar betűkre is.

Krüger elmebeteg.

(A délafrikai háború szenzációi.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, augusztus 10.

Rotterdamból szenzációs hírt hoz a táviró: Krüger elnök elmebeteg. Az agg elnököt nagyon megviselték a sors csapásai. Szerencsétlen házának sorsa, legutóbb pedig hű hitvesének elvesztése, nagyon megrendítették nemcsak egészségi állapotát, hanem szellemi tevékenységét is. Környezete nagy aggodalommal látta, hogy az utóbbi csapás mennyire megtörte lelkét. Pár nap óta legbizalmasabb embereit sem ismeri meg s voltak órái, mikor teljességgel eszméletén kívül volt. Ilyenkor folyton sirt, s a burok sorsán kesergett, majd hirtelen kacagva beszélt az angolok megsemmisítéséről.

A fájdalmas esemény, melyet eleinte a legnagyobb titokban tartottak, úgy tudódott ki, hogy környezete elmeorvosot hívatott Berlinből az elnök ápolására. Ekkor már tovább titkolni nem lehetett a bajt. Nemsokára a burok is meghallják a szomorú hírt, mely úgy lehet döntő befolyást gyakorol a háború kimenetelére is.

Ezeket mondja a rotterdami sürgöny. Más forrás szerint ezt az egész hírt angol úgynökök terjesztik, még pedig azzal a nagyon is világos tendenciával, hogy megtevésszék Európa közvéleményét. Krügernek a háború folytatásában tanúsított erélyét örültségnek fogják nyilvánítani, hogy a buroknak ürügyet szolgáltatassanak a meghódolásra.

Csakhogy nagyon kétes, vajjon a burokat be lehet-e csapni ilyen mesékkel s vajon a mikor hazájukról függetlenségükről van szó, nem fogják-e öreg elnöküket „örültségében” is

— Bocsánat, drága ur, — szóltam közbe hirtelen — megmondta neki határozottan, hogy nőül akarja venni?

— Nem mondtam; de viseletemből, szavaimból kiérezhette volna.

— Tehát nem mondta... Folytassa, édes doktor!

— Sejtem, mire céloz, — mormogta kissé indulatosan a doktor, — de bocsánat, én sem vagyok annyira naiv, mint amilyennek látszom. Bementem az öreg leányhoz, s aközben, míg látszólag beteg anyját vizsgáltam, a lehető legdiszkréttebb modorban kivallattam. El is mondott mindent, mert mindent tudott. S csak jót tudott, semmi rosszat. Csak szépet, magasztalót, dicséretet. A nyomorúság állandó vendég volt a háznál, de Kathrin sohasem tántorodott meg; pedig lett volna alkalma bőven. Mert sokan kerülgették. Uri emberek innen és onnan... főleg, midőn estefelé haza igyekezett. De soha egyiket sem hallgatta meg. Az egyetlen ember, akivel szóba állt, valami Huber nevű öregur volt, a szomszéd bérház tulajdonosa, aki megígérte, hogy beszerzi a postához, ahol is az igazgató régi jóbarátja. Huber ur azt is megtette, hogy maga kísérté el az igazgató urhoz és vissza is hozta, még pedig kocsin. Azért kocsin, — tette hozzá ravaszul a vénleány midőn észrevette, hogy ez a Huber ur nekem éppenséggel nem tetszik, — mert esett az eső... Ugy! Hát... mert esett az eső. Szóval ez a Huber ur, ez a mesés lélek, kivitte a barátjánál, hogy Kathrint alkalmaz-

zák, még pedig soron kívül... Megelégedtem a felvilágosítással és köszönetet mondtam az öreg leánynak, amiért szíves volt mindezeket értésemre adni.

— Ön tehát azt hiszi?

— Azt hiszem, — vágott szavamba szomorú mosolylyal a doktor — hogy Kathrin minden eshetőség ellen biztosítani akarta magát, — midőn azt az állást a postánál elfoglalta. Így hiszem, — és ezen nem lehet segíteni.

Nagyot bámultam a szürke férfiura. Boldog Isten, hiszen ez nem egy ember, hanem egy egész típus!... Az elfogultságnak, az igazságtalanságnak, a százados barbár elítélteknek egy tipikus figurája, akinek háta mögött ebből a fajból még egy egész hadsereg gondolkozik ekképpen a becsületes női munkáról, mint ez a máskülönbben jóra való szegény ördög, aki saját magának lett szánalmas áldozata.

A postahivatal lécsáca mögött szorgalmasan irogatja az ajánlott levelek földadó-vévényeit a fehér jácint. — Fogalma sincs róla, hogy miért kell örökös szegénységben elhervadnia. Egykedvű, sápadt, szép arcán néha megjelenik keserű árnyéka a megvetésnek, de egy pillanatig sem gondol rá, hogy lényének fehérségéről meggyőzze azt a szegény ostoba ördögöt, — aki még jobban is szenved mint ő.

inkább követni, mint idegen hatalom nyüge alatt görnyedni. A délafrikai nagy hallgatás, amely most uralkodik, egyelőre minden biztos kombinációt kizár. Londonban ugyan nyugtalanoknak miatta, mert attól félnek, hogy az angolokat ért valamely nagyobb katasztrófát rejt némaságában. Az európai közvélemény megtevesztésére célzó hír volt azt is, hogy Steyn Oránzs elnöke meg akarja magát adni. Ezt a hírt eddig semmi és senki sem erősítette meg. Türelemmel kell bevárnunk az időt, a mikor majd nem lesz többé lehetséges mesterséges hallgatást fentartani.

Londonban tartja magát a hír, hogy Kitchener beteg, mások szerint, hogy súlyosan megsebesült. Mindenki el van rá készülve, hogy nemsokára elhagyja Dél-Afrikát. Vannak, a kik Kitchener távolmaradását a trónörökös fogadtatásától annak tulajdonítják, hogy Pretoria és Fokváros között a vasut biztonsága minimumra szállott. A burok már régen lestek az alkalomra, a midőn Kitchener lord Fokvárosba utazik a yorki herceg fogadására. Az angolok azt hiszik, hogy a burok a hosszú vonalon a pályát több helyen aláaknázták s a megfeszítő óvatosság dacára félni kellett, hogy Kitchenert baj éri.

A sok beszédből és magyarázgatásból különben csak az világlik ki, hogy Kitchener lejárt hadvezér, a ki Dél-Afrikában már befejezte dicstelen pályafutását. Hogy ki jön utána s általában, hogy jön-e valaki utána, azt e pillanatban nem tudhatjuk. A katonai cenzura minden levelet, sürgönyt elkoboz úgy, hogy teljes tájékoztatásban vagyunk arra nézve, hogy Dél-Afrikában mi történik.

Uti levelek.

Irt: Colomanus.

Augsburg, augusztus 8.

IV.

Egy kedves jó barátunk kedveért tettük meg ezt a nagy kerülőt. Régi megbízásnak tettünk eleget, mikor ide ruccantunk Augsburgba, Bajorország egyik ósregi várába.

— No — mondom megerkezésünkkor — kedves Lajos testvér, most vedd le saruidat, mert szent hely ez, ahová lépsz!

— Kezdi már megint! — mondja a direktor Répainak — nekem beszélhet, úgy se hiszem, hogy ez a német fészek szent hely volna.

— Már pedig szent ez a hely, én mondom — mert itt voltak a te őseid.

— Az én őseim; — Mit mondasz ehhez Répai?

Van valami a dologban, én is úgy tudom, — mondja sunyi módon a salzburgi dezenter.

— No erre kíváncsi vagyok!

— Hát hallottál valamit Lajos testvér az augsburgi ütközetről?

— En nem, de te mindjárt fogsz hallani, mert egy oldalba ütlek, hogy sohse felejtéd el ezt az augsburgi ütközetet.

— Hát csak hallgasd, — mondja Répai — mert Colomanus nagy történész, ő tudja.

— Ugy volt öregem, hogy régen-régen itt csatáltak az ő magyarok, még pedig majdnem ezer év előtt és hogy még pontosabb legyek: holnapután augusztus 10-én lesz a 946-ik évfordulója annak a nevezetes, szomorú napnak.

— No mit szólsz Colománushoz?

— Azt — feleli a direktor, — amit a Durbinus sógor szokott mondani. — No hát tovább, szeretném már tudni, az én őseim kik voltak.

— Ugy volt, hogy a magyarok Lehel vezérlete alatt ostromolták ezt a várost és itt aztán Ottó német király úgy megvert bennünket, hogy

csak kezem maradtak élve az egész magyar armandiából.

— Ezután?

— Hát azokat úgy hívták, hogy *gyászmagyarok*.

— Aztán?

— Hát egy a hét közül volt a te . . . — tovább nem mondhattam, mert úgy éreztem az oldalomban, mintha megnyílamott volna.

Már most k. szerkesztő barátom ez az augsburgi kirándulás nem volt ám olyan egyszerű, mint képzeli,

A mi augsburgi barátunk, akit ösmer, sokszor látogat el hozzánk Aradra, most szalmaözvegy otthon, családja most is Aradon van.

— Tréfáljuk meg! — mondta Répai még Münchenben.

Az asszonyoknak persze nem szóltunk semmit, hanem úgy tettünk, hogy feladtuk barátunk címére a következő sürgönyt.

Estére megérkezem négy kedves vendéggel. Nálunk laknak, készített pompás vacsorát.

A sürgöny alá barátunk feleségének nevét irtuk.

Mi délután érkezünk Augsburgba, beszállunk egy fogadóba. Gyorsan átöltözködünk. — Szerencsére a barátunk nem volt otthon, ő kiment a vasutra feleségét és a titokzatos vendégeket fogadni.

Eközben kiadtuk a cselédségnek a parancsot, hogy rögtön kezdjék meg a tálalást. Répai, a ki nagy gurmand, a konyhában legyeskedett és örömtelt arccal jelentette, hogy olyan vacsora van, hogy a magyar hadat verő Ottó király sem evett különbet ezelőtt 946 évvel, a nagy győzelem estéjén.

Pényesen kivilágítottuk a gyönyörű nagy lakást, és csakhamar párolgott a kitűnő étel az asztalon.

A direktor volt az asztal-generalis, az italok felett Répai dirigált, én meg az asszonyokat csitítottam, akik sehogysem akartak belemenni a tréfába.

Már a pezsgőnél tartottunk, amikor belép az inas, meglehetősen buta pofát vágva és átad egy cédulát.

A cédulán ez állott németül:

A nagysága és a vendégek nem érkeztek meg, a vacsorát tegyék el, én nem jövök haza vacsorálni.

Volt nagy nevetés, Répai ennek tiszteletére három pohár pezsgőt ivott meg. De az inas semmiféle viccet nem látott a dologban és erélyesen felszólított, hogy távozzunk a házból, mert különben rendőrré megy. Amint Répai meghallotta, hogy megint rendőrré lesz dolga, — vette a kalapját és elrohant.

A direktor az inással kezdte a diplomáciai tárgyalást, de sokra nem vitte. Az inasnak szekundálni kezdett a szakácsné, s szobaleány, csakhamar a házmester is és lett olyan patália, melyet Augsburg egyhamar nem látott.

Szerencsémre az utcán találkozott Répai a mi barátunkkal. Gyorsan haza hozta és éppen akkor léptek be a szobába, amikor mi onnan majdnem kirepültünk.

Ezután volt csak az igazi mulatság. Reggelig éltették a direktor augsburgi öcscsét, még a hü cselédségnek is jutott a pezsgőből.

Most már aztán Schweiba indultunk. Az asszonyok azt mondták aggódva: Vajon mi vár majd ott reánk? Ilyen három jó madártól sok kitelik. De azért ők is jól mulatnak.

EGYESÜLETI ELET.

(*) Az aradi 48-as honvédegyelet tagjaihoz Simay István elnök és May Soma titkár a következő felhívást intézik: Honvédegyeleteink orsz. központi bizottsága múlt hó 21-ikén ülést tartott, melyben határozatul kimondotta, hogy a folyó évi országos honvédegyülés november má-

sodik felében hívassék egybe. Énnélfogva értesítjük az aradi 1848—49-es honvédegyelet minden egyes tagját, hogy ezt vegyék tudomásul és ha netalán a honvédbajtársak közül valamelyik a gyűlésen részt venni óhajtana, szándékát annak idejében az aradi honvédegyelet elnök-ségénél bejelenteni sziveskedjék.

(*) Az aradi székely-asztaltársaság vasárnap délután 5 órakor értekezletet tart, melyre a tagokat a teljes számban való megjelenésre kérjük: az elnökség.

(*) Az első aradi betegsegélyző és temetkezési egyesület augusztus hó 11-én d. u. fél 6 órakor az egyesület üléstermében választmányi ülést tart, amelyre a választmányi tag urakat ezuton is meghívja Kohn S. N. elnök.

(*) A vendéglősök és pincérek országos nyugdíj egyesületének aradi választmányja kéri összes tagjait, hogy a folyó hó 12-én d. u. fél 4 órakor tartandó értekezletre a Millennium sörccsarnok külön termébe jelenjenek meg.

Szinészek a börtönben.

(Lomniczi Béla és Tóth Géza.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, augusztus 10

Egy fiatal jó színész, hősszerelmes — lopott. Rettenetes elzúllott a szegény: ivott sokszor, sokat és fékevesztett lelkiállapotban lopott. Egy előkelő urral mulatott Győr vidékén és ellopta a tárcáját, amelyben mintegy 480 korona volt. Tagadta, de rábizonyosodott és a hősszerelmes a szinpadról az igazi, az éppen nem papirosból és vászonból való kasirozott, börtönbe került.

A nevét három nap óta forgatják a lapok a rut és szomorú botrány keretében: *Lomniczi Bélának* hívják. Mi is irtunk már róla. Ma azonban *Szabadkáról* igen érdekes részleteket jelentenek a szánandó fiatal ember életéből.

Szabadkán játszott a múlt évben és ott ismerik a sárba bukott fiatal hősszerelmes tragikumának kiindulását, ott kezdődött.

Lomniczi Béla, *Pesti* Ihsz Lajos társulatánál működött három szini évadban, 1897—98. és 1899-ben. Jó modoru ember volt, akit a jobb társaságokban is szívesen láttak; felesége és három szép kis gyermeke képezi családját, melyet az utóbbi években teljesen elhanyagolt. Napokat töltött házon kívül, fizetését elverte, ami a szerencsétlen asszonyt, aki most is Pesti társulatánál játszik, nagyon megtörte és nem egyszer panasolta el ismerőseinek férje eljárását.

A tulajdonképeni meghasonlás családjával az 1899-iki szini évadban történt. Belső viszonyt folytatott a társulatnak egyik nőtagjával. Amikor ez feleségének tudomására jutott, botrányos jelenetek játszódtak le a kulisszák mögött és a színházon kívül is.

Itt kezdődik Lomniczi Bélának szerencsétlensége.

Felesége, aki két keze munkájával tartotta fenn családját, elhidegült irányában. Lomniczi éjjeleken át dorbézolt, keresetét elverte, adós-ságba keveredett úgy, hogy igazgatója kénytelen volt a szezon lejártával a társulattól elbocsájtani. Az 1900-iki szini évadra Deák Péter zombori társulatához szerződött, míg felesége Pesti társulatánál maradt Szabadkán.

A folyó évi április hóban, mikor a szintársulatok téli állomás helyüket elhagyták, Lomniczi Béla ott volt Szabadkán. Nagyon rosszul ment dolga, mert szerződése nem volt, barátaitól és ismerőseitől kölcsön kért pénzen élt.

Mikor már mindenből kifogyott, elhatározta, hogy kibékül feleségével. Irt is neki O-Kanizsára, Zentára leveleket, de felesége tudva azt, hogy most sem változott meg és csekély keresményétől is megakarja fosztani, nem békült.

Egyik szabadkai vendéglőben ült Lom-

niczi április hó végén néhány ismerősével, amikor ezt mondotta:

— Most irtam az utolsó levelet feleségemnek, hogy fogadjon vissza, ha erre sem kapok választ, vagy agyon lövöm magam, vagy elzüllok úgy, hogy a spiritusz a legfinomabb cognac lesz nekem . . .

Azt mondják, hogy ilyen kétségbeesett állapotban még nem látták Lomniczit.

A várva-várt levél nem érkezett meg, Lomniczi néhány nappal ezután eltűnt a városból. Ugy látszik beváltotta szavait: a börtönbe került.

A másik eset Budapesten történt. Ennek a hőse már nem oly szánandó alak, mint a szerencsétlen Lomniczi. Egyszerű tolvaj.

Tudósítónk távirata szerint a fővárosi rendőrség ma letartóztatta Tóth Gézá, a *Magyar Színház* kardalosát, a kit tulajdon nővére jelentett fel, a miért tőle egy 348 koronás takarékpénztári könyvet — ellopott.

Az ellene folytatott nyomozás során kiderült, hogy Tóth Gézának büntársai is vannak, még pedig *Balácsi Aladár*, *Kollár András* és *Artner András kardalosok*, a kik vidéken, így Korponán is, színházi bérletre gyűjtöttek s azután tovább állottak, anélkül, hogy szinelőadást rendeztek volna. Mzenkivül a fővárosban rendszeresen üzték a rossz utra tévedt leányok zsarolását. A banda feje, Tóth Géza már a börtönben ül, három büntársa azonban meg-
szökött.

A hódító automobil.

(Érdekes apróságok.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, augusztus 10.

Mig nálunk fehérholló-számba megy az automobil s az utcán megfordul utána még az uri ember is, ha például a braganzai herceg bejön vele Glogovácra Aradra: addig a külföld legtöbb nagy városában egészen megszokott dolog már a „töff-töff“. Sőt a külső országok vidéki helységeiben is megszokott közlekedő eszközzé lett. Egy ma érkezett távirat meg éppen azt jelenti, hogy a legmodernebb kereken járó alkalmatosság mindenki által igénybevehető szállító eszközzé lett: augusztus elsején nyílt meg ugyanis a Fayerbach-Reichenau között levő vonalon az omnibusz-közlekedés *villamos motorral ellátott automobilon*. A kocsik rendszeresen közlekednek s a viteldij mindössze harminc fillér. A gummikerekű automobil minden zaj nélkül halad.

Hogy az automobil milyen széleskörű hódításokat tesz, bizonyítja még több érdekes hír is. A külső levő német hadgyakorlatokon sok motoros kocsival fognak kísérletet tenni és biztosra veszik, hogy a próbálkozás beüt. Erre a célra 173.000 márkát szavazott meg a német birodalmi gyűlés. Már 1899-ben kezdtek néhány automobillal kísérletezni s az akkori fényes siker indította a német katonai köröket arra, hogy tovább haladjanak a megkezdett uton. Különösen a tüzérség veszi hasznát az automobilnak, mely éjjel is megállja helyét mesze világitó ivlámpásaival és hordozható reflektoraival. Oroszország is követi a német birodalom példáját és legközelebb állami gyárat állítanak Pétervárott, hogy minden részében ott készítsék az automobiloikat, melyeknek több alkotórészét eddig idegen országokból kellett beszerezni.

Németországban már kitűnő automobiloikat gyártanak a tüzérségi műhelyekben. Egy katonai gyakorlat alkalmával térkép-asztalkát állítottak a gépkocsiba, s miközben az automobil nyolcvanöt kilométernyi utat tett meg óránként,

a bennülő főrangú tisztok kitűnően tanulmányozhatták a „terepet“ és az egész haditervet elkészítették, illetve a nagy terület áttekintése következtében a régi tervet egészen megváltoztatták.

Már nikkelacél-lapokkal is fedik az automobil oldalát — fegyverek golyói ellen. Lövésrések vannak rajta s egy-egy kocsi két Maximágyut visz. Szóval valóságos hordozható vár lett ennek a modern közlekedő eszköznek az átalakításából, ami a jövő háboruban nagyfontosságú szerepre lehet hivatva.

Viszont egyéb új békeséges célra is felhasználják már az automobilt. Londonban társaság alakult a minap, amely *szaladó vendéglőt* nyit az automobiloik erős hátán. Nemcsak házhoz szállítják a törzsvendég kívánságára az ebédet (edénnyel, evőeszközzel, szóval teljes terítéssel együtt), hanem egyes kocsikból az utcán is árusítják az enniválót a szegény néposztálynak. A várostól, vendéglőktől távolabb fekvő helyeken valóságos áldás ez az újítás. Az ilyen automobilon persze tüzhely van, tehát az ételt melegen kapja mindenki.

De ezeken kívül is van még tsre a gépkocsinak. Az előkelő bécsi *vadász-társaság* már jó ideje automobilon rendezi társas kirándulásait. Mostanság azonban nemcsak erre a célra használják a gépkocsit, hanem nyulvadászatra is járnak rajta, sőt gróf *Bombelles* híres horvátországi vadászterületén, Magyarország és Ausztria legdusabb vadállományu helyén szarvasokra is gépkocsin indultak el a vadászok. Ha egy szarvas lövésre került, az uri vadászok villámgyorsan siethettek a következő főlhajszolt agancsosig. Legközelebb már hajtóvadászaton is kísérletet tesznek a töff-töff-fel.

A magyar királyi családban is hódít immár az automobil. Legutóbb *Frigyes főherceg* rendelt egyet. Mánásaink szintén nagyon érdeklődnek az új sport iránt. Gróf *Szapáry* l'ál, aki ugyszólván megteremtője a magyar automobil-sportnak, éppen most érkezett vissza gépkocsin tett oroszországi utjáról, mely sok veszedelemmel fenyegette a vállalkozó szellemű fiatal grófit.

Nagyon érdekes tervet készül megvalósítani az agilis kassai turista-egyesület. Állandó automobilkörjáratot akar létesíteni Kassa, Aggtelek, Dobsina és Poprad között. Az újítás nagy riadalmat fog kelteni a jámbor tótocksák közt, akik borzadva nézték a gróf Szapáry automobilját, mikor arra járt. Fensőbb égi hatalomnak tarthatták, mert az egyik leborult előtte, akár a templomi oltár lépcsőjén és imára összetett kézzel rimázkodott eképpen.

— Nagy Ur, hozd vissza a feleségemet!

— Honnan?

— Megszöktette a Pável . . .

A harmatos keblű szőke Hankát azonban még az automobil se tudta visszaszerezni a szegény tótnak.

MULATSÁGOK.

(=) *Kereskedő ifjak bálja.* Az aradi kereskedő ifjuság holnap, vasárnap este a városliget nagytermében zártkörű táncvigalmat rendez. Az előrelátható sikerü, fesztelen multság jövedelme részben az aradi Kossuth-szobor alapjához, részben az aradi kereskedők köre Erzsébet-segítő-alapját fogja gyarapítani. Kezdeté fél nyolckor. Belépő-dij: személyjegy 1 korona, családjegy két korona. A jótékony célokra való tekintettel fölülfizetéseket köszönettel fogad a rendezőség.

(=) *A menyházi orvos-bál* rendező bizottsága értesíti a közönséget, hogy a kedvezményes jegyekre szóló igazolványokat a délelőtti órákban *Bácskai Béla* dr.-nál, délután pedig *Lówing* Miksa dr.-nál lehet átvenni.

(=) *Táncmultság a Kossuth szobor javára.* Az „Aradi hazafias ifjuság“ augusztus hó 15-én

a városligeti vendéglő nagytermében az aradi Kossuth-szobor javára műkedvelői előadással egybekötött nyári táncmultságot rendez, melynek kezdete este 8 és fél órakor van. A műkedvelők a *Liliumfi* című vígjátékot adják elő melyet megelőz *Farkas Ferenc: Kossuth Lajos emlékezete* című költeményének előadása, melyet *Ortutay István* szaval el. A műkedvelői előadás szereplői: *Vizi Károly*, *Kresz Irén*, *Szilágyi János*, *Szilágyi Juliska*, *Sándor Irma*, *Szeles Pál*, *Balogh Sándor*, *Schmurák József*, *Szilágyi Juliska*, *Sándor Eszti*, *Lónyay Márton*, *Tokajfalvi József*, *Tamás Pál*, *Ruttkay Jenő*.

(=) *Szocialisták táncestélye.* Az aradi újja szervezett szociáldemokrata párt holnap vasárnap, a Salac-utcában lévő nagypipa vendéglő kerthelyiségében *műkedvelői előadást* rendez színre hozván *A gyárilányok* című színművet, írta: *Mezőfi Vilmos*. Ez alkalommal a darab szerzője *Mezőfi Vilmos* felolvasást tart. A színi előadás után *Klemm Ferenc* kuplékat énekel. Belépti-dij: személyjegy 50 fillér, családjegy 1 korona 20 fillér. Az ünnepély kezdete délután 2 órakor. — az előadásé este 8 órakor. Előadás után tánc következik viradtig.

(=) *A magyarvárosi asztaltársaság* 1. évi augusztus hó 17-én saját udvarhelyiségében a „Cserebegár“-hoz címzett vendéglőben zártkörű nyári táncvigalmat rendez. Belépti-dij személyjegy 1 kor., családjegy 1 kor. 60 fill. Kezdeté este 8 órakor. A tiszta jövedelem 20 százaléka a Kossuth szoboralap javára fog fordíttatni. Felülfizetések köszönettel fogadtatnak és hirlapilag nyugtáztatnak.

(=) *Az aradi cigányzenészek* egyrésze *Erdélyi Tóni* és zenekara által augusztus hó 18-án a család nagyerdőben táncvigalmat rendez. Belépti-dij: személyjegy 80 fill., családjegy 1 kor. 40 fill. Kezdeté d. u. 2 órakor, vége éjjel 12 órakor. A tiszta jövedelem az Aradon felállítandó Kossuth-szobor alap javára fog fordíttatni. Kedvezőtlen idő esetén a multság a következő vasárnap fog megtartatni.

(=) *Az ujaradi partestület* az ottani ifjuság közreműködésével saját pénztára javára augusztus hó 17-én, a „Szöllő“-höz címzett vendéglő kerthelyiségében zártkörű táncvigalmat rendez. Belépti-dij: személyjegy 1 korona, családjegy 2 kor. 40 fill.

Magyarországon

elfogott orosz tisztok.

(A léghajó utasai.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, augusztus 10.

A fővárosi sajtót a minap bejárta az a hír, hogy az örkényi tüzérgyakorlótéren letartóztattak egy gyanus viselkedésű embert, akiről kiderült, hogy orosz kém. Ez a dolog nagy fel-tűnést keltett mindenütt. Másnap a budapesti hadtestparancsnokság megcáfolta ezt a hirt, s kijelentette, hogy semmiféle letartóztatásra parancsot nem adott s hogy az állítólagos orosz kémről semmit sem tud.

Ugy látszik, az orosz kém egy nyári alkotás, olyan, mint a fiumei cápa, mely rendszeren akkor szokott megjelenni Fiume kikötőjében, mikor egy ártatlan ember fürdik, aki azután kimenekül.

Ennél az újságírói fantáziánál sokkal komolyabb és sokkal érdekesebb az a hír, melyet ma *Sátoraljaújhelyről* táviratoznak.

Itt is orosz tisztokról van szó, de hogy ez nem valami hirlapi kacsa, arról kezeskedik a hivatalosan lefolytatott eljárás sok-sok aktája, és egy léghajó, mely most is hever Sátoralja-újhely közelében.

Arról van szó, hogy egy léghajó ereszkedett le Sátoralja-Újhely közelében és abból négy orosz katonatiszt szállott ki, kiket az ottani hatóság letartóztatott. Hogy milyen céllal jöttek ezek az orosz tisztok ide le Magyarországra, azt majd kideríti a hivatalos vizsgálat. Egyelőre nincs szó kémekről. A hatóság csak a föltétlenül szükséges óvintézkedéseket tette

meg, mikor a tiszteket átadta a katonai hatóságnak.

Az esetről a következő részletes tudósítást kaptuk:

Ciróka pusztán, *Hosszrúmező* község határában ma egy léghajó ereszkedett le a földre. A pusztán tartózkodó béresek csodálkozva nézték a soha nem látott tüneményt és egyikök rögtön be is szaladt a faluba, a hol értesítette a községi jegyzőt és bírót a szokatlan esetről. A hatóság rögtön kiment a helyszínére. A léghajó ott feküdt a pusztai épületétől nem messze, s körülötte négy férfi sürgött-forgott. Közlebb érve, azt látták, hogy katonatisztek, kik az orosz hadsereg egyenruháját viselték. A hatóság jegyzőkönyvet vett fel az esetről, s erről az alispáni hivatalnak is jelentést tettek.

Az alispáni hivatalban is zavarban voltak. Nem tudták, hogy mit csináljanak a négy orosz tiszttel, kik úgy csöppentek oda közéjük, mintha az égből estek volna alá. Erre a közgazgatási eljárás során még soha sem volt precedens s tanakodtak is jobbra balra. Azt tudták, hogy az idegen katonák hirtelen és indokolatlan megjelenését nem nézhetik tétlen s hogy valamit kell tenniük. De mit?

Vége abban állapodtak meg, hogy a katonai hatósághoz fordulnak tanácsért. Tényleg kikérték a katonai hatóság véleményét erről az esetről. Mielőtt azonban a katonai hatóság véleménye megérkezett volna, az alispáni hivatal kihallgattatta az orosz tiszteket.

A tisztek mind azt vallották, hogy *tanulmányuton vannak s leszállásuk önkénytelen történt.* A léghajón történt valami baj.

Ennek az ártatlannak látszó utikalandnak dacára a hatóság elfogta a négy orosz tiszteket és rendőri fedezet mellett bekísértette őket a legközelebbi katonai állomásra. Az alispáni hivatal a belügyminiszternél is jelentést tett az esetről.

A Szelle-ügy a képviselőházban.

(Az igazságügyi miniszter törvényjavaslatáról.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, augusztus 10.

Mint a vizkarika, melyet a bedobott kavics okoz, mindig nagyobb és nagyobb ivet ír le, míg a víztükör egész felületét mozgásba nem hozza, olyképp őlt mindig nagyobb és szélesebb mérveket a hirhedt és ma már országra szóló Szelle-féle csődügy.

Az a sok piszok, az a mérhetlen szemét, mely ez ügyből felszínre került, penetrans szagával megmételtyezte közéletünk egyik ágának egész légkörét.

Felhatott ez a bűz egészen az igazságügyi kormány palotájáig és onnan indul ki most a legerélyesebb intézkedés e vészteljes nyavalya alapos kipusztítására.

Az egész ország sajtója a legnagyobb felháborodással tárgyalta a Szelle-csőd pótleltározása alkalmával lefoglalt Wertheim-szekrény hirhedt tartalmát és különösen azokat a leveleket, melyek nagy mértékben kompromittálták Kormos Adolf kuriai bírót, aki ellen a megvesztegetés bűntette miatt a vizsgálat már meg is ejtetett.

A vizsgálat majd ki fogja deríteni, hogy mennyiben bír alappal ez a szörnyű vád és az igazságszolgáltatás mindenképpen meg fogja szerezni legfelsőbb bíróságunk megtépett nyibusának a kellő elégtételt.

Az igazságügyi kormány azonban an-

nak az egy esetnek bírói elbírálásával nem látja kimerítettnek az intézkedések sorát. Nagy ügybuzgalommal gondoskodik azon, hogy a törvények hézagai, melyek a Szelle-csőd folyamán, mint olyanok tűntek fel, kitöltessenek.

Plósz Sándor igazságügyminiszter maga vette kezébe az ügyet és a parlamenti szünet alatt ez a legnyomatékosabb munkálata, mely már most annyira érlelődött, hogy a legközelebbi ülészakban mint kész törvényjavaslat kerül a ház asztalára.

Az igazságügyminiszter készülő törvényjavaslatáról budapesti tudósítónk a legilletékesebb forrásból a következő értesülést küldi:

Plósz Sándor igazságügyminiszter a Szelle-ügyből kifolyólag tudomást szerzett sok olyan dologról, melyek egyes bírákat kompromittálnak, anélkül azonban, hogy ellenük akár bünvádi uton sikerrel fellépni lehetne, vagy hogy a hivatalvesztés ellenük kimondható lenne, vagy akár nyugdíjaztatásuk elrendelhető lenne.

A bírói hatalom gyakorlásáról szóló törvényeink ugyanis nem foglalnak magokban intézkedést azon esetekre, amikor a bíró egyszerűen csak kompromittálva van, amikor a bíró karakterén oly folt esett, mely mindenestre alkalmas arra, hogy a bírói tekintélyt illuzoriussá tenné.

De át sem helyezhető székhelyéről más bírósághoz, csakis akkor, ha a bíró akarja.

Nyugdíjba sem küldhető, mert a nyugdíjaztatásra nézve a törvény csak két esetet ösmér és pedig, ha a bíró 70-ik évét betöltötte; a másik eset pedig az, ha a bíró testi, vagy szellemi fogyatkozás miatt hivatalos kötelessége teljesítésére többé nem képes.

Hogy mennyire hézagos ez a törvény, annak nyomasztó hatását éreztük mi itt az aradi törvényszéknél, amikor a közelmúltban egy törvényszéki bíró nyugdíjba küldetését alig lehetett kiforszírozni, pedig annak a bírónak működése alatt eleget szenvedtek az igazságszolgáltatás és az azt igénybevevő ügyfelek.

A Szelle csőd-ügy megadta tehát a lökést az új törvényjavaslatra, melynek sarkalatos pontja az, hogy az ilyen bíró nyugdíjba küldhető legyen és hogy áthelyezhető legyen saját akaratán kívül — büntetéképen.

A magyar bírói kar függetlenségének bástyáján nagy rést lő ez a most készülőben lévő javaslat, de a mai korrumpált viszonyok parancsolólag lépnek fel és az igazságszolgáltatás magasabb nézpontra elengedhetetlen szükségnek állítja oda törvényeinknek ilyképeni kiegészítését.

A törvény kimondja, hogy a bíró csak a törvényben meghatározott esetekben mozdítható el hivatalától. Az egyszerűen kompromittált bíró tehát el nem mozdítható.

TANÚGY.

(—) Új tanár a gimnáziumban. A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter Miklóssy István zsolnai áll. főreáliskolai rendes tanárt, jelenlegi minőségében, saját kérelmére, az aradi kir. főgymnáziumhoz helyezte át.

(—) Meghívás. A m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter a jövő tanévre az ujszentannai állami polgári fiúiskolához egy tanerő teendőinek végzésére Lulay Mihály okleveles polgári iskolai tanerőt birta meg.

Apróságok a divatban.

Arad, augusztus 10.

Az élet gyakran nem más, mint sok-sok apróság. Apró örömek, apró bajok, apró gondok. Egy apró baja az életnek a divat is. Hogyne lenne hát maga a divat is csupa apróságokból összeállítva.

Hogy azután a divatot és a divat apróságait sokan túlságosan komolyan veszik, az már az örök emberi rossz szokás. A „Code Napoleon“-t nem vehették szigorúbban, mint a divat rabjai a „Code Modeo“-t.

Egyik eféle apróság a divatos levelezés. Más a barátok közt való levelezés, más a távolabb állók közt, más a meghívó, a tudósítás.

A női levélpapírosnak most olyan a formája, mint az összehajtott zsebkendőé. Színes a papíros fehér szegélyezéssel és fehér rajta a címer, korona vagy monogram. Ez az újdonság azonban nem külön levélpapíros és külön boríték, hanem oly ügyesen van készítve, hogy belül írni lehet rajta s azután úgy összehajtani, hogy borítékformája legyen. Még újabb a selyemlelvélpapíros. A selymet megmerítik kissé és elől vékony papírlapot ragasztanak rá a címzés helyéül. Ehhez a borítékhoz a levélpapíros fehér és selyemmel szegélyezett.

Férfiaknak, nőknek a levél papírosa egyaránt, ha lehetséges, valamelyes címerrel, más esetben pedig betűvel van díszítve. A saját aláírású s általában az egész kiírt női, vagy pláne becéző név már egyáltalában nem divatos. Mert távolabb állóknak ilyen bizalmas levélpapíroson írni nem való, azt tartja a konvenció, a jó barátoknak pedig a levél végén ugyanis azt írhatja mindenki, amit akar.

Ha a nő férfinak ír, kiírja az egész vezeték nevét a keresztnévnek pedig csak a kezdőbetűjét. Az egész keresztnév már bizalmasabb. Sőt azt tartják, hogy a divatosan gavallér ember borítékra sem írja hölgynek az egész keresztnévét, különösen, ha egész fiatal asszonynak ír. Ez annál aktuálisabb kérdés, mert újabban nem cimezik a „né“ szócskával a férjnek nevét, ha az asszonynak szól a levél.

Nagyuri körökben minél kevesebb címet használnak. A francia mindenkinek azt mondja, akár báró, akár gróf: Monsieur, Madame. Most nálunk is kezdik ezt utánozni.

Most térjünk át a beszédre. Sikkes, elegáns emberek nagyon halkan beszélnek. Minél előbbkelő valaki, annál halkabban, ugyszólván a fogai közt mondja a szót. Különösen nyilvános helyen. Az igazi sikkes ember úgy beszél, hogy a szomszédja ne hallhassa, hogy mit mond. S miután igaz sikkes ember mindig a szomszédjáról és mindig rosszat beszél, már ezért is nagyon okos dolog a csendes beszéd.

Az utcára pedig jó emlékező tehetőség és kitűnő szem szükséges. Olyanokat, akiket nem akarunk látni, már messziről kell észrevennünk, hogy jó előre nagy érdeklődéssel nézhessünk egy kirakatot.

Akik kitüntetve érzik magukat az által, hogy köszöntjük és akiket köszönteni akarunk, azokat mi köszöntjük előbb. Ezért akarják már többször meghonosítani azt a szokást, hogy a hölgyek köszöntsek előbb a férfiakat. Egyáltalában az igazi elegancia lefelé nagyon kedves és felfelé arrogáns.

Hölgy sohasem nyújtja kezét, csak annak, akit nagyon jól ismer. Így nagy társaságban bemutatáskor sem való mindenkivel kezét fogni. Eppen ellenkezőleg van ez fürdőhelyeken, falun s minden nyaralóhelyen. Első találkozáskor már kész a jó barátság — egy szezonra. Nincs is ezeknél a barátkozásoknál halandóbb valami. A városban azután, a mikor mindent megint rang és konvenciók szerint él, rögtön elfelejtheti az ilyen ismeretséget.

— Ki ez az ur, aki köszöntött?

— Igen, igen, ez az, akivel augusztusban a fürdőn találkoztunk!

Es ezzel vége.

Egyik főfontosságú apróság az ékszer viselet is. Hogy milyen alkalmakkor és hogyan kell ékszer viselni? Egy ideig sikkes dolog volt nem viselni ékszert. Természetes, hogy ezt csak azoknál lehetett sikkesnek nevezni, akiről tudták, hogy van ékszerük. Most megint nagyon divatos lett a sok ékszer. Még pedig ilyenkor nyáron, amikor azt tartják, hogy nem uri dolog nagy fülönfüggőkkel járnikielni, most a ruhákra alkalmazzák azokat. Még vászonruhákon, sőt a figorokabátákra gombok helyett valódi gyöngyfüggőket tesznek. Fekete muszlin vagy csipkeruhákra, minél egyszerűbben megvarrva, annál inkább alkalmazzák az ékszert mint díszítést.

Hol csatnak tesznek valami szép drága tűt, hol a széles fűt vagy gallért tűzik meg két egyforma tüvel. Betétekre gombdiznek varrják fel a

legdrágább függőket. Az egy ideig annyira elhanyagolt korál most újból nagyon divatos. Óraláncnak viselik sokan, különösen fiatal leányok.

A férfiak is viselnek manapság ékszert. Nagy-apáinknak a régi képeink láthatjuk a szebbnél-szebb kezelt- és inggombokat. Ezeket most megint divatba hozták, azaz toldva meg, hogy a fehér pikémellényekre is ékszergombokat tesznek. A télen nagyon divatosak lesznek úgy nőknél az angol ruhákhoz, mint férfiaknak a kaneva-mellények fehér piké helyett.

Nagyon divatos dolog, ha a ruhán korál vagy türkiz gombok vannak, ugyanilyen kövekkel ékesített csat, ilyen gyűrű, mellű és fülbevaló. Viselnek arany, ezüst tojásokat az óraláncra és benne illatszert tartanak.

Egyáltalában annyira általános az ékszervelet, hogy mindenre alkalmazzák. Vannak óriási értéket képviselő napernyő és botnyelek, csatok, kalaptűk, uszálytartó tűk s még keztyűgombok is. Hogy ezek sokszor hamis utánzatok, az valószínű.

A Henry-cirkusz katasztrófája.

(Orkánban összeomlott sátor.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, augusztus 10

Szőrnyű katasztrófa érte tegnap a Henry-féle cirkuszt, mely pár év előtt Aradon is játszott s meglehetősen népszerűsége tett szert sikerült mutatványai révén. Az elsőrangú cirkuszt Linzben érte utól a nem mindennapi szerencsétlenség, melyről lapunknak a következő részleteket jelentik:

Tegnap irtózatos orkán pusztított egész Felső-Ausztriában, mely különösen Linzben vitt véghez nagy rombolást. Legnagyobb katasztrófát idézett elő a hirtelen vihar a vasúti pályaudvar mellett felépített Henry-féle óriási cirkusz-sátorban, a hol épen előadást tartották, mikor a vihar kitört.

Háromnegyed kilenc óra lehetett, mikor egy *Milunovic* nevű jockey iskolalovaglási mutatványait irtózatos villámlás és menydörgés közben befejezte. A cirkusz ponyváján végigsőprő orkán e percben eloltotta az összes lámpákat. A lámpaüvegek hangos csörrenéssel estek a földre és egy pillanat múlva *szuroksötétség lett az egész cirkuszban*, leirhatatlan pánikot idézve elő a közönség körében, mely menekülésre nem is gondolhatott.

Rémes jelenet következett ezután. Mialatt künn az irtózatos szélvihar süvített és jajkiáltások közben hirtelen kitörte a vihar a cirkusz-építményt tartó fagerendákat és erre a hatalmas sátorzat összeest, maga alá temetvén a közönséget és a cirkuszművészeket.

Egy pillanatra a katasztrófa után siri csönd lett, de csakhamar megint felhangzott a nagy embertömeg jaj- és segélykiáltása. A hátulsi üléseken levők leugrottak az első ülésekre és mindenki a kijárat felé menekült életveszélyes tolongásban, de ki alig lehetett bárkinek is jutni, mivel közben a szélvihar meghozta a zuhogó záporosót is.

A cirkusz bedőlésének híre villámgyorsan terjedt el Linzben és csakhamar a szerencsétlenség helyszínére vágattak a városi tüzoltók. Kivonult rögtönösen a rendőrség és katonaság is és együttes erővel fogták a cirkuszban levő emberek kimentéséhez.

Valóságos Istencsodája, hogy ennek a borzalmas szerencsétlenségnek emberélet nem esett áldozatul. De többen sérültek meg súlyosan és veszélyesen. Maga *Henryné* elájult és eszméletlenül vitték el a cirkuszból. *Barkerné* lábát törte, míg férje, a nálunk is népszerű *Dummer August* a fején szenvedett súlyos sérülést. *Alexandert*, az ismert jeles műlovart egy ló rugta meg veszélyesen. Egyik ballet-hölgy pedig az irtózatos pánikban megőrült.

Henry cirkuszigazgatónak, a ki tudvalevő-

leg magyar ember, körülbelül 50.000 forint kára van. Most azon fáradozik, hogy a cirkuszt újra építse, mivel Linzben oly nagy a részvét iránta és kitűnő társulata iránt, hogy borzasztó kárának fedezése érdekében a linzi közönség gyűjtést is indított.

Hallja maga, Schlesinger!

(Párbaj közjegyző és jogász közt.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, augusztus 10

Érdekes párbaj ment ma végbe *Liptó-Rózsahegy*en. Egy idős ur: a rózsahelyi királyi közjegyző s egy fiatal jogász állottak karddal egymással szemközt, hogy megtorolják azt a sértést, mely az idősebb ur becsületén esett a fiatal jogász kihívó, indokolatlanul sértő magaviselete miatt.

Az előzmények a felsőmagyarországi Lucskifürdőn játszódtak le, még pedig olyan formában, a mely intelligens emberek közt csak a legutolsó esetben szokott előfordulni. A szóban forgó két ur a fürdő egész közönsége előtt botra ment s oly heves verekedést rögtönzött, melyhez hasonlóra a park legöregebb fenyőfái sem emlékeznek. A tetleges inzultust felekezeti villongás előzte meg, a mit a tekintélyes allásu, messze vidéken becsült és tisztelt királyi közjegyzővel szemben éretlen viccelődés alakjában zuditott fel és engedett meg magának az ifju matador.

A sajnálatos affér előzményei a következők:

Schlesinger dr. rózsahelyi királyi közjegyző a minap hölgyek társaságában sétált a park árnyas utain. Pár lépéssel mögöttük néhány ifju jött, a kik éretlen megjegyzéseket tettek a fürdőző, jobbára zsidóvallásu polgárokból álló publikumra. Az antiszemita heccelődés Lucskifürdőn egy idő óta napirenden van. *Schlesinger* dr., hogy a kedélyeket fel ne zavarja, rá sem hederített a szuró megjegyzésekre s ment tovább a hölgyekkel csendes beszélgetés közt.

Egyszerre csak *Palugyay* Oszkár joghallgató ott hagyta a hátuk mögötti társaságot s miután még egy darabig követte az előtte sétálókat, odaugrott a közjegyző elé s durván rákiáltott:

— *Hallja maga, Schlesinger, nem látta, hova mentek a barátaim?*

A közjegyző csendesen, a lehető legudvariasabb hangon így válaszolt:

— Erre a kérdésre nem felelek... De fiatal ember, tanulja meg, hogy ha olyan társaságba megy, ahol hölgyek is vannak, előbb köszönjön s aztán kérdezzen, ha valami kérdezni valója van...

A fiatal jogász gunyosan mosolygott s így folytatta a sértést:

— Én meg, ha zsidókkal találkozom s egyet közülök megszólítok, annak *haptáiban kell állania*, tudja?

Schlesinger dr. erre a goromba sértésre sem válaszolt úgy, amint azt a kötekedő gavallér megérdemelte volna. Mindössze ennyit mondott:

— Ezt majd más uton-módon intézzük el.

Erre a közjegyző sarkon fordult és tovább ment.

Palugyay Oszkár követte *Schlesinger* dr. s hátulról, oroszva, bottal *végigvágott a közjegyző fején*. A közjegyző visszafordult s botjával ő is nekiment ellenfelének, a miből parázs verekedés kerekedett ki. A hölgyek sikongva rebbentek szét, a két verekedő urat pedig a segélyül jövő fürdővendégek választották szét, mikor már egymást alaposan helybenhagyták.

Ilyen előzmények után ment végbe ma a

párbaj *Liptó-Szent-Miklóson*. Mindketten könnyű sebesülést kaptak.

Az antiszemita heccekre, de főleg pedig erre a goromba inzultusra való tekintetből *Lucski* fürdőt ma az összes zsidó fürdővendégek ott hagyták.

HIREK.

A tudomány halottja.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, augusztus 10

Minden foglalkozásnak megvan a maga mártirja. Nincs azonban egy mártír sem, akit annyi részvéttel kísérenék sirba és a kinek vesztését jobban érzőnk, mint az orvostudomány vértanuját. Pedig sok van ilyen, kik azért mennek a halálba, hogy halálukkal szolgálatot tessenek az emberiségnek.

Akad nem egy betegség, melynek eredetét és gyógyításának módját csak úgy lehet megállapítani, ha élő emberen tesznek kísérletet. Annak az embernek a halála, aki ilyen mártíriumot hal, szebb mint a katonáé, dicsőbb, mint a hitrajongóé.

Ilyen megrendítő eset történt ma meszse idegenben egy derék *magyar orvossal*. *Lázár* József dr. ott halt meg Kuba szigetén egész fiatalon, 24 éves korában.

Egy amerikai orvosbizottság tagja volt, melyet azért küldtek Kubára, hogy tanulmányozza a *sárga láz* okát és eredetét. A bizottság, melynek munkájához *Lázár* dr. sok adattal járult hozzá, arra az eredményre jutott, hogy a sárga lázt is, ép úgy mint a maláriát, bizonyos moszkítóknak nevezett legyek a csipése viszi át az egyik emberről a másikra. Ezt azonban csak úgy lehetett bizonyítani, ha élő emberen visznek véghez kísérletet a moszkítókkal.

Erre a kísérletre idegen embert kényeszeríteni nem lehetett, önként pedig természetesen nem ajánlkozott senki. Ekkor *Lázár* dr. maga vetette magát alá a kísérletnek. A testére egy moszkító tétetett, mely számításuk szerint sárga láztól inficiálva volt. A moszkító csipett s *Lázár*on kitört a sárga láz.

Az orvosbizottság tétele beigazolást nyert, de a tudomány elvesztette egy harcosát, *Lázár* dr. belehalt a sárga lázba.

A cigány-törvényszék.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, augusztus 10.

Az érdekes cigányítélet, melyről tegnapi lapunkban részletesen beszámoltunk, újabb fordulat előtt áll. Az aradi törvényszék ugyanis *Kertész* Miksa dr. ügyvédet rendelte ki a tartóztatott cigányok védőjeül. *Kertész* ma kérvényt adott be a törvényszékhez, melyben azt kéri, hogy bocsássák szabadiábra a két fogva tartott cigányt, miután állandó lakásuk és foglalkozásuk van.

Rafael Ferdinánd, aki a revolvert a szegény lakatosra elsütötte, bánfalvai születésű, 35 éves, furócsináló és lókupec, bánfalvi lakos. *Barkóci* József egerszalóki születésű, sátorlajaujhelyi illetőségű, 37 éves, furócsináló és lókupec. Árneve *Trokár* Döse. Az előbbinek őt, az utóbbinak hat rajkója van. *Barkócinak* Egerszalókon van lakása.

Az aradi kir. ügyészség *szándékos emberölés* miatt helyezte vád alá a két kőbor cigányt.

A gyilkos karavánról még a következőket jelenti tudósítónk:

Sitár Mihály sarkadi csendőrszervező még 1900-ban a két cigányt és a hozzájuk tartozó cigány karavánt a Berger Márton kárára Sarkadkeresztúron és a Lób Károly kárára Békésen elkövetett betörések miatt elfogta. A karavánt Békésről Gyulára, innen Nagyváradra kísérték s a nagyváradai törvényszék előtt lopás miatt lefolytatták ellenük az eljárást. — Az ügyészség azonban bizonyítékok hiányában eljettette ellenük a vádat. De Sitár csendőrmesternek tudomására jutott, hogy ezek a cigányok halálra ítélték egy kollegájukat és azt ki is végezték. Jelentést tett az esetről, mire a nagyváradai törvényszék, az ügyészség indítványára az iratokat a főforogni látszó szándékos emberölés büntette miatt áttette az aradi kir. törvényszékhez, miután Lakatoson Gyulavarsándon, tehát az aradi törvényszék területén hajtották végre az ítéletet.

Sitár őrmester, aki a Lakatos véres és átlőtt ingét egy faoduban elrejtve találta, a nyomozás során rájött arra is, hogy Rafael azt a kést, melylyel Lakatost mellbe szurta, menekülés közben átadta a gyulavarsándi vámőrnek. Ezt a kést összehasonlították azzal a lyukkal, mely a Lakatos ingén látható és konstataáltak, hogy a szakadás és a penge hossza egyforma.

Jogászörökben azt hiszik, hogy Rafaelt, aki az egész gyilkosságnak a szerzője, halálra fogják ítélni. Érdekes, hogy a délvidéki cigánykaravánok fővadjája, egy hatalmas termetű cigány, ma Aradra jött és itt sétál nagy ezüst gombos vajdabotjával a város utcáin.

— A király születésnapja. Leikes örömmel és őszinte lojalitással ünneplik Magyarországon minden esztendőben a király születésének évfordulóját. Aradon is ünnepi alkalom a nevezetes évforduló. Az ünnepségnek különös dísz ad a tábori mise, amelyhez az egész helyőrség a tisztikarral együtt kivonul. A tábori mise a szokás szerint a vár díszterén lesz. Lesz ezenkívül hálaadó istentisztelet a minoriták templomában, ugyszintén a többi felkezetek templomaiban is.

— Fejérváry Géza báró honvédelmi miniszter közeledő jubileumára nagyban folyik az előkészület. Az ünnepség folyó hó 15-én délelőtt 10 órakor kezdődik. A küldöttségek a minisztérium dísztermében gyülekeznek, itt folyik aztán le az óváció. A honvéd tisztikar óriási albuma részére Gromon Dezső államtitkár arcképet kért József főhercegtől is, ki azt igen szívesen megküldötte. Egyszersmind rendkívül meleg hangu levelet írt, melyben többek közt az alábbiakat mondja:

— Fenntartom magamnak ama nagy örömet, hogy a tisztelgő küldöttséget én vezethessem O Excellenciája elé s az üdvözlő beszédet én mondhasam a honvédség tisztikara élén.

Az ünnepség napján a honvédelmi miniszternél fényes estély lesz, a melyen valószínűleg részt fog venni József főherceg is.

— A vitás végrendelet — nem vitás. Az Aradi rendőrség bünyői osztálya, ahová a kir. ügyészség a Sollenghi Adolfné végrendeletének érvénytelenítése tárgyában beadott bűnvádi feljelentést az előnyomozat megejtése végett áttette, befejezte a vizsgálatot s az ügyiratokat a jövő héten visszaterjeszti az ügyészséghez. Bedő Árpád dr. a vizsgálat folyama alatt kihallgatta az összes végrendeleti tanukat s mindazokat a tanukat is, akikre a panaszos Erdélyi Olga ügyvédje, Fényes Kálmán dr. hivatkozott. A kihallgatott tanuk egybehangzóan és egytől-egyig azt vallották, hogy a szóbeli végrendeletet Sollenghiné a maga szabad akaratából és elhatározásából tette úgy, amiként azt Beles János kir. közjegyző írásba foglalta a törvény által

előírt szabatos formák betartása mellett. Sőt midőn a közjegyző a megszerkesztett végrendeletet özv. Sollenghi Adolfné előtt felolvasta, az ismételtlen kijelentette, hogy az írásba foglalt végrendelet az ő akaratával mindenben egyezik. Így a gyanunak még árnyéka sem férközik a végrendelet hamis voltahoz. A rendőri nyomozat eredménye alapján az ügyészség kétségtelenül megszünteti a vizsgálatot a 300.000 koronás vitás végrendelet ügyében.

— Darabolják Ausztriát. A francia sajtó nagy része előszeretettel szokott utalni arra, hogy Ferenc József halála esetén nagy zavarok lesznek Ausztriában és hogy Németország ezt az alkalmat fel fogja használni önző terveinek kivitelére. Most végre a *Matin* szembe száll ezzel a felfogással és azt írja, hogy a trónváltás Ausztria-Magyarországban minden látszat szerint szabályosan és nyugodtan fog végbemenni, minthogy a trónöröklési rend pontosan meg van állapítva. Németország jól tudja hogy mily veszélyt rejtene az magában, ha Ausztria egyes országrészeit igyekeznek birtokba venni. Ezt már azért sem tenné, mert ezáltal szaporítaná Németország katolikus elemeit, a mi éppen nem áll érdekében. Németország és Ausztria feladata teljesen divergálok, Ausztriának a Keleten kell teret keresni kulturális tevékenységre — *Drang nach Osten* — míg Németország a saját érdekében a tengeren túl való működésre van utalva.

— A város közgyűlése. *Institutoris* Kálmán főjegyző ma adta ki a város szerdai közgyűlésének folytatólagos sorrendjét. E közgyűlésen fogják a volt aradi belga légszuszvilágítási társulatnak a várossal kötött szerződését az „aradi világítási és erőátviteli részvénytársaság“-ra átruházni. Ugyancsak az augusztus havi közgyűlés adja meg Green Nándor alkapitánynak négy és Rámer Antal rendőrhadnagyak a kért hat heti szabadságidőt.

— Kormos bíró ügye. Említettük, hogy Kormos Adolf kuriai bíró kihallgatása iránt az aradi vizsgálóbíró megkereste a budapesti törvényszéket. A Kormos kihallgatásáról felvett jegyzőkönyv tegnap érkezett le Aradra. A budapesti vizsgálóbíró az aradi törvényszék vizsgálóbírájának kérelmére kihirdette Kormos Adolf előtt a vizsgálatot elrendelő végzést. Kormos ezt a végzést megjellegte. Miután Kormosnak az írásbeli indokok betérjesztésére nyolc napi határidőt engedélyez a törvény, a vizsgálat kérdésében nyolc nap előtt az aradi törvényszék vádpanácsa aligha fog dönteni. Hogy milyen vallomást tett Kormos, az titok.

— A király a trónörökös nejének. Mint a párisi *Gil Blas* írja, Ferenc József király Ferenc Ferdinánd trónörökös nejének, Hohenberg Zsófia hercegnőnek abból az alkalmából, hogy gyermeke született, oda-ajándékozta a *Zakup*-i uradalmat, amely szakértők becslése szerint megér nyolc-hilenc millió koronát. A trónörökös leánykájára, a *Gil Blas* szerint, a *Zakup* hercegnője nevet fogja viselni. Nem valami szép hangzású név, de a cseheknek tetszeni fog.

— Frigyes császárné halála. A francia sajtó igen rokonszenvesen emlékezik meg az elhunyt császárnéről, akinek pedig, midőn 1891-ben Párisban járt, onnan ugyszólván titokban szöknie kellett, mert a radikális lapok tüntetésre izgatták a lakosságot a fejedelmi látogató ellen. Most a párisi lapok dicsérőleg említik fel, hogy éppen Frigyes császárné volt az, aki annak idején nagyon ellenezte Páris bombázatát és ily értelemben levelet is írt férjének, a ki akkor a harctéren vezető szerepet vitt. A „Figaro“ és a „Temps“ bizonyos kedvteliséssel elevenítik fel a császárné és Bismarck herceg közti ellenséges viszonyt, amely a mindenható kancellár teljes megalázásával végződött. Bismarck ugyanis, midőn Vilmos császár trónra jutott, mindent elkövetett, hogy az ifjú uralkodót anyja befolyása alól kivonja. Midőn szután Vil-

mos császár Bismarck gyámságát megunva, egyik hadsegédjét a kancellárhoz küldte és megüzente neki, hogy azonnal adja be lemondását, a hatalomhoz görcsösen ragaszkodó államférfiu Frigyes császárnéhoz fordult közbenjárásért. Frigyes császárné ekkor azt üzentte vissza Bismarcknak, hogy nagyon sajnálja a történeteket, de nem tehet semmit, mert éppen a kancellárnak kell a legjobban tudnia, hogy semmi befolyást sem gyakorol a fiára, a kinek az anyjától való elidegenítését Bismarck mindig egyik főfeladatául tekintette. Ezzel boszulta meg magát a császárné azokért a kellemetlenségekért, melyeket neki Bismarck herceg hosszú kancellársága ideje alatt okozott. Londonból táviratozzák, hogy az angol királyi pár Viktória hercegnővel és Miklós görög herceggel tegnap este Cronbergbe utazott.

— A megvádolt királyi tábla. A múlt hó közepén nagy szenzációt keltett egy fővárosi lapnak az a hire, amelyben többek közt arról volt szó, hogy „Szelle József a nagyváradai ítélőtábla bíráit informálta“, s „Aradon nyílt titok, hogy Szellenek a nagyváradai ítélőtáblán nagy protekciója volt.“ Egy nagyváradai ujság az illető cikk megjelenése után azonnal felkereste az ítélőtábla Nagyváradon idéző tagjait, s Medvigy Mihály tanácselnök, Bige Gyula Balogh Sámuel, Molnár Géza és Zweck Kálmán kir. táblai bírák meg is tették a vádaskodó cikke észrevételeiket, melyeket mi annak idejében egész teljességükben, szóról-szóra közöltünk. Persze Ritoók Zsigmondnak a nagyváradai kir. ítélőtábla elnökének a véleménye lett volna a legérdekesebb, de őt nem lehet megkérdezni, mert ő csak pár nappal azelőtt utazott el Korintyára. Tegnapelőtt azonban visszatért fürdőzéséből s tegnap fogadta a nagyváradai ujságírókat, a ki előtt az itt következő nyilatkozatot tette:

— Volt tudomásom ilyen tartalmu cikkek megjelenéséről, de nem olvastam azt, miután az az ujság nem jutott hozzám s azok a komoly hírlapok, melyeket én látok nem közölték azt, mivel természetesen nem azonosították magukat ilyen alantjáró rágalomokkal. Az ilyen meggyanúsítások nem érhetnek el a nagyváradai kir. tábláig, azokat senki sem veszi komolyan, senki nekik hitelt nem ad, azért céltalan és szükségtelen minden polémia, minden cáfolat. Mi megtorlással nem akarunk élni, de azért elküldtettem azt a lappeldányt Medvigy bíró ural az igazságügyminisztériumba, honnan kapunk majd utasítást, ha helyén látják azt ott.

— Az árvaszékek reformálása. A belügyi kormány a megyei közpénz és árvapénz-kezelés megszüntetése után az árvaszékek reformálását tűzte célul. Ez ügyben Szell Kálmán belügyminiszter most leirt egy pár nagyobb vidéki városhoz köztük Aradhoz is, hogy az árvaszéki ügykezelésre és pénzkezelésre vonatkozó nyomtatvány mintákat, valamint a különböző kimutatásokat terjeszék föl a minisztériumba.

— Leégett kastély. Andrassy Géza grófnak parnói kastélyában ma a láztetőn dolgozó bádigosok ügyetlensége folytán tűz ütött ki. A lángok felemésztették az épület egész emeletét és a földszintet. A kár óriási. A szobák mennyezetei óriási robajjal szakadtak le s tönkretették a lakás vagyont érő egész berendezését. A butorok nagyrésze elégett, amit a tüztől megmenteni lehetett, az összetört és hasznavehetetlen. Hamuvá égett az ezeket érő képtár, a család ereklyéi, temérdek ezüst s a drága szőnyegek. A tűz átsapott a kastély mellett lévő kápolnába és a téli-kertbe, melyek földig leégték. A kár körülbelül negyed-millió forint. Andrassy Géza gróf fürdőn időzik, őt táviratilag értesítették a tűzvész-okozta szerencsétlenségről.

— Szabók kongresszusa Aradon. Az aradi férfi- és női szabó iparosok szakcsoportja az e

hó 18. és 19-én Aradon tartandó országos szabó-kongresszusra a következő felhívást bocsátotta ki az aradi szabóiparosokhoz:

A magyar szabó-iparosok országos kongresszusát, melyet az aradi szakcsoporthívott össze, e hó 18. és 19-én tartják meg. Ezen kongresszusra az összes nagyobb városok szabóiparosai képviselőt küldenek, kik 17-én szombaton érkeznek Aradra. Hogy úgy a fogadtatás, valamint az itt tartózkodás is méltó legyen Arad város vendégszeretetéhez, szükséges, hogy felhívjuk a szaktársak figyelmét a köteles vendégszeretetre, melylyel vidéki szaktársainkat fogadnunk kell. A fogadtatás és a végleges intézkedések megbeszélése céljából folyó hó 12-én délután 6 órakor a „Magyar Király” vendéglőben értekezletet tartunk, jöjjön oda minden szabó iparos, hogy mindenki ki vegye részét a köteles munkából, mely reá hárulnik akkor, midőn oly fontos teendő vár Arad szabó iparosaira. A szakcsoporthívott: *Inokai Tóth Lajos*, elnök. *Rosenberg Ferenc* titkár.

— **A makói kiállításról.** A makói gazdasági és iparkiallítás elnöksége vasárnap, augusztus 11-én bíráló-bizottsági választógyűlést tart. A zsűri 25-én ül össze, amikor banket is lesz a kiállítás területén. Vasárnap délután nagy bicikli-korzót rendeznek. Este a makói dalárda hangversenyt ad a kiállítási vendéglőben, amit ugyanott táncmulatság követ. A kiállítási épületekért máris folynak az alkudozások. Versec város négytagú küldöttsége járt itt, hogy tanulmányozza a kiállítást s a náluk készülődő kiállítás céljaira meg akarják venni a pavillonokat.

— **Esővízes-kádba fult leány.** Aradon ma megrendítő szerencsétlenség következtében halt meg egy tizenhatéves cselédleány. Az *Andrássy-ut* 8-ik számú házban *Kovács Lajosnál* szolgált *Csepeli Anna* 16 éves szolgáló-leány, aki ma reggel 3 órakor korsóval kezében az udvaron lévő eső-víz medencéhez ment vizet merni. A cementből készült víz-tartó két méter mélységű s a földbe van bemélyítve úgy, hogy párkánya földszintes. *Csepeli Anna* telemerítvén a korsót, mikor a medencétől eltávolozni akart megszédült, elcsuszott, fejével a kádba esett és belefult. Mikor a házbeli keresésére indultak s a leányt a kádban feltalálták, már nem élt. Holttestét szüleinek *Sarló-utca* 36. számú lakására vitték, ahonnan holnap délután temetik el.

— **Az orleansi herceg halála.** A *Figaro* jelentése szerint *Henrik* orleansi herceg holttestét Párisba hozzák és a dreuxi királyi kápolnában helyezik örök nyugalomra.

— **Edény-piac a Ferenc-téren.** Az aradi vas-és porcelán kereskedők nevében *Andrégyi Károly* és fia, *Kneffel Károly*, *Szabó Albert* és *Kosztka Gusztáv* kérvényt adtak be a városhoz aziránt, hogy az aradi országos vásárokon ne engedjék meg a vándorló vasedény-elárusítóknak, hogy selejtezett silány áruikkal a Szabadság-téren konkurrenciát csináljanak az aradi adófizető kereskedőknek. A tanács mai ülésén aként orvosolta a kereskedők panaszát, hogy a kapitányi hivatal javaslatára a vasedény-elárusítókat a *Ferenc-térre* helyezte át.

— **A temesvári szerb püspökség.** A *Popovics* Nikánor temesvári szerb püspök halálával megüresedett püspöki szék mandatáriusává *Bran-kovics* karlócai szerb patriárka *Dosen* Izsák arkimandriát nevezte ki. A püspökség adminisztrátora pedig *Bogdanovics* Lucian budai szerb püspök lesz, a kit a kormány fog erre az állásra kinevezni. A püspökválasztás csak ez év végén lesz.

— **A bürokrácia.** Előkelő satirikus megirigyelhetné azt az esetet, melyet a hivatali bürokráciáról beszélnek most a szegedi társaságokban. Egy

igen jó anyagi körülmények között élő nyugalmazott katonatiszt három hónapig benthagyta a nyugdíját az állam kasszájában, mert nem volt szüksége rá. Végre a negyedik hónap első napján kiállította külön-külön, teljesen szabályszerűen a három hónapi nyugdíj összegekről szóló nyugtát s a rendőrséggel a harmadikra rávezettette az életbenlétéről szóló hatósági igazolást. Elmegy aztán az adóhivatalba s benyújtja a három nyugtát.

— Csak az utolsó hónapra járó díjat fizethetjük ki, — jelentette az egyik tisztviselő.

— Miért? kérdezte nagy csodálkozással a katonatiszt.

— Mert csak az van szabályszerűen kiállítva. A két előbbire nincs rávezetve az életbenlételi igazolás.

— De hiszen kérem, ha én júliusban életben vagyok s pedig életben vagyok mert a rendőrség igazolta, akkor szükségkép életben kellett lennem júniusban s májusban is.

— Igen, ez helyes okoskodás gyakorlatilag, de a törvény előírja, hogy minden nyugtán rajta kell lenni az igazolásnak. Már pedig a másik kettőn nincsen rajta. A pénzt nem adhatjuk ki.

A ablakoska bevágódott a katonatiszt elé. Mit volt mit tennie, elment a rendőrségre s igazolást vett arról, hogy ő nemcsak júliusban, hanem az előző két hónapban is élt. Ekkor aztán akadálytalanul megkapta a nyugdíját.

— **Elindult az uszoda.** Az aradi katonai Marosfürdő ma reggel gondolt egyet magában és — elindult. A Maros sebes vize elszakította a köteleket s az uszoda elkezdett uszni lefelé a Maroson. Nem is azért uszoda a neve, hogy épen ő legyen az, aki sohasem uszik s akiben mindig mások usznak. A sebes víz feltartóztatlanul vitte a nagy faalkotmányt a regattisták csónakházától Uj-Arad felé. Féltő volt, hogy a vár hidjánál a fürdő neki rohan a hid pillérjeinek s pozdorjává török. A széles faépület azonban kikerülte az oszlopokat és érintetlenül siklott át a hid alatt. Nehéz munkába került, míg a rohanó ár vitte fürdőt elfogni sikerült.

— **Eljegyzés.** Szabó Béla új-szt.-annai általi polgári iskolai igazgató eljegyezte *Szilbereisz* Simon földbirtokos leányát, *Jozefint*.

Oláh János kolozsvári posta- és táviratiszt eljegyezte *Wohlmann* Karolínát Aradon. — *Németh* Sándor nyomdász *Rajkov* Amáliát *Vingáról*. — *Perin* Miron ügyvédi irnok *Vuk* Lukrécziát. — *Weinmüller* Mihály cipész *Cepa* Mariát. — *Forgó* Sándor berkocsi tulajdonos *Molnár* Esztert. — *Bacsó* Lajos vasuti hivatalosolga *Fejdor* Lidiát Szegedről. — *Bányai* István vasut. alkalmazott Kétegyházáról *Podhora* Mariát Aradon. — *Csutina* Demeter magánhivatalnok *Süsmeghi* Etelkát. — *Winter* Arthur alkalmazott *Pollák* Juliettet Rotterdamból. — *Krécz* János vasuti mozdonyvezető *Olár* Auréliát Paulisról.

— **A kolozsvári zavargások** ügyében a csendőrség erélyesen folytatja a nyomozást, s hogy nem sikertelenül, mutatja az a körülmény is, hogy a dolgozóházból elkerült tárgyak lassanként megkerülnek. Az éjjel egy vadászkatona két, a dolgozóházból elszármazott fegyvert talált az után eldobva. Valószínűleg azért dobálták el a tettesek, hogy a gyanút magukról elhárítsák. Az ügyészségnek a nyomozásban szintén nagy része van. Napestig folyik az elfogottak kihallgatása s ennek révén az újabb és újabb letartóztatások elrendelése és fogantatása. A tüntetések két főkolomposa: *Várkonyi* Gyula és *Csornyé* János már rabruhába vannak öltöztetve. Tegnap délután szenzációs letartóztatás is történt. A vasárnapi népgyűlés összehívóját, *Sipos* Károlyt tegnap délelőtt *Szabó* József alkapitány hallgatta ki, délutánra pedig az ügyészséghez volt beidéztve, hol kihallgatás után azonnal letartóztatott, majd midőn az est beállott, átkísérték az ügyészség farkas-utcai börtönébe.

— **Benzinrobbanás áldozatai.** Borzasztó szerencsétlenség történt Agárdon, *Baruch* Dávid gőzmalmában. *Baruch* ez év tavaszán egy kisebb gőzmalmot építtetett a saját gazdasági és a környékbeli lakosság szükségleteinek előállítására; a malom hajtására benzinmotort állított be, mely mindeddig kifogástalanul működött. Tegnap azonban a benzintartály és a gépszivattyú között valami baj történt, a mi akadályozta a gépet rendes járásában. *Bükler* József gépész ennek az akadálnak az elhárításán dolgozott, a mikor a benzint tartalmazó vastartály fölrobbant. A robbanás oly erős volt, hogy kivágta a gépház falát, minek következtében az egyemeletes malomépület teljesen összeomlott. A szerencsétlenség idején a malomban *Bükler* József gépészen kívül *Böszörményi* András főmolnár, *Hajdu* Ferenc és *Répás* Sándor molnárlegények, *Bakó* Mihály, *Szirova* Márton, *Janda* Mihály és *Bori* Ferenc zsákoló-munkások, továbbá *Pauka* István és *Szójkó* András agárdi lakosok, kik gabonát vittek a malomba örles végett, voltak jelen. Ezeket az embereket az összeomlott épület valamennyit maga alá temette. A robbanás, mely oly erős volt, hogy a községbeli lakosság hirtelenében nem tudta, hogy mit csináljon a nagy rázkódtatástól, több közel fekvő házat is megrongált. Mikor az ijedségtől magához tért lakosság megtudta, hogy mi történt, rögtön kimentek a helyszínére, hol az előjáróság vezetése alatt hozzáálltak a mentési munkálatokhoz, de csak *Bakó* Mihály, *Szirova* Márton és *Janda* Mihály napszámosokat tudták élve kimenteni, ezeket is súlyosan sérülve. A többieket az összeomlott épület falai és a robbanás agyonütötték. *Bükler* gépészt a robbanás darabokra szaggatta; a romok eltakartása közben találták meg egyes testrészeit. A szerencsétlenségért az elpusztult *Bükler* gépészt okolják, a ki állítólag vigyázatlanul dolgozott a benzintartály körül.

— **Felpofozott kapitány.** Kellemetlen incidens zavarta meg *Niortban* a 7. huszárezred egyik altisztjének temetését. A temetési szerződés alatt egyszerre csak előlépett az elhunyt altiszt atyja s a kivonult legénység szeme látára két hatalmas pofont adott fia volt kapitányának. Az inzultált kapitány a botrányt elkerülendő távozott a temetésről. Az ezred parancsnoksága a botrányt okozó apa ellen a feljelentést megtette a büntető bíróságnál.

— **Elhunyt államférfiu.** Belgrádból táviratozzák, hogy *Csumics* szenátor és volt miniszterelnök ma reggel meghalt.

— **Lord Russel megkegyelmezése** érdekében a napokban kérvényt intéztek az angol királyhoz, melyet a lordok nagy számban irtak alá. A bigamiáért három havi börtönre ítélt lord ezalatt nagy nyugalommal türi szabadságának elvesztését és a fogház egyéb kellemetlenségeit. Az előkelő fogoly az örökkel igen udvariasan bánik, miért is ezek nagy tisztelettel viseltetnek iránta. — A lord úgy nyilatkozott, hogy mihelyt a börtönből kiszabadul, Amerikában fog letelepedni, a hol egyszer már hosszabb ideig tartózkodott.

— **Telefon — nagy távolságra.** A telefon egy új és nagyjelentőségű tökéletesítéséről adnak hírt Amerikából. Eszerint dr *Pupin*, a hírneves amerikai elektrotechnikusnak sikerült a távbeszélőn olyan javítást eszközölnie, hogy ennek alkalmazásával 5000 kilométer távolságra lehet beszélni, vagyis ötször olyan messzire, mint a mennyire Berlin van Páristól. A készülék, külső formájára nézve, igen egyszerű. Abban áll, hogy a vezetékbe bizonyos távolságban drótorsókat iktatnak közbe. Az észak-amerikai Bell-Telephon-Company a maga részére már megszerezte a szabadalmat, még pedig óriási összegért. *Pupin* egyébként azt reméli, hogy sikerülni fog neki a telefon olyan tökéletesítése, a mely lehetővé teszi, hogy a telefonkagylóba bemozdított szó az egész földet megkerülhesse. Az új találmány első nagyobb arányú alkalmazása az lesz, hogy telefon-összeköttetést próbálnak létesíteni Európa és Amerika között, a mely ha sikerül sorba következnek a többi kontinens összeköttetése.

— **Halál az alagutban.** *Aivanou*-ból (Graubünden) táviratozzák: *Filisur* mellett az alulai

vasut alagútjának bejárata beomlott. Tizennégy munkás az alagútba rekedt. Eddig négy halottat és egy sebesültet ástak ki a romok alól. Az alagútba zárt emberek megmentésén 60 ember dolgozik. A beomlást azt okozta, hogy a falazat támasztógerendáit időnekelötte eltávolították.

— **Összetaposták a huszárlovak.** Ma, midőn a huszárak lovaikat a Marosban usztatták, 18 ló elszabadult s vadul vágattak tova az utcákon. Mikor a Béla-téren robogtak keresztül a huszárlaktanya felé, eibük akadt *Bálint* Sándor waggongyári munkás, ki nem tudott elmene-külni előlük. A szerencsétlen embert a megvadult lovak letaposták és fején, s testének egyéb részén úgy összerugdosták, hogy eszméletlen állapotban maradt a földön. A súlyos sérüléseket szenvedett munkás sebeit *Leiner* Ernő dr. kötözte be s részesítette az első segélyben.

— **Az örökösök ellen.** *Kluch* János volt udvari kertész attól való félelmében, hogy megvakul, agyonlőtte magát. Eöbbs azonban minden ingóságát eladta, takarékbetétjét kivette s sok ezer korona értékű részvényeit magához véve, az egész készletet tűzbe dobta. Az öngyilkos levelet hagyott hátra, a melyben azt írja, hogy értékeit azért égeti el, nehogy az örökösök az osztzkodáson összeveszenek.

— **Mészárosok sztrájkja.** Lembergől érdekes hírt jelentenek: A városi közbiztonság főlemelték a vágódíjat olyan magasra, hogy a mészárosok képtelenek az j terhet elviselni. Száz mészáros összeállott és kijelentették, hogy mindaddig nem vágnak, míg a régi díjakat vissza nem állítják. A mészáros-sztrájk híre nagy riadalmat keltett a városban, a közönség azonban az iparosok pártján van.

— **Agyonlőtt kincskereső.** Szomorú eset történt tegnapelőtt éjjel Szirákon, hol, mint nekünk írják. *Babják* József a babonának esett áldozatul. *Babják*, aki szegény napszámos volt, a napokban azt álmodta, hogy *Lorinszki* Antal sziráki lakos kertjében egy nagy fazék arany pénz van elásva. Reggel ezt az álmát elmondta feleségének s egyuttal elhatározta, hogy másnap éjjel az álmában látott helyen ásni fog az aranyok után. Éjfél tájban azután, amikor már mindenki aludt, *Babják* elment *Lorinszki* kertjébe, hol egy körtefa mellett ásni kezdett. A kutyák észrevették, hogy valaki a kertben van s ugatni kezdtek. Erre felébredt *Lorinszki* is s mivel az utóbbi napokban többször jártak tolvajok a kertjébe gyümölcsöt lopni, töltött fegyverét magához vette és kiment az udvarra. — *Babják* észrevette, hogy *Lorinszki* az udvaron jár, egy szőlőtöke mögé rejtőzött. Ezt meglátta *Lorinszki*, aki nem tudván, hogy kertjében mi történik, a bujkáló alakra lőtt. A lövés után nagy jajgatást hallott; oda futott tehát s ott találta *Babják*ot, akinek a halántékába furódott néhány szem sérét. *Babják*ot rögtön ápolás alá vették, de hiába, mert a szegény ember másnap reggel belehalt sebeibe. A csendőrség bejelentette az esetet a törvényszéknek. A szerencsétlenül járt *Babják* családja iránt általános a részvét.

— **A tanudj.** Ma a vizsgálóbírósnál egy kis szürke bűnügy keretében két közkatonát hallgattak ki tanuképpen. Mind a kettő a várból állított be a vizsgálóbíró hivatalos helyiségébe, ahol annak rendje és módja szerint el is mondták vallomásukat. Mikor a kihallgatás véget ért, szesz köszöntéssel eltávoztak. Alig telt el azonban tíz perc, a két hadfi megint ott haptakolt a vizsgálóbíró előtt.

— Mit akarnak? — kérde a vizsgálóbíró.
— Jelentem alásan, a tanudjert jöttünk — szolt az egyik.

Gondolkozik erre a két hadfi, azután az egyik föl-villanó tekintettel megint előrelép.

— Jelentem alásan, mi is munkát mulasztottunk.
— Ugyan micsoda munkát?

— Hát lemaradtunk a — kirukkolásról . . .

— **Holttestek kicserélése.** A „Daily Mail” a következő dolgot beszéli el: Tegnap temették Londonban *Fleischer* zsidó bankár fiát. A megtört apa még egyszer látni kívánta fiát és bár ez ellenkezik a zsidó ritussal, a koporsót a zsinagógában felfeltették. A koporsóban lévő holttest nem volt a fiáé. Azonnal vizsgálatot indítottak és kitént, hogy a koporsóban egy

szerencsétlen öngyilkos holtteste volt, a melyet szülei a *Fleischer* fiának holtteste helyett tetek oda, hogy szép temetése legyen.

— **A diák miatt.** *Seyfried* József pestvidéki törvényszéki elnök Velencében üdült a családjával. Tegnap délután érkeztek meg Soroksári-utca 5. szám alatti lakásukra. Amint *Seyfried* felfnyitotta a konyha ajtaját, megdöbentő letleire bukkant. A cselédje, *Végh* Teréz győri születésű 20 esztendő leány ott feküdt a konyha közepén átlőtt halántékkal holtan. A leány mellett hevert egy hatlövetű forgópisztoly, amelyből egy golyó hiányzott. A felfedezésre a törvényszéki elnök rögtön értesítette a kerületi rendőrkapitányságot, amelynek részéről egy tisztviselő ment ki a helyszínre. A vizsgálat során bebizonyosodott, hogy a leány öngyilkosságát követett el. Azt beszélik, hogy a leány szerelmes volt egy a házban lakó diákba. Ez a reménytelen szerelem keserítette el. Hogy mikor történhetett az öngyilkosság, azt nem lehetett megállapítani. A házbéliek nem hallották a lövést és az elkeseredett leányt sem találták már pár nap óta. A holttestet kivitték a törvényszéki orvostani intézetbe, a hol boncolás fogja kideríteni, hogy körülbelül mikor történhetett az öngyilkosság.

— **Kedélyes lapszerkesztés.** A Bergenben megjelenő *Bergeni Híradó* legutóbbi számában a következő követségre méltó értesítést küldi a lap olvasóhoz: „Lapunk leközelebbi száma szerda helyett pénteken jelenik meg. A szerkesztő és munkatársak, kik szívesen halandó emberek, a jelenlegi forráságot oly elviselhetetlennek tartották, hogy kénytelenek voltak pár napig a vidékre menni nyaralni. Olvasóink szíves elnézését kérjük a késedelemért. A szerkesztőség.”

— **Egy község elégett termése.** Nagy-Szölösről táviratozzák, hogy a szatmármegyei *Szár-Berek* községben ma óriási tűzvész pusztított. Flégett a község lakóinak összes gabona-termése, melyből csak kevés rész volt biztosítva. A lakosság közt leirhatatlan az elkeseredés és a kétségbeesés.

— **Lovak, mint detektívek.** Milanóban egy vámor letartóztatott egy kocsi, a ki kocsiján alkoholt akart a vámon átcsempészni. A mint a kocsi a rendőrség be akarta kísélni, futásnak eredt s megszökött. A rendőrség sokáig tanakodott, hogy miként tudakolja meg a csempező nevet. Végre kitűnő eszméjük támadt. A visszamaradt kocsiból kifogták a lovakat s éjnek idején szabadon bocsátották. A lovakat több rendőrügynök követte s azok végre egy likör-gyár előtt állottak meg. A vizsgálat kiderítette, hogy a gyáros már évek óta csempezett alkohollal dolgozik, letartóztatása azonban nem sikerült, mert időközben ő is megszökött.

— **A kutyaadó.** Szorongatják a polgártársat a kapitányi hivatalban, mert idejében nem fizetett kutya-adót,

— Miért nem fizeti meg a kutya-adót?

A polgártárs mély sóhajással, tragikus arckifejezéssel felelt:

— Nekem már nincs kutya . . .

— Hol van?

— Kitagadtam.

— Mégis ott látták a háza tájékán.

— Vakuljon meg, aki látta.

— Az ugatását is hallották.

— A gyermekeim ugattak csupa játékból, utánzótták a kutyaust.

— De a maga kutyáját látták ugatni.

— Kérem az egykori kutya régi udvarlóját láthatták a házamban, mely két hónaponkint megjelen, keresi az én kitagadott Zomotoromat . . .

— **A füligszaj leány.** A szegedi köz-kórházba ma délelőtt egy fiatal tanyai leányt vittek be, akit ugyancsak megbámultak még a doktorok is. A hajadonnak ugyanis a „pici piros szája” egészen a füléig nőtt meg, úgy, hogy a szegény leányka egész arca csupa száznak tűnik föl. Ha a Barnum cirkusz valamelyik embere meglátta volna, bizonyára már ott ékeskednék a szegedi tanyai leányzó az amerikai csudák sorában. Arról, hogy orvosi operációval el lehetne tüntetni az óriási száját, nem lehet szó, mert akkor nem használhatná a leány ezt az elsőrendűen szükséges szervet. A kórházi

orvosok azonban alapos vizsgálat alá veszik s amennyire lehet, segíteni fognak a boldogtalan leányka nem közönséges baján.

— **A vadházasság vége.** *Morefka* József budapesti napszámos hetekkel ezelőtt összeállt *Zacska* Máriával. Már az első napon is összeverekedtek, de bár azóta is gyakori volt lakásukon a csetepaté, nem váltak el egymástól. Ma ismét összekülönböztek és *Morefka*t úgy elfogta a düh, hogy élesre fent baltájával véresre ütötte élete párját. A súlyosan megsebesített nőt beszállították a Rókus-kórházba. *Morefka*t letartóztatták.

— **Muzsikális udvari orvos.** *Edvárd* angol király házi-orvosa, *Sir Felix Semon*, kitűnő zenesz és komponista. *Heyse* Pálnak, a nagy német költőnek *Leányálmok* című versciklusát megzenésítette és ezek a kompozíciói rendkívül becsesek. *Semon* felesége lánykorában hangverseny-énekesnő volt és nagy sikereket ért el. Mikor férjhez ment, zenetanítással foglalkozott és Londonleg keresettebb zenetanárnője volt.

— **Akadémikusok tréfája.** I. Vilmos császár tudvalevőleg nem nagyon kedvelte a tudósokat és gyakran meg is tréfálta őket. Egyszer a tudományos akadémiától annak a kérdésnek a megfejtését kérte, hogy

— Miért pezseg a pezsgó?

Ezuttal azonban az akadémikusok jól megfeleltek. A császártól ugyanis ötven üveg pezsgőt kértek, hogy a kísérleteket megtehessek.

A takarékos császár erre a kérdésre aztán lemondott a válaszról.

— **A masseur.** Azok között a művészek között, akik *Sarah Bernhard* utitársai amerikai turnéján, különösen egynek vannak rengeteg sikerei Amerika nagy városaiban. Ez a művész az isteni *Sarah* — masseurje. Egy újságírónak azt mondta a nagy tragika, hogy a masseurjének a művészete óvta meg őt — az elhizástól. Most tehát azok az amerikai nők, akik szintén soványak akarnak maradni, drága pénzzel fizetik a francia masseur művészetét.

— **Felülfizetések.** Az aradi székegy-asztaltársaság által f. hó 4-én részben a Kossuth Lajos-szobor alapjára rendezett műkedvelői előadással egybekötött táncmulatságán felülfizettek: Kossuth-asztaltársaság, Weisz Mór és fia 5—5 korona, Benkó Gyula 4 korona, Lázár Péter 3 korona, Zeller Jenő 2 kor. 20 fillér, Balla Frigyes, Ravasz Imre, Sztriberny János, Nyegre Vince 2—2 korona, Nagy Kálmán, Vojtorics Ödön 1:20—1:20 fillér, Lázár Antalné, Szabó Pál 1:10—1:10 fillér, Engel Gyula, ifj. Benkó Gyula, Fogarasy Gyula 1—1 korona, Herschkovics Jenő 80 fillér, Hetessy István, Bieber N.-né 40—40 fillér, özv. Baumgartner Rudolfné, Pethő Károly, Szilágyi István, May Soma 20—20 fillér összesen 37 kor. 20 fillér, melyért ezuton is halás köszönetet mond az asztaltársaság nevében *Benkó* Gyula elnök, *Nádas* titkár.

— **Vonatok összeütközése.** Az Odessza mellett lévő neszeliuti állomáson egy tehervonat összeütközött egy gőzmozdonnyal. — Három kocsi összezúzódott. Egy ember életét veszítette, egy megsebesült.

— **Kossák József** csász. és kir. udvari fényképész Templom-utca 2. szám. Felvételeket eszközöl mind n időben saját műtermében és házon kívül.

— **A szabadságtéri építkezési munkálatok** soronyen haladnak. Az eddigiek után itélve, a „Vaskapu” épülete nemsokára új pompájában fog mutatkozhatni. Impozáns áruházz lesz, mely méltó helyet fog elfoglalni a szabadságtéren. *Porter* Vilmos cégtől vesszük a hírt, hogy a raktár újjászervezése miatt az összes készletek leszállított áron adatnak el, amiről mindenki személyes meggyőződést szerzhet.

— **T. üzletfeleink** szives tudomására hozzuk, hogy *Révész* Nándor könyv- és papirkereskedő urat (Szabadság-tér 20. szám. Telefon 265 sz.) képviselősséggel ruháztuk fel, ki elfogad minden a nyomdánkat, valamint az Aradi Közlöny kiadóhivatalát érdeklő megbízásokat.

— **Honnan hozhatók a legjobb dinnyék?** *Schlésinger* és *Polakovits* csepeleszigi kertészetéből. Innen kiváló minőségű dinnyéket szállítanak 5 gr.-os postakosarakban bérmentve, utánvéteillel és pedig: „Dunakincse” legkivalóbb faj (Turkesztán) 3 koronáért, „Algiriai cantaloupe” „krétaszigeti ananász” „Jókai” és „Munkácsy” ananász 5 kilógrammos kosaraként 3 koronáért. — A görögdinnye, legkivalóbb minőségűek, Tököl vasuti állomásra száll-

litva elegysulyban kilogrammonként 16 fillérért. Rendelések intézendők *Schlesinger és Polkovits* Budapest, Ferenc József-rakpart 39 (Thonet udvar.)

—x— **Eltörték műfogai?** Küldje be oimemre a fogsort. Postafordultával teljesen javítva 6 koronáért vissza kapja, vagy pedig egész ujonnan átdolgozva fogankint (saját eljárás.) Kérem megjelölni, vajjon javítás, vagy átdolgozás kívántatik-e? Pitzyle fogorvos, fogműterem és odon technikai laboratórium Budapest, IV. Kossuth-Lajos utca 10. Prospektus ingyen.

—x— **Budapest főváros elsőrangú szállodája az Angol királynő szálló** (Deák Ferenc-utca 1) melyet különös figyelmébe ajánlunk a fővárosba utazó közönségnek. A szálló tulajdonosa: *Palkovics Ede* — mint értesülünk — jutányos árkedvezményben részesíti vendégeit.

Nemzetközi csekk-tolvajok.

(A rejtélyes amerikai leleplezése.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, augusztus 10.

Tegnap számunkban megemlékeztünk arról a sikerült fogásról, melyet a berlini rendőrség csinált egy *Bolles* nevű, állítólag amerikai származású fiatal ember kézrekerítése által.

A fiatal ember a drezdai bank fiókjában egy 18.000 márkás csekket akart beváltani. Míg azonban a pénzre várakozott, addig a pénztárnok értesítte a rendőrséget, hogy a még április hónapban egyik amerikai bankból ellopott csekket egy fiatal ember beakarja váltani.

A rendőrség rögtön megjelent s letartóztatta Bollest. Itt san-franciskoinak mondta magát. A betörők albumában azonban megtalálták arcképét s ekkor kitűnt, hogy nem amerikai, hanem varsói.

Az arcképe mellett levő életrajzból megtudta a rendőrség, hogy Bolles már tíz év óta áll egy veszedelmes nemzetközi csekk-tolvajbanda szolgálatában. Az ő feladata volt a lopott csekket értékesíteni. A párisi rendőrség nagyon jól ismeri s pár év előtt a Bertillon rendszer szerint lemérték s arcképét a méretekkel együtt megküldték a világ összes rendőrségeinek.

Midőn arcképét megmutatták, Bolles nagyon csodálkozott a hasonlatoságon, de végre is levetette inkognitóját és beismerete, hogy ő az a híres ember, a kit a kép ábrázol.

Elmondta, hogy jelenleg Londonban lakik s egyenest onnan jött Berlinbe. Az „Amerikain Express Company“ csekkjét azonban tisztességes uton szerezte, s egyáltalán nem volt tudomása arról, hogy az lopott jószág.

A éj folyamán kitudódott, hogy a vallomás nem felel meg a valóságnak, s hogy Bolles urat már Hannoverben egyszer elítélték hasonló manipuláció miatt.

Berlinbe való megérkezése után is rögtön el adott egy pár részvényt s a kapott pénzen kisebb értékű amerikai csekket vett azért, hogy ne legyen feltűnő, ha majd beváltja a 18.000 márkást.

Bollesnek, mint azt az eddigi vizsgálat kiderítette, büntársai vannak. Ezek azonban még idejekorán megugrottak. Két börtöndőt Bolles a potsdami pályaudvaron hagyott, de ezeket büntársai elvitték még mielőtt a rendőrség lefoglalhatta volna.

Az „amerikait“ a rendőrség ma átkísérte az ügyészséghez, a hol ellene a csekk-lopás, annak forgalomba hozatala és hamis név bevétele miatt megindítják az eljárást.

SPORT.

+ **Az aradi kerékpár-klub vasárnap kirándulást rendez Radnára.** Indulás d. u. 2 órakor pontosan. Gyülekezési hely a városigetnél. A kirándulásra a klub tagjai annyival inkább meghívatnak, mert Radnán két dunántuli az

országban körutat tevő kerékpáros csatlakozik a klub tagjaihoz, kik utba ejtik városunkat s ebbeli szándékukat már be is jelentették a klub vezetőségénél. Az *elnökség*.

+ **A Meteor aradi kerékpár-club f. hó 11-én vasárnap kirándulást rendez Battonyára.** Távoltság 27 km, indulás délután 2 órakor a Vasskávéházból. Visszafelé indulás 6.45 perckor.

VAROS ES MEGYE.

Folytatólagos sorrendje

az Arad szab. kir. város törvényhatósági bizottsága részéről 1901. évi augusztus 14-ik napján d. u. 4 órakor tartandó rendes havi közgyűlésében tárgyalás alá kerülő ügydaraboknak.

12. A gazdasági széknek jelentése a hasonbéri biztosítéknak leszállítása iránt. 13. A tanács jelentése a honvédhuszár laktanya felépítésével kapcsolatos vízvezetési, szobafestési munkákra és a fűtés berendezésre tartott árlejtések eredményéről. 14. U. az. a Markó dülloben építendő iskolával kapcsolatos kőműves munkákra Cermann Józseffel, az ács munkákra Román Róberttel, az asztalos, lakatos és mázó munkákra Stoll Bélával, a cserépfedő munkákra Mittner Józseffel és a bádogos munkákra nézve Mihajlovits Gyulával kötött szerződések jóváhagyása tárgyában. 15. U. az. Schmidt Lajos a siketnéma iskola kibővítésével kapcsolatos összes munkákra kötött szerződés jóváhagyása iránt. 16. U. az. a nyomásközi 26-670/1100 hold föld bérletének átruházása és meghosszabbítása iránt kötött szerződés jóváhagyása tárgyában. 17. U. az. a honvéd huszár laktanyánál épített barakkok felügyelete tárgyában. 18. U. az. Oravetz Miklóssal a város részére szükséges fa szállítása végett kötött szerződés jóváhagyása iránt. 19. U. az. a jelenleg Putarity Gávra által bérelt nagykaszálóbéli 100 hold, — Igaz István által bérelt nagylegelőbéli 20-64/1100 hold, — Jovanov Trifu által bérelt versenyteri 1-46 számú 21-350/1100 hold, — Glück Károly által bérelt Balta Nika düllobéli 73-148/1100 hold, ifj. Kristyórá János által bérelt libás düllobéli 49-796/1100 hold, — Gruber Gyula által bérelt szurdok düllobéli 45-647/1100 hold, — Virágos által bérelt Balta Nika düllobéli 8-795/1100 hold, — Bolyos István által bérelt sztupin réti 98-227/1100 hold és a simándi ut mellett Stern Sándor által bérelt 5-427/1100 hold föld bérbeadása iránt tartott árverések eredményéről. 20. Farkas Izsák kérvénye a Gáj szerb-utca 7 számú üres telek bérlete iránt kötött szerződésnek meghosszabbítása iránt. 21. Dokman Proka kérvénye a Gájban az orvil és uj-utcák sarkán fekvő területe iránt kötött szerződés meghosszabbítása iránt.

22. Az aradi világitási és erőátviteli részvénytársaságnak kérvénye a „Societe Anonyme d'Eclairage du Centre“ aradi légszesz világitási vállalattal a város közönsége részéről kötött szerződésnek átruházása tárgyában. 23. A nagypénteki ref. Társaság kérvénye az „Erzsébet ház“ gyermekotthon segélyezése tárgyában. 24. Az aradi férfi és női szabad iparosok szakcsoportjának kérvénye az Aradon megtartandó II. országos nagygyűlés anyagi támogatása iránt. 25. Sopron vármegye közönsége az Amerikába való kivándorlás meggátálása tárgyában az országgyűléshez intézett feliratuk pártolása iránt. 26. Moson vármegye közönségének átirata a Magyarország és Alsó Ausztria közötti határok helye állítása tárgyában tett indítványról. 27. Arad sz. kir. város számonkérő székének jelentése a f. évi július hó 23-án tartott számonkérőszékről.

28. Green Nándor rendőralkapitány kérvénye 4 heti. Rámer István redőrhadnagy kérvénye 6 heti szabadságidő engedélyezése iránt. 29. Widulovits Izidor városi adóvégrehajló kérvénye 6 heti és Balcsó Antal mérnöki hivatali segédtséget kérvénye 4 heti szabadságidő engedélyezése iránt. 30. Prunner Sinkó Mária kérvénye szülész női oklevelének kihirdetése iránt. 31. A tanács jelentése a m. kir. pénzügyigazgatóság által f. évi június hónapban elő és leírt állami adók után esedékes községi adó elő és leírása tárgyában.

32. A tanács jelentése Balog Zsuzsánna, Éder Konrád, Weisz Dávid, Pill Magdolna, Ein-

wag János, Hentschker Vilmos örökösei, kis-koru Csothy testvérek. Demsorán Miklós, özv. Prokop Josefín, özv. Thiesz Károlyné, Institoris Kálmán, Bayer György, özv. Darányi Jánosné, Kuszalik József, Szabó Antal, Lacina Vencel és özv. Pakurár Miklósné által emelt új épületek községi adómentessége tárgyában. 33. A földmívelésügyi magyar királyi miniszter intévénye a faiskola és fásítás iránt alkotott szabályrendelet módosítása tárgyában. 34. Neuman testvérek cég kérvénye a Gáj Gizellatér szabályozása következtében a 8. számú telekhez csatolandó 237 négyszög öli terület megvétele iránt. 35. Borsos József és társai felebbezése a pécskai utnak az indóháztól felfelé eső rész locsolása iránt benyújtott kérvényüket elutasító tanácsi végzés ellen. — 36. A tanács jelentése a volt Mittelmann-féle gyártelep épületei egyrésze anyagainak eladása iránt tartott árverések eredményéről. 37. U. az. Prodanovits György Szent Pal utca 8. sz. házában eszközöndő munkák elrendelése iránt. 38. U. az. Bondár Lajos által bérelt földnek nevezett kára és veszélyére való bérbeadása iránt megtartott árverések eredményéről. Arad, 1801. évi augusztus hó 10. Kiadta: Institoris Kálmán s. k., főjegyző.

TÖRVENYKEZES.

§ **A telefonrendelés érvényessége.** A porosz bíróság a magyar iparosokat is érdeklő ítéletet mondott a napokban. — Egyik mészárosnál a rendes vevőjének szobalánya telefonon több megrendelést tett a gazdája nevében. A megrendelés mindig hitelben történt, bár a vevő máskülönbén csakis készpénzre vásárolt. A mészáros mindamellett gyanútlanul szállította a húst s a hónap végén prezentálta a számlát. A vevő a kifizetést megtagadta, mert a rendelésről nem tudott semmit, a szobalányt pedig a rendelésre nem hatalmazta fel. Az ügy a bírósághoz került, a mely a mészáros elutasította a követelésével azon az alapon, hogy a mészárosnak kötelessége lett volna a rendelés szállítása előtt a vevőtől megtudni, vajjon adott-e megbízást a szobalánynak a hitelben való vásárlásra.

§ **A vetélytárs boszuja.** Erdősi Sándor budapesti kőmivespallér hét évig folytatott szerelmi viszonyt Köberle Antóniával. A múlt év augusztus havában kölcsönösen felmondták egymásnak a szerelmet s a leány Mózesi Imre fehérmű tisztítóval kezdte magát vigasztalni. Erdősi, mikor ezt megtudta, éktelen haragra gyuladt s megfenyegette úgy a leányt, mint vetélytársát. Május 20-án revolvert vásárolt s ezzel felfegyverkezve eiment a fehérmű tisztító-intézetbe, a hol vetélytársa, Mózesi Imre dolgozott. Erdősi itt újból megkérdezte Mózesit, hogy fenn akarja-e a viszonyt a leánynyal továbbra is tartani. Mózesi erre igennel felelt s kérte Erdősit, hagyja őt békében. Erdősi úgy látszott engedett a kérésnek. Vízért kért szomszúsága csillapítására. Mikor Mózesi elfordult, hogy a vizet kibozza, Erdősi az üzletajtó melől rálőtt vetélytársára s azzal futásnak eredt. Golyója azonban nem talált. A merénylőt a rendőrség csakhamar elfogta. A kir. ügyészség *szándékos emberölés* kísérletének büntette címén emelt ellene vádat, kérve a vizsgálati fogság fentartását. Erdősi védője ezzel szemben védenének szabadlábra helyezését kérte az alapon, mivel a vizsgálat már be van fejezve, annak meghiusításától tartani nem lehet. A törvényszék vádtanácsa *Cárán* táblai bíró elnöklete s *Makuc* Artur dr. bíró előadása alapján helyt is adott ezen kérelemnek s Erdősit szabadlábra helyezni rendelte. A vádalahelyezés tekintetében a vádtanács csak a jövő hónapban fog dönteni.

**Magyar és német folyóiratokat,
egyedül könyveket
és teljes könyvtárakat
magas áron vásárlunk.**

Tudatjuk továbbá

vidéki iskolakönyvvásárlóinkkal

hogy üzletünk múlt év novemberben

Templom- és Kazinczy-utca sarok

Polgári fiúiskolával szemben lett áthelyezve.

Ugyanott egy elárúsítónő felvétetik.

Tisztelettel:

INGUSZ I. és FIA

2—3 iskolás fiu vagy leány uri háznál
ellátást nyer, esetleg zongora használatnál.
Bővebbet a fenti könyvkereskedésben.

CSARNOK.

Eladó birtok.

Irta: **Gottler Lajos.**

I.

— Alszol, Margit?
— Nem alszom. Parancsolsz anyám?
— Szeretnék mondani neked valamit.

A jó asszony hangja remegett, a mint álmatlanul hánykolódva ágyában, átkiáltott a szomszéd szobába.

A hold bevilágított az ablakon s megezüstözte a füstös családi képeket a szoba falán.

A leány félkényőkére támaszkodott a párnán s várta anyja közléseit.

— Mi legyen az?

Tutarosné zavartan köszörülte torkát.

— Hát... izé... tudod, ma délután itt, volt Pádorka, az ügyvéd. Elhozta a számadásokat. Jövő hó 10-én lejár egy ötezer forinatos váltónk az almási zsidónál. 13-án a másik a hámosi takarékpénztárban. Az is ezer forint. En nem tudom miből fizetünk. Pádorka azt mondta, hogy most már csak egy mód van előttünk...

Az asszony várta, hogy leánya beleszól a dologba, vagy kérdez valamit, megkönnyebbitve neki a folytatást, de ez csöndesen volt. Szótlanul bámult bele az éjszakába, félkényőkére támaszkodva ágyában.

— Alszol, Margit?

A leány idegesen felelt:

— Nem alszom, kérlek, csak folytasd.

— Azt mondta, hogy annyira tul van már terhelve a birtok adóssággal, hogy lehetetlen tovább megtartanunk. Még ha a szőlő el nem fagyott volna az idén, abból törleszthettünk volna valamit. De így nincs mihez fogni. Ha most eladnánk mindent, akkor még meg lehet menteni valami kis jövedelmet, de ha tovább tartjuk a birtokot, mindent fölemésztt a kamat. És... azt mondja Pádorka hogy ő most tudna is egy alkalmas vevőt. Mit szólsz hozzá?

A leány felsóhajtott.

— Hát akkor adjuk el. Ha másképp nem lehet segíteni.

— És te ezt csak ilyen könnyedén mondod?

— Istenem! Hát mit csináljak? Nem üthetem a fejemet a falba.

— Azt mondja Pádorka, hogy vagy tizenöt-ezer forintot meg lehet menteni. Annak kö-

rübelül hét nyolcszáz forint a kamatja. Abból itt Tutarosban összehuzva, csöndesen megélhetünk.

Margit idegesen pactant föl.

— Ugyan nincs! hogy én itt, a hol mindig első szerepet játszottunk és mindenütt első voltam, most nyomorogjak. Ha eladtunk mindent, fölmegyünk Pestre lakni.

— És mit csinálunk Pesten nyolcszáz forint évi jövedelemmel?

— Hát tartunk kosztosokat, vagy megtanulom a gépirást, de itt még sem maradok!

Többet aztán nem is szolt egyetlen szót sem. Hiába szólította az anyja. Bezárta az ajtót, hogy aludni akar. De azért álom nem jött szeméire. Mérhetetlen keserűség szállta meg szívét arra a gondolatra, hogy az eddigi nagy-urinak vége s ezentúl nyomorogniok kell. Hiszen a pénzüiany és az anyagi gondok, mindig van akkora bánat, mint a szerelem bánata. A poézis és próza szorosan össze vannak forrva az életben.

Hogy fognak örvideni bukásukon a gögös Cservészy comtessek! Es mit fognak mondani a Horváth fiuk?! Ej! ha ezelőtt öt évvel több esze lett volna és ki nem kosarazza Horváth Lajost, most ő volna a szentárdi kastély urnője! De hát ki tud mindent előre?! Akkor még rózsaszinben látta az egész világot s biztosra vette, hogy a fiatal Tordányi grófhoz akkor mehet feleségül, a mikor akarja. Ez a flirt azonban két esztendőtt rabolt el ifjúságából. A gróf pedig végre egy osztrák bárónt vett nőül, a kinek festett szőke haja és másfél millió hozománya volt.

Szóval, ennek a büszke, szép leánynak derűs, boldog multja volt édes anyja oldalán, a tutarosi kastélyban, melytől most meg kell válniok. Es sajtáságos, de tény, hogy a szive, az még eddigelé nem szólalt meg. Pedig Margit itt-ott közel volt a harminchoz.

II

Másnap anya és leánya a reggelinél találkoztak. Tutarosné lopva nézte lányát s titokban sóhajtozott. A Margit édes fehér arca változatlanul nyugodt volt, nem lehetett leolvasni róla semmit. Szótlanul költötték el kávéjukat a kastély hátulsi verandáján, mely a szőlőhegy oldalba volt építve. Az inas némán szolgálta ki őket. Végre mikor ketten maradtak, az asszony megszólalt:

— Látod Marvit, engem csak miattad bánt a dolog. En belétörődöm mindenbe. Csak téged sajnállok. Ej! mert ha rám hallgattál volna és...

Margit közbevágott:

— Kérlek kedves anyám! Ne hánytorgassuk a multat. Azon változtatni nem lehet és főképen ne csináljunk szentimentális jelentekeket, mert arra nincs semmi szükség. Majd csak meg lesz valahogy.

Aztán fölállt az asztaltól és szótlanul, büszkén távozott. Anyja könnyes szemmel nézett utána, a mint fehér ruhás karcsu alakja befordult a keskeny uton a szőlőtőkék között. Felső teste járás közben imbolygott, mialatt kerti kalapját kezében lógázza. A szeptemberi napsugár rátűzött hullámos barna hajára. A leány föl emelte a szép fejét s teli tudóval szivta magába az üde reggeli levegőt, mely az édes, arnyas, illatos erdő felől áramlott felé. Finom orrcimpái megremegtek a kéjtől. Aztán meggyorsította lépteit s az erdő felé vette útját.

(Folytatása következik.)

NAPIREND.

Augusztus 11. Vasárnap. Róm. kath. naptár: Zsuzsánna. — Protestáns naptár: Zsuzsánna. — Görög-keleti naptár (július 29.): Kallinik. — A nap két 4 óra 35 perckor, nyugszik 7 óra 1 perckor. — A hold két 1 óra 23 perckor, nyugszik 4 óra 51 perckor.

Augusztus 12. Hétfő. Róm. kath. naptár: Klára. — Protestáns naptár: Klára. — Görög-keleti naptár (július 30.): Szila. — A nap két 4 óra 36 perckor, nyugszik 6 óra 59 perckor. — A hold két 2 óra 29 perckor, nyugszik 5 óra 31 perckor.

Időjárás. Légnyomás reggel 7 órakor 762'5 milliméter, délután 2 órakor 761'1 milliméter. — Hőmérsék reggel 7 órakor C° + 17'6, délután 2 órakor C° + 26'5. — Szél iránya és ereje reggel 7 órakor EN. 4, délután 2 órakor EN. 6. — Felhőzet reggel 7 órakor derült, délután 2 órakor derült. — Csapadék az utóbbi 24 órában 0 mm.

Időjárás. A központi meteorológiai intézetnek Aradra küldött táviratai szerint a mai napra a következő időjárás várható: Száraz, hőemelkedés.

Szabadságearol emléktárgyak országos muzeuma (színház-épület 1-ső emelet.) Nyitva van mindennap délelőtt 9 órától délután 6 óráig. Belépti-díj: Hétköznapokon 40 fillér, vasárnap 20 fillér.

Kölcsey-könyvtár. Nyitva van vasár- és ünnepnapokat kivéve, mindennap 11 $\frac{1}{2}$ —12 $\frac{1}{2}$ óráig. Helyiség: Breklye-muzeum helyisége melletti ülésterem.

Augusztus 11. Az aradi kereskedő ifjuság táncvigalma (Városliget.)

Augusztus 14. Városi közgyűlés délután 4 órakor.

Augusztus 15. A pankotai önkéntes tűzoltókar táncvigalma (Fehér Kereszt.) — Az aradi hazafias ifjuság műkedvelői előadással egybekötött nyári mulatsága (Városliget.)

Augusztus 17. Az aradi orvosok bálja Menyházán. — A kurticsi iparos-olvasókör táncvigalma. — Az új-aradi ipartestület táncvigalma (Szőlő-kert.) — A magyarvárosi asztaltársaság táncvigalma (Cserebogár-vendéglő.)

Augusztus 18. A „Zaránd” kerékpáros-egylet kerékpár versenye a brád-nagyhalmági országúton. — A csermői önkéntes tűzoltó-egylet táncmulatsága (Kaszinó-kert.) — Az aradi cigányzenészek egyrészének táncmulatsága (Csálai erdő.)

Augusztus 18—19. Az aradi szabóiparosok országos kongresszusa.

Keresek
és méltányos áron veszek
magyar és német
folyóiratokat,
élelapokat,
valamint regényeket és tudomá-
nyos munkát is.

Kerpel Izsó

könyv, papír és zeneműkereskedése

Aradon, Andrássy-tér 20-ik szám. (Arena-épület.)

Telefon-szám: 388.

Ugyane czég ajánlja

több mint

40,000 kötetes

kölcsönkönyvtárát,

Aradon, Stizel Péter-utca 1. szám, (az udvarban)

Telefon-szám: 407.

melyben minden újdonság megjelenés után azonnal több példányban kapható.

Kölcsöndíj közönséges havi bérletre 1 korona 20 fillér, vagy kötetenként fizetve 8 fillér.

A könyvek újak és tiszták.

Az összes jegyzékek ingyen.

Magyar, német, francia és angol irodalom.

Vidéki bérlok tetszés szerinti mennyiségben lakattal elzárt ládikában kaphatják a könyveket.

Legteljesebb ifjusági kölcsönkönyvtár. A kölcsöndíj a tanuló ifjuságnak 1 óra 1 kor., vagy kötetenként 6 fillér.

Kiváló tisztelettel:

708

KERPEL IZSÓ

kölcsönkönyvtára Aradon.

Gaál Lipót

1860-ban

ARADON, Andrássy-tér 20. sz.

Alapították 1860-ban.

Szemüvegek, orrosiptetők, lorgnettek, finom aczél, nickel tekenősbéka-csont, doublé és a magy. kir. fémjelző hivatal által fémjelzett ezüst és 14 karatos arany kerettel ellátva. A lencsék pedig a legfinomabb kettős optikailag csiszolt üvegből és valódi hegyi kristályból készültek.

Javitások és vidéki megrendelések a legpontosabban jutányos áron eszközöketnek.

Dus raktár minden szakmához tartozó árukból, u. m.: színházi és tábori látesüvek, nagyító-üvegek (mikroszkop), hőmérők és légsúlymérők (Aneroid barometer), lázmérők orvosok számára, stereoskopok, pantoskopokból. Nagy választék stereoskop képekből. Az orvos által elért szemüvegek és orrosiptetők pontos méret után készülnak.

742

Budapesti ár- és értéktőzsde.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, augusztus 10.

Déltőzsde. A buzaárakat kielégítő, a vételkedv gyöngye. Bányadi irányzat mellett 14.900 métermázsza került forgalomba, néhány fillérrel olcsóbb áron. Egyéb gabonanemek közül rozs, tengeri, szab változatlanok, időjárás szép, meleg.

Zárul 12 órakor:

Buza októberre	8.05—8.06
Buza 1902. áprilisra	8.42—8.44
Ros októberre	6.72—6.73
Zab októberre	6.26—6.27
Tengeri augusztusra	5.17—5.18
Tengeri szeptemberre	5.26—5.27
Tengeri 1902. májusra	5.14—5.15
Repcze augusztusra	13.80—13.90

Zárul 5 órakor:

Buza októberre	8.05—8.06
Buza 1902. áprilisra	8.41—8.43
Ros októberre	6.70—6.71
Zab októberre	6.26—6.27
Tengeri augusztusra	5.26—5.27
Tengeri szeptemberre	5.15—5.16
Repcze augusztusra	

Zárul 5 órakor:

Osztrák hitelrészvény	642.75
Magyar hitelrészvény	650.—
Leszámitolóbank részvény	429.—
Rima-Murányi vasmű részvény	450.—
Osztrák-magyar államvasúti részvény	637.—
Közúti vasút	575.—
Városi villamos vasút részvény	284.—

Szeszűzlet.

— Augusztus 10. —

Mai jegyzéseink: Készárú nagyban nyers eszecs 115 korona, kicsinyben 117 korona; finomított szesz nagyban 118 korona, kicsinyben 120 korona hordó nélkül, per 100 liter 0/0, beleértve 70 korona fogyasztási adót. Száritott moslék: 12-80—13— korona mmásánként.

Budapest-kőbányai sertéskereskedelem.

— Augusztus 10. —

Magyar elsőrendű: Oreg nehéz páronként 400 kilogrammon felüli sulyban 80—82 fillérig. Oreg közép páronként 300—400 kilogramm sulyban fillérig. Fialat nehéz páronként 320 kilogrammon felüli sulyban 87—88 fillérig, Fialat közép páronként 251—320 kilogramm sulyban 88—89 fillérig. Fialat könnyű páronként 250 kilogramm terjedő sulyban 87—88 fillérig.

Magyar szedett: Nehéz páronként 280 kilogrammon fe.üll sulyban fillérig. Közép páronként 240—280 kilogrammon felüli sulyban fillérig. Könnyű páronként 240 kilogramm terjedő sulyban fillérig.

Romániai: Nehéz páronként 320 kilogrammon felüli sulyban fillérig. Közép páronként 250—320 kilogrammon felüli sulyban fillérig. Könnyű páronként 250 kilogramm terjedő sulyban fillérig. Romániai eredeti (Stachl) Nehéz páronként 240 kilogrammon felüli sulyban fillérig. Könnyű páronként 240 kilogramm terjedő sulyban fillérig.

Szerbiai: Nehéz páronként 280 kilogrammon felüli sulyban 88—89 érig. Közép páronként 240—280 kilogramm sulyban 86—88 fillérig. Könnyű páronként 240 kilogramm terjedő sulyban 86—88 fillérig.

Megjegyzés. A fent jegyzett árak suly szerint és pedig a szokászerű levonások mellett, egy kilogramm sulyra fillérekben értendők. Szokászerűleg a hizott sertések teljes (brutto) sulyából az életre páronként 45 kilogramm vonandó le. A sertések vételárából a vevő javára 4/0 vonandó le. A sertések osztályozásánál azok teljes (élő) sulya vétetik irányadónak.

Sertéslétszám. Augusztus hó 7. napján volt készlet 47,195 darab, augusztus hó 8. napján felhajtott 170 darab, augusztus hó 8. napján elszállított 464 darab, augusztus hó 9. napján maradt készletben 46,901 darab. Ualet: Változatlan.

Hivatalos árfolyamok

a budapesti ár- és értéktőzsdén.

Budapest, augusztus 10.

Magyar aranyáradék 40/0	118.45
Magyar koronajáradék 40/0	93.10
Magyar arany 41/20/0	121.50
Magyar ezüst 41/20/0	100.60
Magyar keleti vasút	118.50
Magyar földtehermentesítési kötvény	92.75
Magyar italmegváltási kötvény	100.—
Horvát-szlavon földtehermentesítési kötvény	93.50
Magyar nyeregménysorsjegy kölcsön	173.—
Tiszaszabályozási és szegedi kölcsön	144.—
Osztrák papírjáradék	98.75
Osztrák járadék ezüst	98.65
Osztrák járadék arany	118.—
Koronajáradék	95.75
1860-iki államsorsjegyek	139.50
Osztrák magyar bankrészvény	1675.—
Magyar hitelbank részvény	648.50
Osztrák hitelbank részvény	642.—
Osztrák-magyar államvasút	636.—
20 frankos arany (Napoleonador)	19.03
Német birodalmi márka	117.15
London	239.60
Páris	95.05

Aradi nyári szinkör.

Vasárnap, 1901. évi augusztus hó 11-én.

Délután 3¼ órakor, fél árákkal:

A rezervisták.

Bnekes bohózat 4 felvonásban. Duru és Chivot után magyarosította: Rákosi Viktor.

SZEMÉLYEK:

Butter Flórián Polgár S.	Báró Cinege. Szóke S.
Bufrozina, neje Tolnainé.	Virányi Róza Felhő Rózs.
Látrányi . . . László Gy.	Orzsi, cseléd Tomcsányi R.
Jolán, neje . Komlósy I.	Vörös Nemes S.
Mordály . . . Palágyi L.	Pufók Cakó Vilmos.
Dorongi . . . Bács Károly.	Khon Móric . Szadai F.

Kezdete 3 és fél órakor.

Este 7¼ órakor, rendes árákkal:

A model.

Operette 3 felvonásban. Szövegét írták: Leon Viktor és Held Lajos. Zenéjét szerzette: Suppé Ferenc.

SZEMÉLYEK:

Perezi Sylvia Mányai A.	Nikolo, fia . . Rubcs A.
Stella, leánya Tomcsányi R.	Coletta Felhő Rózs.
Sírío Tamás Polgár S.	Madrini, tiszt Arkossy V.
Tantini, festő Boda Ferenc.	Egy szolgáló . Solyom L.
Clava, fonó . Szadai F.	Teréza Garai Ilona.
Martinezza . . Tolnainé.	Virágárús . . Bittera Erzsé.

Kezdete 7 és fél órakor.

IDEGENEK ARADON.

— Augusztus 10. —

Központi Szálloda. Rónay Leonhardi báróné Kis-Zombor. — Riger Emil tábornok Temesvár. — Báró Leonhardi Károly ezredes Debrecen. — Dr. Singer Márton igazgató Orsova. — Csarik Ferenc állatorvos és neje. — Kontz József hivatalnok és leánya Budapest. — Dr. Borsos Béla orvos Borosjenő. — Keresztes Lajos jegyző Csérmő. — Dr. Zanker Samu orvos Temesvár. — Kaldosi Mór kereskedő és neje Temesvár. — Lovas János Debrecen. — Péter Károly hivatalnok Temesvár. — Psiegl Róbert utazó Bécs. — Bonyhardy Ede utazó Güsting. — Singer Emil kereskedő Budapest. — Megyeri Dezsőné szinigazgatóné Kolozsvar. — Friedman Adolf földbirtokos Nagylak. — Sternberg vállalkozó Petroszény.

Vass Szálloda. Seidner Samu birtokos Berzova. — Preisach jogvevő utazó Troppau. — Heves József mérnök Mezőhegyes. — Pokorny Ferenc utazó Bécs. — Deutsch Lipót utazó Budapest. — Weinberger Izidor utazó Budapest. — Emperl Gyula egyetemi hallgató Budapest. — Forschner S. utazó Bécs. — Brust Jakab utazó Bécs. — Reichardt M. utazó Bécs. — Rätz Kelemen postamester Borosjenő. — Báró Wasmer Antal birtokos Simánd. — Grosz Lipót utazó Budapest. — Hannák Adolf utazó Budapest. — Sand Emil utazó Bécs. — Kutasi Dávid utazó Budapest.

A felelős szerkesztő távollétében a szerkesztésért felelős:

Vass Géza.

Vasuti közlekedés.

(Érvényes 1901. évi május hó 1-től.)

ARADROL	ARADRA
Budapest felé indul:	Budapest felé érkezik:
Nagyváradra reggel 5.10	Személyvonat reggel 6.05
Gyorsvonat reggel 5.18	Személysz. tv. reggel 6.10
Személyvonat d. e. 11.20	Gyorsvonat délelőtt 11.51
Személysz. tv. d. u. 3.56	Személyvonat d. u. 3.55
Gyorsvonat délután 4.21	Gyorsvonat este 7.11
Személyvonat este 9.35	Szm. Szolnokról este 8.50
Erdély felé:	Erdély felé:
Személyvonat reggel 6.35	Soborsinról reggel 6.59
Gyorsvonat délután 12.11	Személyvonat d. e. 10.50
Soborsinig délután 2.04	Radnáról délután 2.36
Személyvonat d. u. 4.30	Gyorsvonat délután 4.06
Radnáról este 6.35	Személyvonat este 5.57
Gyorsvonat este 7.18	Gyorsvonat délelőtt 8.05
Temesvár felé:	Temesvár felé:
Személyvonat reggel 6.20	Vegyesvonat d. e. 10.43
Személyvonat d. e. 11.56	Személyvonat d. u. 3.44
Vegyesvonat délután 5.—	Személyvonat éjjel 10.55
Szeged felé:	Szeged felé:
Vegyesvonat reggel 7.12	Személyvonat reggel 8.38
Személyvonat d. u. 4.09	Vegyesvonat este 7.06
Brád felé:	Brád felé:
Személyvonat reggel 6.25	Borosbesről szv. r. 8.03
Vegyesvonat d. u. 12.08	Vegyesvonat d. e. 11.—
Borosbesig szv. du. 5.20	Személyvonat este 6.56

NYILTTÉR.*

Egyéves önkéntesek figyelmébe!

Van szerencsém a t. önkéntes jelölt urak becses figyelmét

egyenruházati műtermemre

felhívni, hol elegáns szabásu, előírás szerinti egyenruhák és felszerelések szolid árak mellett készíttetnek.

Becsés pártfogásukat kérve, maradtam

tisztalettel:

Jnokai-Jóth Lajos,

906

Andrássy tér 22. Neuman-palota.

MATTONI

ERZSÉBET SÓSFÜRDŐJE

Gyógyhely: Budapest, (Budán.)

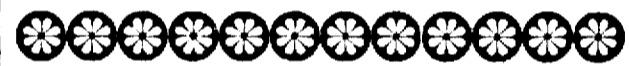
Idény április 15-től — október 15-ig.

Kiváló gyógyhatással bír

női bajokban és altesti bántalmakban.

Hendelő orvos: Dr. POLGÁR EMIL.

Egészséges fokvés. Jutányos lakások. Jó vendégül Villamos-vasút összeköttetés a fővárossal.

IGEN FONTOS

a téli ruhák, bundák, szőnyegek

biztos megóvása.

E célra csakis

Moly-pusztítónkat

ajánljuk

50 fillér, 1 korona és 2 koronás dobozokban.

Svábok, Bolhák, Rusznik, Legyek, Poloskák

és más hasonló házi férgek biztos kipusztítását hirneves

ROVAR-PORUNKKAL

lehet elérni.

30, 50, 80 és 1 korona 50 filléres dobozokban.

VOJTEK és WEISZ

drogueria és parfumeria nagykereskedése

ARADON.

382—1901. g. sz.

Árverési hirdetés.

Arad sz. kir. város gazdasági széke a Mittelman-féle szeszgyár telepen levő magtár helyiségeknek f. évi szeptember 1-től 1 évre való bérbeadása iránt folyó év augusztus hó 12-én d. e. 10 órakor árverést tart.

Kikiáltási-ár: 1. Az 1. 2. 3. számú 4600 mm. gabonát befogadó magtárra 750 korona. 2. A 4. szám 6000—7000 mm. gabonát befogadó magtárra 1200 korona. 3. Az 5. szám 4000—5000 mm. gabonát befogadó magtárra 1000 korona.

Bánatpénzül leteendő a kikiáltási ár 10%-a készpénzben vagy elfogadható értékpapirokban.

Az árverésen részt lehet venni szóbeli és írásbeli ajánlatokkal.

Az írásbeli ajánlatok lezártan a szóbeli árverés megkezdése előtt nyújtandók be csak akkor vétetnek figyelembe, ha azokhoz a bánatpénz mellékelve van, s ha az ajánlatot tevő kijelenti, hogy az árverési feltételeket ismeri és elfogadja.

Az árverési feltételek a gazdasági tanácsnok úrnál az árverést megelőzőleg is megtekinthetők.

Arad sz. kir. város gazdasági székének 1901. évi augusztus hó 5-én tartott üléséből.

Kiadta:

Vannay,

aljegyző.

Vérszegénység, sápadtság, ideggyengeség

ellen

biztos hatása gyógyszer felnőttek, valamint gyermekeknek

az

Kellemes ízű! Umberto Nem keserű!

China-vasbor.

Az Umberto-bor China és vasat, a két leghathatósabb gyógyszert a legjobb minőségű borban feloldva kellemes ízű adagolva tartalmazza, mely erejénél és kellemes ízénél fogva a gyógyulást nagyban elősegíti.

Vérszegények, különösen hölgyek, sápkóros gyermekek, valamint gyöngékedők és lábadozók ne mulasszák el egyszeri kísérlettel meggyőződni a kiváló gyógybor hatásáról. — Az Umberto China-vasbor egyszersmind gyomorerősítő, sőt vérszegény betegeknek egyetlen étvágygerjesztő és kitűnően emészthető gyógyszernek bizonyult.

Egy félliteres üvegnek ára 1 frt 20 kr.

Nyilatkozat.

Tek. Hajós Árpád urnak Arad. Örömmel értesitem, hogy Umberto china vasborra betegeimnél, különösen ideggyengéknél, neurastheniában szenvedőknél meglepő jó hatással volt.

Szeged, 1901. február 10.

Tisztelettel

Dr. Zápoly Nándor.

Főraktár: TÖRÖK JÓZSEF gyógyszerésznél Budapesten.

Délmagyarország részére egyedül

Hajós Árpád

gyógyszertárában az „Isteni gondviseléshez”

Arad, Andrassy-tér 22. sz., a megyeházzal szemben.

Magyar kir. államvasutak igazgatóság.

81705—901. F. IV. szám.

Hirdetés.

A kézbesíthetetlen és fölös szállítmányok a vasuti üzletszabályzat 70. §-ában értelmében nyilvános árverés útján, d. e. 9 órakor az alább felsorolt állomások teheraru raktáraiban a következő napokon kerülnek eladásra, melyhez a t. közönség ezennel meghívatik.

állomáson i. é. augusztus hó

Pozsony	19-én
Eszék	19-én
B.-Csaba	19-én
Ujvidék	21-én
Szatmár-Németi	21-én
Kolozsvár	21-én
Bpest. ny.	22-én
Miskolc g. p. u.	22-én
Kecskemét	24-én
Szeged	26-án
Arad	26-án
Zágráb	26-án
Győr	27-én
Szabadka	27-én
Debreczen	27-én
Veszprém	28-án
Nagyvárad	28-án
Kassa	28-án
Bpest dpart	29-én
Fiume	29-én
Bpest-Józsefváros	31-én

Budapest. 1901. augusztus hóban.

Az igazgatóság.

Hidegvizgyógy mód

gyomor- s bélzavarok, vérszegénység, kezdődő tüdőcsúcsurut ellen. Egyes fürdő 50 kr., 15 fürdő 6 frt, havi bérlet 10 frt.

Szénsavas fürdő

szív- bajok, gerinczvelő bajok, ideggyengeség ellen. 15 fürdő 18 frt, 1 fürdő 1 frt 50 kr.

Villamfényfürdők

Pöstyén, Lukácsfürdő, Herkulesfürdő, Felixfürdő helyett rheuma (csúz), köszvény, idegzsabák, elhízottság ellen kitűnő sikerrel használhatók. 1 fürdő 1 frt 25, 15 fürdő 15 frt.

Svéd gyógytorna

görbe hátú, rossztartású gyermekek edzésére. Díj megegyezés szerint.

Belégzések

fenyőkivonat v. sooleval 1 belégzés 80 kr. 15 belégzés 10 frt.

Napfürdők

direct e célra magas kerítéssel elkülönített szabad helyen. Utána langyos fürdő; a betegség neme szerint, az orvos által meghatározott fokkal. Hatása a nap vegyi sugarainak az anyagcserét fokozó befolyásában áll. Gyenge szervezetűek, idegesek, csúzosak, elhízottak jó eredménnyel használhatják. 1 fürdő 80 kr. (a langyos fürdő beleértve), 15 jegy 10 frt.

Dr. HECHT orvosi intézetében

Aradon, Zrínyi-utca 3. szám.

Állandó orvosi felügyelet.

Telefon 270.

Külön orvosi díjazás nincs.

A magy. kir. államvasutak gépgyárának vezérügynöksége

BUDAPEST, Váci-körút 32. szám.

Ajánlja a magy. kir. államvasutak gépgyárában készült

gőzcsepplő-készleteit, szalmakazalózóit,

„MILLENNIUM“

3645

legújabb szerkezetű fűkaszáló-, marokrakó- és kéveköto aratógépeit,

továbbá: a szab. osztr.-magyar államvasutársaság resiczi mezőgazdasági gépgyárában készült 4 löerejű gőzcsepplő-készleteit, Sack rendszerű, aczelöntésű ekelelővel ellátott ekéit, és egyéb mezőgazdasági eszközöket.

KNEFFEL KÁROLY és FIA

Arad,

Andrássy-tér

14. szám.

TELEFON

139. sz.

100 kiló

elsőrendű, darabos

bükk-faszén

bérmentve házhoz szállítva

2 frt 20 kr.

2438—1901. p. m. sz.

Hirdetmény.

Néhai Pálffy Józsefné szül. Kishalmy Klementina emlékezetére idősb Kishalmy Ferencz ur által tett alapítvány 8000 korona tőkéjének 400 koronát tevő egy évi kamata, mint kiházasítási vagy üzletberendezési segély-összeg a f. évi augusztus hó 18-án egy az aradi polgári jótékony nőegylet árvaházában nevelt kifogástalan

erkölcsű, szorgalmas árvának, vagy egy oly egyénnek, ki szintén a nevezett árvaházban neveltetett, a mint ilyen nagykoru lép házasságra, vagy kezd üzletet, ki fog adatul.

Azok tehát, kik ezen összeget elnyerni óhajtják, s a megjelölt minősítéssel bírnak, felhivatnak, hogy kérvényüket hozzám 1901. évi augusztus hó 18-ig benyújtsák.

Arad, 1901. július hó, 31.

Salacz Gyula,
kir. tanácsos,
polgármester.

Szépség és egészség.

Kinek van szeplője?

pattanás vagy bármilyen folt az arczán, használja a teljesen ártalmatlan Rozsnyay-féle világhírű

Serail-arczkenőcsöt,

mely az arczbort rövid időre fehérré, tisztává és üdűvé teszi. Egy tégely ára 70 kr. Egy kis tégely ára 35 kr. **Serail-azappan** egy drb. 30 kr. **Serail-hőlgypor** egy doboz 70 kr. **Kitűnő és valódi Epeazappan** egy drb. 40 kr.

Étvágytalanság és gyomorgyengeség

gyógyítására ezrek mennek **Karlsbadba** holott az a czelt lithon is elérhetik **Rozsnyay M.**

PEPSINBORA

használatát által, mely az emésztést elősegíti és a gyomrot rövid időre tökéletesen helyreállítja. Egy üveg ára 1 frt 20 kr., 6 üveg franco küldve 6 frt 6 kr.

A f. cz. közönség szives figyelmébe ajánljuk, hogy mindezen készítményeink törvényesen bejegyzett védjegyvel vannak ellátva, mely az aradi szabadság-szobrot ábrázolja.

Kapható:

ROZSNYAY MÁTVÁS gyógytárában Arad, Szabadság-tér.

Budapestben: **Török József és dr. Egger Leo „Nádor“** gyógyszer-táraiban, valamint minden magyarországi gyógyszer-tárban.

Váltóláz és hideglelés ellen

legbiztosabb és legkellemesebb szer, különösen gyermekeknek, kik a keserű chinint másképp bevenni nem tudják a **Rozsnyay M.-féle**

Chininczukorka és

Chininesokládé

melyet a magyar orvosok és természetvizsgálók nagy gyűlése 1869-ben Fiumében pálya díjjal koszoruzott. Értékellen hamisításoktól óvakodjunk. Mindenki csak a **ROZSNYAY M.-féle** pályakoszoruzott készítményt kérje és fogadja el, melynek minden egyes csomagoló papírosán **Rozsnyay Mátyás** névalatrása olvasható.

Idegesség,

vérszegénység

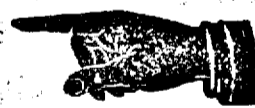
és az ebből származó bajok ellen legbiztosabban hat **Rozsnyay**

Vasaschinabora,

mely saját természetű ménessi édes borral készítve, hatásában minden hasonló készítményt felülmúl. Egy üveg ára 1 frt 20 kr., 6 üveg franco küldve 6 frt 6 kr.

Bérbe adó.

A Chorin Aron-utca 1. számú házban

AZ ARANY „ABC“

épületben, az Asztalos Sándor-utczára nyíló

üzlethelyiség

azonnal bérbe adó.

1033

Bővebb felvilágosítást ad az Aradi Első Takarékpénztár.

Fiatal ember
iz esteli órákra
német
nyelv mestert
keres.

Bővebbet e lap kiadóhivatalában.

Eladó
házak és telkek!

A Kápolna-utca 26., 27., 28.

szám alatt, urasági bérházak építésére alkalmas

telkek és házak,

valamint a

Választó-utca 21/a számú

ház

nagy telekkel,

mely urasági konyhakertészetre is alkalmas

egyenként vagy egészben is,

eladók.

Értekezhetni a tulajdonossal Kápolna-utca 26—27. számú házában. 1013

Szöllőtulajdonosok figyelmébe!

Hordók

használtak, kijavított állapotban árméltóan kaphatók, míg a készlet tart, alanti czégnél.

NEUMAN TESTVÉREK
ARADON.

1000

A nő szépség emelésére, tökéletesítésére s fenntartására a legkifünőbb, teljesen ártalmatlan, vegyeltizta és zsírmintes készítmény a

Margit-Créme.

Rövid idő alatt szüntet szepőt, májfoltot, pattanást, bőrtkát (mitesser) és minden más bőrbajt. Kisimítja a ráncokat és himlőhelyeket, még koros egyéneknek is tő bájos arczszínt kölcsönöz.

Hamiltásoktól óvakodjunk. Vannak értéktelen utánzatok és hamiltások, melyek a lehetőségig hasonló alakban, kiállításban és árban kerülnek forgalomba, sőt a használati utasítás és hirdetési szöveg is az enyémnek másolata. Az ilyen utánzatoktól tessék óvakodni és osakis oly készítményeket elfogadni, melyek czimeres védjeggyel vannak lezárva. — Készítményem a nméltóság m. kir. kereskedelmi miniszterium által 4960. sz., valamint az osztrák kereskedelmi miniszterium által 41.104. sz. védjeggyel láttattak el. Legklválóbb orvosi tekintélyek által ajánltnak. Felelőseget osakis az én általam forgalomba hozott készítményekért vállalok.

A Margit Crème, miként az országos m. kir. chemiai intézet és központi vegyékísérleti állomás vizsgálatai bizonyítják, higgyant, ólmot nem tartalmaz, tehát egy teljesen ártalmatlan vegykészítmény. — Ára 50 kr., nagy l frt, szappan 35 kr., puder 60 kr., aroviz 50 kr., fogszappan 50 krajozár.

Üres tégelyek vissza nem vétetnek, sem meg nem töltetnek.

Gutori Földes Kelemen

gyógyszertára és vegykészleti laboratoriuma Aradon.

Hamiltásoktól óvakodjunk, osakis törvényes védjeggyel ellátott dobozok valódiak

Kapható minden gyógyszertárban és illatszerekkereskedésben.

Magy. kir. Államv. üzletv. Zágráb.

18187—901. I. sz.

Pályázati hirdetmény.

A m. kir. államvasutak Zágrábi üzletvezetőségének központjában egy 600 korona évi fizetés és 240 korona lakbér, valamint a szolgálati egyenruha élvezetével egybekötött hivataliszolgai állás üresedett meg.

Annak előrebocsátása mellett, hogy a polgári alkalmaztatásra jogosuló hadügyi, vagy honvédelmi ministeri igazolvánnyal bíró klszolgálat altisztek az 1873. évi II. t.-cz. értelmében ezen állások betöltésénél elsőbbséggel bírnak, felhívjuk mindazokat, a kik ezen állásra pályázni óhajtanak, hogy kellőkép felszerelt folyamodványukat, melyben a magyar állampolgárság, s az igazolványos altiszteknél a 45. másoknál a 35-ik életévet meg nem haladó életkoron, ép- és egészséges testszervezen felül a magyar írás és olvasásban, valamint a számolás elemeiben való jártasság is kellően igazolandó, a m. kir. államvasutak zágrábi üzletvezetőségéhez, legkésőbb f. évi augusztus hó 15 ig annál inkább betérjessék, mert a később beérkező kérvények figyelembe vétetni nem fognak.

A katonaságtól közvetlenül a szolgálat folytonosságának megszakítása nélkül, hozzánk át lépő katonai altiszteknél, véglegesítésük esetében a katonai szolgálatban töltött idő az alapszabályszerű utánfizetésnek megfelelő havi részletekben leendő befizetése mellett nyugdíj jogosult idejükbe be fog számíttatni.

Zágráb, 1901. július hó 22-én.

Az üzletvezetőség.

(Utánnomás nem díjaztatik.)

Egy nagy nemesi birtok

Nagyvárad vasuti állomástól 1½ órányira kocsival, jó csinált uton; terjedelme 6000 h. ebből 2000 h. szántó, jelenleg 2000 h. kivágott erdő, a mely irtás által elsőrendű szántóvá alakítható, mert kitűnő fekete pihent föld, és 2000 hold őserdő, bükk-cser- és tölgyfával. Van 4000 öl kész vágott tűzifa, a mely mindenkor eladható. Gyönyörű emeletes uri kastély 20 szobából, egy nagy park által körülvéve. Több holdas beültetett nagy szőlő, melyből elsőrendű bor természetik már több év óta. Dohánytermesztésre kitűnő talaj, ugyszinte nagyon sok makk terem, az idén bebizonyíthatólag 1000 drb. sertés hizlálásához elegendő termett meg. A gabonatermesztés kitűnő, idei termés 5—6 mm. holdankint. A birtoknak jó karban levő gazdasági épületei vannak. Ára 725.000 frt fundus instructussal. Teher 450.000 frt. olcsó bankpénz amortisatióra. A vételhez csupán 100.000 frt. szükséges, a maradvány igen kényelmes fizetési feltételek mellett. A szomszéd községek lakosai a birtokot parcellázva óhajtják, és oly árt ígérnek, hogy ily módon 900.000 frt. érhető el, de a tulajdonos beteg ember lévén, nem megy bele a parcellázásba, inkább olcsóbb árban, de egyszerre óhajtja eladni. Fiatalabb erőnek igen ajánlatos volna, hogy parcellázza, s így könnyű módon 200.000 frtot rövid időn belől szerezhethet meg.

Alkalom most nyilik egy ily kitűnő birtok vétele által a tőkét jól elhelyezni, mert családi körülmények miatt eladó a birtok. — Bővebb felvilágosítást nyujt

Rosenberg Károly, ügynök.

1011

Eötvös-utca 12.

B.-Csabai Termény- és Áruraktár

Részvénytársaság B.-Csabán.

Ajánljuk a t. termelők és kereskedőknek világos, száraz, szellős és tágas raktárhelyiségeinket

gabonák, kereskedelmi árúk és iparczikkek

beraktározására.

A raktárak befogadási képessége 80000 mmázsa és árúk be vagy kiraktározása minden hétköznapon reggel 6 órától esti 7 óráig végezhető.

A beraktározott gabonákra, kereskedelmi árúkra vagy iparczikkekre olcsó kölcsönök azonnal adatnak és ez által ugy a termelők, mint a kereskedők jobb árak bekövetkezéig a kényszereladástól megóvatnak.

Csaba vasuti állomással közvetlen vágányösszeköttetésünk van és a vasuton érkezett árúkra reexpeditió-kedvezmény nyujtatik, melynek kihasználására a t. közönséget különösen figyelmeztetjük.

Az árúk kezelése a leggondosabban és olcsó díj felszámítása mellett történik és kívánatra az árúk adás-vételét is közvetítjük. 835

Vasuton érkező árúknál czimzettként mindig a B.-Csabai Termény- és Áruraktár Részvénytársaság nevezendő meg a fuvarlevélen.

Tájékoztató felvilágosítás az áruraktári intézőségénél, továbbá B.-Csabán: a Bekés-Csabai Takarékpénztár-Egyesületnél, vagy Aradon: az Aradi Ipar- és Népbanknál bármikor nyerhető

A B.-Csabai Termény- és Áruraktár Részvénytársaság
Igazgatósága.

Jencs-féle
Narancsvirág-Crème.

Teljesen ártalmatlan és biztos szer szereplő, pattanások, májfoltok, börtök (Mitesser) és más bőrfoltok ellen. Megóvja a bőrt a megrepedéstől; megszünteti az arcz és kéz vörösségét. Rendesen használva, a ráncos arczbőrt simává, üdévé teszi.

Zsíranyagot nem tartalmazván, nem idősíti elő az arczbőr fényességét. Ár 1 korona. A hozzávaló Narancsvirág, Poudre doboza 1 korona. Kapható:

Jencs Vilmos
„Szt. János” gyógyszer-tárában
Budapest, II., Széna-tér.
Főraktár: Dr. EGGER „Nádor” gyógyszer-tára
Budapest, VI., Váci-kört 17.

RÉPAVASUTAK

U. M.: SINEK, VÁGANYOK, KOCSIK, VALTÓK, MOZDONYOK STB. A RÉPAIDÉNYRE **BÉRBE** IS ADATNAK.

ROESSEMANN és KÜHNEMANN
Koppel Arthur-féle Vasutak 918
BUDAPEST, VI. KÜLSŐ VÁCZI-UT 113—115.

Magy. kir. államvasutak.

119844—901. sz.

Hirdetmény.

A magy. kir. államvasutak igazgatósága nyilvános versenyt hirdet a Piski állomáson létesítendő új felvételi épület előállítására szükséges építési munkák végrehajtására.

A tervek, a költségvetés, az egységárjegyzék, a szerződési tervezet, az ajánlati minta, a pályázati feltételek, valamint a munkák végrehajtásához kötött feltételek Budapesten a magy. kir. államvasutak igazgatóságának magasépítési ügyosztályában (VI. Teréz-körút 56. sz. III. em. 14. ajtó) és Aradon az üzletvezetőség pályafentartási osztályában a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Az ajánlatok legkésőbb 1901. évi augusztus hó 24-én déli 12 óráig nyújthatók be alólírott igazgatóság építési főosztályában (Teréz-körút 56. sz. II. em. 10. ajtó).

Az ajánlatok egy korona, az ajánlat mellékleteivel együtt 30 filléres bélyeggel ellátva és lepecsételve a következő felirattal nyújthatók be: „Ajánlat a Piski állomáson létesítendő felvételi épület munkáira.”

Csak az összes munkákra tett ajánlatok fognak figyelembe vétetni.

Az ajánlat benyújtását megelőző napon, vagyis 1901. évi augusztus hó 23-án délelőtt 12 óráig 7500 azaz hétézeröt száz korona bánatpénz teendő le a magy. kir. államvasutak központi főpénztárában (VI. ker. Andrásy-ut 75. szám öldszt.) akár készpénzben, akár állami letétre alkalmas értékpapirokban.

A bánatpénzről szóló letétjegy az ajánlathoz nem csatolandó.

Az értékpapírok a legutóbb jegyzett árfolyam szerint számítanak, de névértéken felül számításba nem vétetnek.

Csak idejekorán beérkezett írásbeli ajánlatok szolgálhatnak a tárgyalás alapjául.

Posta útján beküldött ajánlatok és bánatpénzek térítve vevénnyel adandók fel.

Budapest, 1901. július hó.

Az igazgatóság.

(Utannyomást nem díjazunk.)

HOFFMANN SÁNDOR

divatáruk és szőnyeg-telepe

„A fecskéhez”,

ARAD, Színház-épület.

Legnagyobb választék
olcsó árak, figyelmes
és gyors kiszolgálás!

Legszebb delaineek
48-król jobban
minden szinben.

Franczia- és honi
BATISZTOK
25, 31 és 45 krajczár
méterje.

Kirákatalmiban meglepő
olcsó árakkal ellátott
cikkek láthatók.

Vidéki megrendelések
legnagyobb gondal
lesznek eszközölve

Csipkék, betétek
és
csipke gallérok
legújabb divat szerint.

Övek és csattok
melegítő szőp
rengeleg
nagy választékban.

Ocassio!
Egy teljes menaszszonyi kelengye csak
100 forint.
Alkalmi vétel.

Készpénz vásárlásnál
5% pénztári engedmény
vehető igénybe

Sürgönczimi „FECSEKÉZHÁZ”.

Városi és megyei telefon szám 10.

Lakás!

Kossuth-utcza 52. szám alatti
szeglet házban

egy 3 szoba és hozzá tartozó
helyiségekből álló ¹⁰⁴⁷

lakás kerttel,

esetleg nagy borpinczével együtt

folyó évi november hó 1-től

kiadó.

Értekezhetni ugyanott a pin-
celakásban a megbizottnál.

888—1901. g. sz.

Árverési hirdetmény.

Arad sz. kir. város gazdasági
széke a szin- és bérház épület dé-
li oldalán jelenleg Herzel Bernát
által bérelt I-ső emeleti lakásnak
f. évi november hó 1-től 3 évre
való bérbeadása iránt folyó évi
augusztus hó 12-én d. e. 10 órakor
árverést tart.

Kiáltási-ár: 1200 kor évi bér
és 61 kor. 44 fill. vízfogyasztási
díj.

Bánatpénzül leteendő a kikiál-
tási ár 10%-a készpénzben vagy
elfogadható értékpapirokban.

Az árverésen részt lehet venni
szóbeli és írásbeli ajánlatokkal.

Az írásbeli ajánlatok lezártan
a szóbeli árverés megkezdése előtt
nyújtandók be, s csak akkor vét-
tetnek figyelembe, ha azokhoz a
bánatpénz mellékelve van, s ha az
ajánlatot tevő kijelenti, hogy az ár-
verési feltételeket ismeri és elfo-
gadja.

Az árverési feltételek a gaz-
dasági tanácsnok urnál az árve-
rést megelőzőleg is megtekin-
tetők.

Arad sz. kir. város gazdasági
székének 1901. évi augusztus hó
5-én tartott üléséből.

Kiadta:

Vannay,
aljegyző.

Az igazgatóság.

(Utánnomás nem díjazatik.)

Magyar királyi Államvasutak

118706—1901. szám.

Hirdetmény.

A magyar királyi államvasutak
igazgatósága nyilvános versenyt
hirdet az Arad állomáson előállít-
tandó huszonnégy állású mozdony-
szin és tartozékainak valamint a
csatornázás létesítésére szükséges
építési munkák végrehajtására.

A tervek, a költségvetés, az
egységárjegyzék, a szerződési ter-
vezet, az ajánlati minta a pályázati
feltételek, valamint a munkák
végrehajtásához kötött feltételek,
Budapesten, a magy. kir. állam-
vasutak igazgatósága magasepít-
ményi ügyosztályában (VI. Teréz-
körút 56. szám, III. emelet 13. ajtó)
és Aradon az üzletvezetőség pálya-
fentartási osztályában a hivatalos
órák alatt megtekinthetők.

Az ajánlatok legkésőbb 1901.
évi augusztus hó 23-án déli 12 óráig
benyújtandók alulírott igazgatóság
építési és pályafentartási főosztá-
lyánál (VI. k. Teréz-körút 56. sz.
II. emelet 10. ajtó).

Az ajánlat 1 korona, az ajánlat
melléklettel pedig ivenként 30 fil-
lérés bélyeggel ellátva és lepe-
cséltelve következő felirattal nyuj-
tandók be: „Ajánlat az aradi új
mozdonyszin és tartozékainak elő-
állítására.”

Csak az összes munkákra tett
ajánlatok fognak figyelembe vé-
tetni.

Az ajánlat benyújtását meg-
előző napon, vagyis 1901. évi augusz-
tus hó 22-én déli 12 óráig 4800
korona, azaz Négyezerháromszáz
korona bánatpénz teendő le a
magyar kir. államvasutak főpénz-
táránál (Andrássy-ut 75. szám föld-
szint) akár készpénzben, akár ál-
lami letétekre alkalmas értékpapi-
rokban.

A bánatpénzről szóló letétjegy
az ajánlathoz nem csatolandó.

Az értékpapírok a legutóbb jegy-
zett árfolyam szerint számítatnak,
de névértéken felül számításba nem
vétetnek.

Csak idejekorán beérkezett írás-
beli ajánlatok szolgálhatnak a tár-
gyalás alapjául.

Posta útján beküldött ajánlatok
és bánatpénzek térti vevénnyel
adandók fel.

Budapest, 1901. július hóban.

2145—901. kig. sz.

Árlejtési hirdetmény.

Kovaszincz község alólírt előljárói közhirrre tesszük, mi-
szerint Aradvármegye törvényhatósági bizottságának 340. és
799—1901. számú határozatával ujonnan építendő községháza
felépítési munkálatai 12748 korona 49 fillér összeg erejéig en-
gedélyeztetvén, a munkákat kivitelének biztosítása céljából
folyó év és hó 15-én d. e. 9 órakor Kovaszincz község székhá-
zánál nyilvános alkutárgyalás fog tartatni, miről versenyezni
kivánók értesítettnek azzal, hogy az árlejtési feltételek fent
kitett időig a község jegyzői irodájában a hivatalos órákban meg-
tekinthetők.

Kovaszincz, 1901. augusztus hó 7-én. 1040

Buftea Miklós,
jegyző.

Kalf Nikolae,
bíró.

Eladó

50 éve fenálló élénk forgalmu vendéglő!

mely áll: nyári helyiség, befásított nagy udvar, szaletli
és tekepályával, téli helyiség 3 szobából, lakás 2 szoba,
konyha, éléskamara, nagy borpinczéből, szilárdan épült
jó karban levő ház, betegség miatt

örök áron eladó.

Bővebbet özv. Knapp Károlyné tulajdonosnénál, Fá-
czán-utcza 7. szám. 596

Városi és megyei telefon 179.

Szabadalmazott hámfák.

A n. é. közönség becses figyelmébe!

Van szerencsém a n. é. közönség b.
figyelmét föl hívni a legmodernebb berendezésű
és a legmagasabb igényeket kielégítő

kocsi gyáramra

(Erzsébet körút)

a melyben igen előnyös árak mellett
készíték és javítok mindennemű

kocsikat, (hintókat)

illetve e szakmába vágó munkákat.

Gyáramban készült mindennemű új munkákért 2
évi jótállást vállalok.

A n. é. közönség nagybecsű támogatását kérve, vagyok
kiváló tisztelettel

SCHAMBERGER LÁSZLÓ,

magy. kir. technológiát végzett kocsigyártó mester.

Több aranyérem és elismerő levél.

1002 Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Méltányos árak.

Egy drb. tömör fából hajlitott keréktalpak.

Pályázat.

A „Soborsini Takarékpénztár r. t.”-nál

lemondás folytán évi 1400 koronával javadalmazott

pénztárnoki állásra

ezenel pályázat hirdettetik.

Pályázóktól megkívántatik a kereskedelmi akadémiai
végzettség, a magyar és román nyelvnek bírása, pénz-
intézeti gyakorlat és végül, hogy a katonai kötelezett-
ségöknek eleget tett legyen.

Kellően felszerelt pályázati kérvények folyó évi
augusztus hó 20-ig nyújtandók be.

A megválasztott tartozik 2800 korona készpénzt
vagy megfelelő értékű értékpapírt óvadékként letenni.

Az állás azonnal elfoglalandó.

Soborsin, 1901. augusztus 1-én.

1018

Az igazgatóság.

A közelő iskola idényre

ajánljuk legjobb minőségű

fehérneműinket

leányka és fiuk részére.

Az idény előrehaladottsága miatt a legújabb és legjobb
mosó krettonok, zeffirek, delain és piquék
 mérsékelt árban kaphatók.

Maradékok pénteken délután félárban.

ROSENBLÜH H. és TÁRSA

Arad, Szabadság-tér és Forray-utca sarok.

☞ Nagy választék szőnyeg-, függöny-, paplan- és matracokban. ☞

T. Cz.

Csupán egy kísérlet és meggyőződik, hogy nyomtatványokban szebbet, jobbat és olcsóbbat már nem lehet kívánni!

Aradi nyomda részvénytársaság könyvnyomdája
 (Csanádi-palota)

Telefon 151. sz.

Az
ARADI KÖZLÖNY
 kiadóhivatala.

Báli meghívók, hangulatkeltő színekben
 Körilevelék, litografikus szépségben
 Árjegyzékek, pontos áttekintéssel
 Számlák, praktikus rendszer szerint
 Esküvői jelentések, meglepő választékban
 Névjegyek, dívtosak és secessziósak
 Plakátok, az új század reklámjának megfelelően
 Ügyvédi nyomtatványok mindig készletben

Pontosság

Olcsó árak

Diszkrét izlés

TENKE

Biharmegye.
Vasuti Allomás,
 Legolcsóbb és leghatásosabb
 vasas fürdők egyike, a női beteg-
 ségek és vérszegénységből eredő
 bajok gyógyítására. — Prospectust
 készséggel küld 809
 a fürdő-igazgatóság.

Óvakodjunk utánszaktól!

Miért
 van annyi utánszaktól?
Mert

a valódi Eisenstädter-féle
Linoleum padló-zománc

a törv. bej. „Vaslovag“ védjeggyel a leg-
 jobb és legtartósabb puha padlóknak és
 konyhabutoroknak hemazolására.

Az Eisenstädter-féle Linoleum padló-zománc

Bejegyzett egy óra alatt keményre
 szárad, bámulatosan szép
 fényvel bír és tartósság
 tekintetében eddig fölülmúl-
 hatatlan. Nagy elterjedté-
 génél fogva különböző ha-
 sonhangzású nevek alatt
 értéktelen utánszaktokat hoz-
 nak forgalomba, miért is
 kérjen mindenki kizárólag
 csak Eisenstädter-féle

„Linoleum padló-zománcot“,
 a törv. bejegyzett
 „Vaslovag“ védjeggyel.

Eisenstädter Testvérek

lak- és festékgyára.
Főraktár Aradon: Steinitzer
N. czégnél.

Utánszaktól óvakodjunk!

Középiskolába járó
fiúk
 előnyös feltételek mellett
 teljes ellátásra
felvétetnek.

Czím a kiadóhivatalban.

Négy
faszállító hajó
eladó.

Bővebbet 1046

Kintzig Jánosnál
Konopon.

Keresek
 egy
 3 esetleg 4 szobából
 és kellő mellékhelyiségekben
 álló

lakást

november 1-ére.

lehetőleg a Wesselényi és Bat-
 thyányi-utcák közelében.

Czimek a kulturmérnöki hi-
 vatalba adandók. 1046

3 és 4 szobás lakás,
 fürdőszoba, cselédszoba és hoz-
 zártartozókkal; a szobák par-
 kettázottak, eszlingeni rolók,
 cserép kályhák, villany és gáz-
 világítással vannak ellátva, leg-
 nagyobb kényelem és tiszta-
 ság; legmodernebb lakások

f. évi november 1-ére

kiadó

Erzsébet királyné-körút 18.sz.

ujonnan épült házban. 1049

Értekezhetni ugyanott vagy
 Templom-utca 9. sz. a Gábor
 András építészeti irodájában.

Egy vizsgázott

gépész,

ki az alacsony és magas com-
 pod condenzációs gépek, vala-
 mint a villany-gépek kezelését
 is teljesen érti,

alkalmazást keres
 uradalomnál, malomnál, vagy
 nagyobb üzemenél. 1042

Igényei: 60 frt havi fix fizetés,
 lakás, fa és világítás.

Czím a kiadóhivatalban.

A párisi és londoni hygienicus kiállításokon
 első díjakkal kitüntetett szépiőszer a

Hajós-féle

IBOLYA-CRÉME

Bámulatos rövid idő alatt eltávolítja a
 szepiőt, májfoltot, bíbrosot, bőrvörö-
 séget és mindennemű arcztüszőtelme-
 séget.

Használata által kisimítja az arczon a rán-
 czokat s ifju arczszínt, a bőrnek fehérséget,
 gyöngédséget és üdeséget kölcsönöz és így
 a szépség ápolásánál eddig utolérhetetlen
 hatású.

A Hajós-féle Ibolya-crème nem zsiradék
 és ennek következtében nappal is használható.

Ára 1 tégelynek 50 kr.

Az Ibolya-crème hatását nagyban emeli az
 ugyanazon szerekből készült és rendkívül
 kellemes illatu

Ibolya-crème szappan 6 35 kr.

Hajós-féle IBOLYA-TEJ

(Eau de Violette de Hajós.) Ezen hygienicus mosóvíz az arcz, nyak, kezek és kezéknél megkapó szápságot,
 fehérliliem és rózsza színében tündéklő varázssá színt kölcsönöz. Egy üveg 50 kr.

A képzelhető legfinomabb és leggyöngédebb alkotórészekből álló, jól tapadó és teljesen
 ártalmatlan powder az

IBOLYA-HÖLGYPOR

Ára 60 kr. Kapható fehér, rózsza és crème színben. Készítményeim a párisi és londoni
 hygienicus kiállításokon, aranyérmekkel és díszoklevéllel lettek kitüntetve. — Sok há-
 lairatokkal elismerve!

Óvakodjunk hamisításoktól! Kapható a készítő és feltalálónál

Hajós Árpád

gyógyszertára és gyógyszerészeti laboratóriumában.

ARAD, Andrassy-tér 22. szám, a megyeházzal szemben és VOJTEK és WEISZ
 üzletnél.

Árverési hirdetmény.

Arad sz. kir. város gazdasági
 széke a Birkás dűllőben fekvő ka-
 tonai lövőtérén, továbbá a Birkás-
 dűllőbeli gyakorlótereken az erdei
 őrlak háta megett levő sátor kivé-
 telével és a Ségai és Birkás-dűllő-
 beli téglaverő helyeken gyakorol-
 ható égetett szeszes italok és szesz
 kimérési jognak Bondár Lajos ká-
 rára és veszélyére 1903. évi de-
 cember hó 31-éig való bérbeadása
 iránt folyó évi augusztus hó 12-én
 d. e. 10 órakor árverést tart.

Kikiáltási-ár: 272 korona évi bér.
 Bánatpénzül leteendő a kikiál-
 tási ár 10%-a készpénzben vagy
 elfogadható értékpapirokban.

Az árverésen részt lehet venni
 szóbeli és írásbeli ajánlatokkal.

Az írásbeli ajánlatok lezártan
 a szóbeli árverés megkezdése előtt
 nyújtandók be; s csak akkor vétel-
 nek figyelembe, ha azokhoz a bá-
 nompénz mellékelve van, s ha az
 ajánlatot tevő kijelenti, hogy az
 árverési feltételeket ismeri és el-
 fogadja.

Az árverési feltételek a gazda-
 sági tanácsnok urnál az árlejtést
 megelőzőleg is megtekinthetők.

Arad sz. kir. város gazdasági
 székének 1901. évi augusztus hó
 5-én tartott üléséből.

Kiadta:
Vannay,
 aljegyző.

Városi és megyei telefon 208. Városi és megyei telefon 208.

Egy éves

önkéntesek

teljes felszerelését

a legelegánsabb kivitelben

és

legjutányosabb árak mellett

elvéállal

SCHÄFFER HENRIK

1021 ARADON, Andrassy-tér (Bing ház)

a szentháromság szoborral szemben.

Alapított 1845.

Férfi-, fiu- és
gyermekruha telepe
tisztelettel ajánlja elősmert
legjobb minőségű áruit.
Nagy választék
bel- és külföldi
gyapju-szövetekből.

NEUMANN

Mérték szerinti megrendelések BUDAPESTEN saját műhelyeimben kifogástalan kivitelben készíttetnek. 124

Telefon 457.

Alapított 1845.

Telefon 457.

Jó házból való
iskolai növendék,
13 éven felül,
uri háznál tartásra
felvétetik.

Hol, megmondja a kiadó-
hivatal. 1032

TROPON-SÜTEMÉNYEK

a legízletesebbek és a legtáplálóbbak.

TROPON-CAKES (Biscuits) igen jóízű teasütemény, nagy fehérsége tartalmánál fogva nagyon tápláló.

TROPON-KÉTSZERSÜLT táplálóbb a közönséges kétszersülnél. Tej, kávé, bor mellé a legjobb sütemény egészségesek és betegek számára.

TROPON-KARLSBADI-KÉTSZERSÜLT zsírtalan és ezért igen könnyen emészthető sütemény gyöngygyomruak számára.

TROPON-DIABETIKUS-KÉTSZERSÜLT elenyésző cukor-tartalma és nagy fehérségtartalma miatt a cukorbetegség legjobb tápláléka. 227-1

Minden gyógyszerárban kaphatók.
Utbaigazítást ad: Dr. RÖDER ÉS TÁRSA
Dr. LÁSZLÓ FRIGYES, oestr. magy. Tropon és
Budapest, VI., Gyár- tápliszty-gyárai
utcaja 7. Klosterneuburg—Bécs.

500 forintot fizetek annak, aki **Bartilla** fogvizének használatát mellett, füvegje 35 kr. valaha ismét fogfájást kap, vagy a szája büzi ik. (Csomago-ásért külön 10 kr.) **Bartilla A. Srőkősei**, (E. Winkler) **Wien**, 19/1 Sommer-gasse 1. Kérjük mindenütt bátorozottan **Bartilla-féle** fogvizet. Hamisítványok fejjelentői jól díjaztatnak. — Kapható Aradon: **Rossnyai Mátyás** gyógyszerárban Szabadság-ter. 303

Kiadó üzlethelyiség.

Pankotán,

a város főterének legélénkebb helyén fekvő

(volt Rigler-féle sarok házból)

jelenleg Néczin R. Tsa által bérelt
divat-üzlet

helyisége

lakással együtt

folyó év november hó 1-től

kiadó.

Bővebbet Soltz Gyulánál Pankotán 1026

Veszek Zalogcédulákat!!

Ékszerárnyak

Arany-, Ezüstneműek, Gyémánt és Brilliantok a legutányosabb árban

kaphatók: 275

DEUTSCH IZIDOR

Órás és ékszerésznél

ARAD, Templom-utca, Minorita-palota.

Ugyanott

tört arany, ezüst, drágakövek, bármilyen ékszerárnyak, a legmagasabb árban megvételnek vagy új tárgyakra átcseréltetnek.

Veszek Zalogcédulákat!!

Dinye kedvelőkkel

tudatom, hogy saját termésű
görög és cukor (turkesztán)

dinyéimet

Aradon egyedül és kizárólag

Rothstein Mór

fűszer és csemege üzlete

Szabadság-ter 3. sz. alatt

árusítja.

Eötvös Géza. 1044

Bámulatos ujdonság!

325 drb 1 frt 95 kr.-ért.

Egy pompás aranyozott óra elegáns lánczsal, három évi jótállás mellett, egy „Laterna Magica” 25 érdekes képpel, 1 igen finom nyakkendő-tű similli brilliant-kövel, 1 keleti gyöngyökből való nyakék, a legmodernebb női ékszer patent zárral, 1 finom bőr pénztárca, egy nagyon elegáns szivarszipka, 1 double-arany kézelő-és inggomb-garnitúra, 1 finom zsebkönyv, 1 finom toiletté-tükör tokban, 20 darab a levelezéshez szükséges tárgy és még 200 darab különböző apróság, mely minden háztartásnál elkerülhetetlen. Az érdekes 325 darab tárgy, melyek k zül maga az óra megéri a pénzt, megkapható 1 frt 95 kr. utánvétellel az elárusítónál

S. Kohane

KRAKKAU (Galiczia.)

POSTFACH 72. 033

Ha a küldött áruk nem felelnek meg, a pénzt visszaadják.

Teljesen jártas

jegyzői iratok

keresztetik,

40 korona havi fizetés, mosás és ágyneműn kívül teljes ellátás mellett.

Az állás azonnal elfoglalható.

Szöllős-Csigerél, 1901. évi augusztus hó 7-én.

Crisán,

jegyző. 1039

Arad és vidéke legnagyobb kizárólagos

női felöltők

árúháza.

Utazó köpenyegek

legújabb kivitelben,

selyem, batiszt, sephir

ingblousok

nagy választékban.

Alapított 1875. Jutányos árak! Telefon 238.

STERNMA

Aradi nyomdarszvénytársaság könyvnyomdája.